

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

Office of the National Economic and Social Development Council

รายงานผลการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ

ภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

สารบัญ

ส่วนที่ 1

4

ผลการบรรลุเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12
ในภาพรวม

ส่วนที่ 2

25

ผลการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศใน
ระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2565)

ส่วนที่ 3

75

ประเด็นการพัฒนาในระยะต่อไปสู่
แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13

ภาคผนวก

80

ตารางผลการพัฒนารายยุทธศาสตร์ของ
แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2565)

ส่วนที่ 1

ผลการบรรลุเป้าหมายของ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ในภาพรวม

การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2565) ประเทศไทยได้เผชิญกับบริบทการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ทั้งบริบทที่อาจคาดการณ์ได้ และบางบริบทอาจคาดการณ์ได้ยาก มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เช่น การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด โครงสร้างประชากรของไทยที่กำลังเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ จนกระทั่งในปี 2562 เกิดเหตุการณ์วิกฤตการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโควิด 19 (COVID-19) ที่แพร่กระจายอย่างรวดเร็วรุนแรง ส่งผลกระทบต่อประเทศต่างๆ ทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยด้วย ผลกระทบดังกล่าวไม่เพียงแต่ก่อให้เกิดการเจ็บป่วยและเสียชีวิตของประชากร แต่ยังส่งผลกระทบต่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของทุกประเทศ เกิดวิถีการดำเนินชีวิตใหม่ที่ทุกคนต้องปรับวิธีการในการใช้ชีวิตแบบใหม่ ที่เรียกว่าวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) บริบทที่เกิดขึ้นเหล่านี้ นอกจากจะส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงระยะสั้นหรือระยะชั่วคราวแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในระยะยาวในหลายด้านและย่อมส่งผลการดำเนินการตามเป้าหมายหลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่ได้กำหนดไว้ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ (1) คนไทยมีคุณลักษณะเป็นคนไทยที่สมบูรณ์ (2) ความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้และความยากจนลดลง (3) ระบบเศรษฐกิจมีความเข้มแข็งและแข่งขันได้ (4) ทุนทางธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมสามารถสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงทางอาหาร พลังงาน และน้ำ (5) มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย สังคมปลอดภัย สามัคคี สร้างภาพลักษณ์ดี และเพิ่มความเชื่อมั่นของนานาชาติต่อประเทศไทย และ (6) มีระบบบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ ทันสมัย โปร่งใส ตรวจสอบได้ กระจายอำนาจและมีส่วนร่วมจากประชาชน โดยมีสาระสำคัญของผลการพัฒนาในเป้าหมายหลักแต่ละด้านสรุปได้ ดังนี้

1

คนไทยที่มีคุณลักษณะเป็นคนไทยที่สมบูรณ์ มีคุณภาพ และจิตใจดี

1.1 คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี

พิจารณาจากดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index: HDI) ที่จัดทำขึ้นโดยโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ซึ่งวัดความสำเร็จโดยเฉลี่ยของแต่ละประเทศในการพัฒนามนุษย์ 3 ด้านหลักๆ ได้แก่ (1) การมีชีวิตที่ยืนยาวและมีสุขภาพดี พิจารณาจากอายุขัยเฉลี่ย (2) ความรู้ พิจารณาจากการรู้หนังสือ และอัตราส่วนการเข้าเรียนสุทธิที่รวมกันทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา และ (3) มาตรฐานคุณภาพชีวิต พิจารณาจากผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ต่อหัวและความเท่าเทียมกันของอำนาจซื้อ (Purchasing Power Parity: PPP) พบว่า ดัชนีการพัฒนามนุษย์ของไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และประเทศไทยได้รับการจัดกลุ่มให้อยู่ในประเทศที่ดี HDI อยู่ในเกณฑ์สูงมาก¹ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ในปี 2564 ไทยมีคะแนน HDI 0.800 อยู่ในอันดับที่ 66 ของโลก และอยู่ในอันดับ 4 ของอาเซียน รองจาก สิงคโปร์ บรูไน และมาเลเซีย

ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index: HDI)

หน่วย : คะแนน

	2553	2562	2563	2564
สิงคโปร์	0.91	0.943	0.939	0.939
บรูไน	0.828	0.830	0.830	0.829
มาเลเซีย	0.769	0.810	0.806	0.803
ไทย	0.737	0.804	0.802	0.800
อินโดนีเซีย	0.664	0.716	0.709	0.705
ฟิลิปปินส์	0.674	0.703	0.710	0.703
เวียดนาม	0.663	0.703	0.710	0.703
ลาว	0.551	0.610	0.608	0.607
กัมพูชา	0.540	0.598	0.596	0.593
เมียนมาร์	0.510	0.598	0.600	0.585

¹ เกณฑ์กลุ่มการพัฒนาของ HDI

กลุ่มพัฒนาสูงมาก ≥ 0.800

กลุ่มพัฒนาสูง $0.700 - 0.799$

กลุ่มพัฒนาปานกลาง $0.550 - 0.699$

กลุ่มพัฒนาปานกลางค่อนข้างต่ำ ≤ 0.549

ที่มา : UNDP

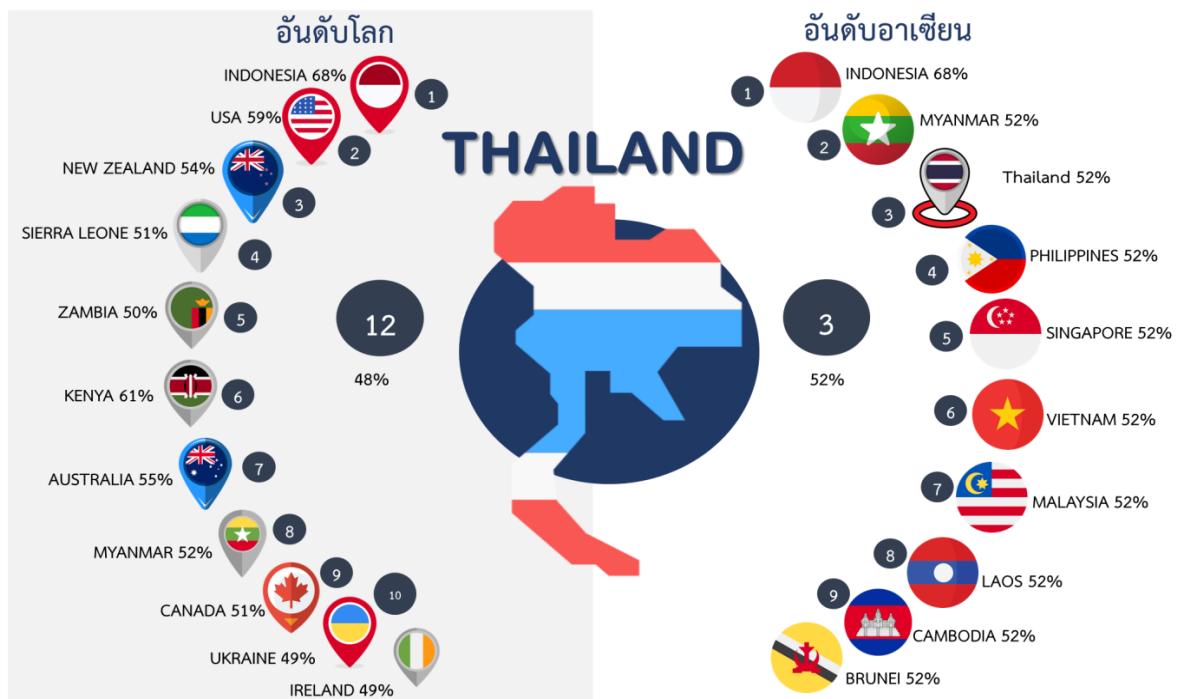
หมายเหตุ : คะแนนเต็ม = 1

จัดเก็บข้อมูลและจัดอันดับจาก 191 ประเทศ

1.2 คนไทยส่วนใหญ่มีจิตใจดี พิจารณาจากดัชนีการให้ของโลก (CAF World Giving Index) โดยองค์กร Charities Aid Foundation (CAF) ได้จัดอันดับการให้ของโลก หรือประเทศที่ผู้คนมีน้ำใจจากประเทศที่เข้าร่วม 144 ประเทศ ดูจากพฤติกรรมการให้ใน 3 รูปแบบ คือ การช่วยเหลือคนแปลกหน้า การบริจาคเงินให้องค์กรการกุศล และการอุทิศเวลาเป็นอาสาสมัคร โดยการสำรวจพิจารณาจากสัดส่วน (ร้อยละ) ของกิจกรรมการให้ 3 ประเภทที่กลุ่มตัวอย่างในแต่ละประเทศเคยทำ แล้วจึงนำมาจัดอันดับ โดยไม่ได้คำนึงถึงมูลค่าจำนวนเงินในการบริจาคหรือระยะเวลาในการเป็นอาสาสมัคร พบว่า ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 12 ของโลก จากการที่คนไทยมีจิตอาสาเพิ่มขึ้น แม้ว่าการใช้เวลาเป็นอาสาสมัครของคนไทยจะลดลงในช่วงที่เกิดวิกฤตโรคโควิดในช่วงปี 2563-2564 แต่เมื่อสถานการณ์คลี่คลาย คนไทยก็แบ่งปันเวลามาเป็นจิตอาสา อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะอยู่ในช่วงระยะเวลาที่ยากลำบากเพียงใด คนไทยส่วนใหญ่ยังคงบริจาคเงินช่วยเหลือผู้ที่ด้อยกว่า ซึ่งอยู่ในระดับสูงติดสิบอันดับแรกของโลก

ดัชนีการให้ของโลก (CAF World Giving Index)

12 อันดับแรกของโลก และอาเซียน ปี 2565

ที่มา : Charities Aid Foundation (CAF)

ดัชนีการให้ของโลก (CAF World Giving Index) ของไทย

หน่วย : อันดับ

	2560	2561	2562	2563	2564	2565
การบริจาคเงิน (Donating Money)	5	22	4	4	4	8
การช่วยเหลือคนแปลกหน้า (Helping A Stranger)	64	127	89	44	44	58
อาสาสมัคร (Volunteering Time)	70	113	79	58	58	75
ภาพรวม	16	61	21	10	10	12

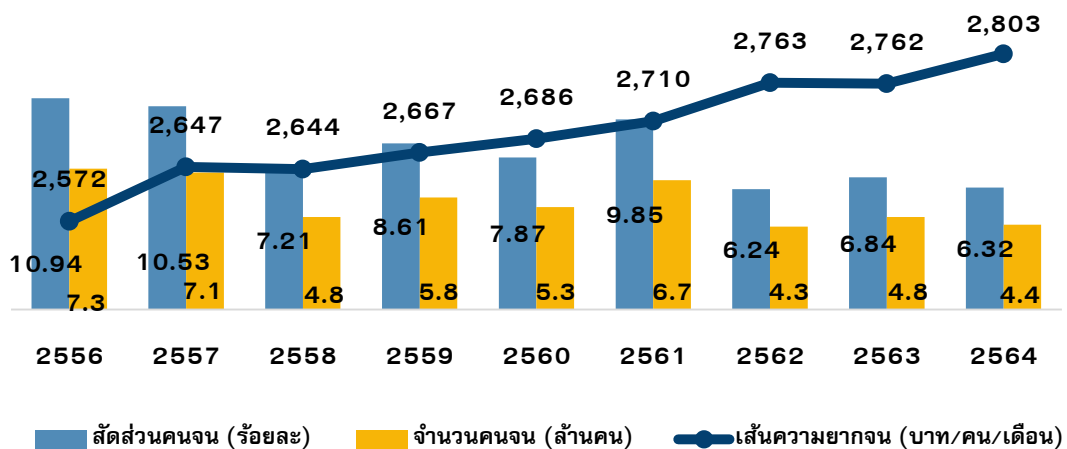
ที่มา : Charities Aid Foundation (CAF)

2

สถานการณ์ความยากจนของไทยดีขึ้น รายได้ต่อหัวของประชากรเพิ่มขึ้น และการลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้มีแนวโน้มเป็นไปตามเป้าหมายของแผน ขณะที่ ความเหลื่อมล้ำในระดับภาคยังเป็นปัญหาที่ต้องเร่งแก้ไข

2.1 สถานการณ์ความยากจนในประเทศไทยดีขึ้น สัดส่วนประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจนลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ช่วงปี 2560 (ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12) ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 7.87 (ที่เส้นความยากจน 2,686 บาท/คน/เดือน) ลดลงเป็นร้อยละ 6.32 (ที่เส้นความยากจน 2,803 บาท/คน/เดือน) ในปี 2564 เป็นไปตามกรอบของเป้าหมายที่กำหนดให้คนยากจน ณ สิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ลดลงเหลือต่ำกว่าร้อยละ 6.5 ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลจากการดำเนินนโยบายภาครัฐอย่างเข้มข้นในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ตั้งแต่ปี 2563 เพื่อช่วยเหลือและบรรเทาผลกระทบที่เกิดจากการแพร่ระบาด โดยเฉพาะกลุ่มคนเปราะบางในสังคมซึ่งได้แก่ คนยากจน และผู้มีรายได้น้อย อาทิ โครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ จำนวน 3 ระยะ ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2563 - ธันวาคม 2564 เพื่อช่วยเหลือเยียวยา และลดภาระค่าใช้จ่ายให้แก่กลุ่มผู้มีบัตรฯ จำนวนประมาณ 13.65 ล้านคน รวมทั้งมาตรการลดค่าไฟฟ้าและน้ำประปา การลดค่าเทอมนักเรียนและนักศึกษา และการเยียวยานายจ้างและผู้ประกันตน ม.33 39 และ 40 ในพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด

เส้นความยากจน สัดส่วนคนจน และจำนวนคนจน

ที่มา : ข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ, ประมวลผลโดย กองพัฒนาข้อมูลและตัวชี้วัดสังคม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

2.2 รายได้ต่อหัวของประชากรไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง
แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ตั้งเป้าหมายให้รายได้ประชาชาติต่อหัวประชากรเพิ่มขึ้นเป็น 8,200 ดอลลาร์ สรอ. โดยนับตั้งแต่สิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เป็นต้นมาต่อเนื่องถึงในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว (GDP-Per-capita) เพิ่มขึ้นมาโดยตลอด จาก 6,103.9 ดอลลาร์ สรอ. ในปี 2559 เป็น 6,632.2 ดอลลาร์ สรอ. ในปี 2560 และเพิ่มเป็น 7,849.6 ดอลลาร์ สรอ. ในปี 2562 อย่างไรก็ตาม ในปี 2565 ปรับตัวลดลงมาอยู่ที่ 7,090.9 ดอลลาร์ สรอ.

2.3 ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ปรับตัวดีขึ้น โดยความแตกต่างของรายได้ของกลุ่มประชากรร้อยละ 10 ที่มีรายได้สูงที่สุดต่อรายได้ของประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุดมีแนวโน้มลดลงจาก 2.50 เท่า ในปี 2560 เหลือ 2.20 เท่า ในปี 2564 แสดงให้เห็นว่า ประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุดนั้น มีส่วนแบ่งรายได้เพิ่มขึ้น ทำให้ช่องว่างสัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยและคนจนมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ถือเป็นสัญญาณที่ดีต่อการลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ ประกอบกับค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายได้ (Gini Coefficient) มีแนวโน้มดีขึ้น โดยมีค่าลดลงจาก 0.453 ในปี 2560 เป็น 0.430 ในปี 2564 แต่ยังไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายได้ลดลงเหลือ 0.41 ณ สิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ซึ่งเป็นประเด็นท้าทายที่ประเทศต้องให้ความสำคัญและเร่งดำเนินการต่อไป

2.4 ช่องว่างรายได้ระหว่างภาค และการกระจายรายได้ภายในภาคมีแนวโน้มดีขึ้น โดยผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัว (GRP per capita) ระหว่างภาคตะวันออก (เฉลี่ยสูงสุด) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เฉลี่ยต่ำสุด) มีความแตกต่างลดลงจาก 5.38 เท่า ในปี 2562 มาอยู่ที่ 5.0 เท่า ในปี 2564 และสัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ระดับภาคปรับตัวลดลงจาก 0.453 ในปี 2560 เป็น 0.430 ในปี 2564

3

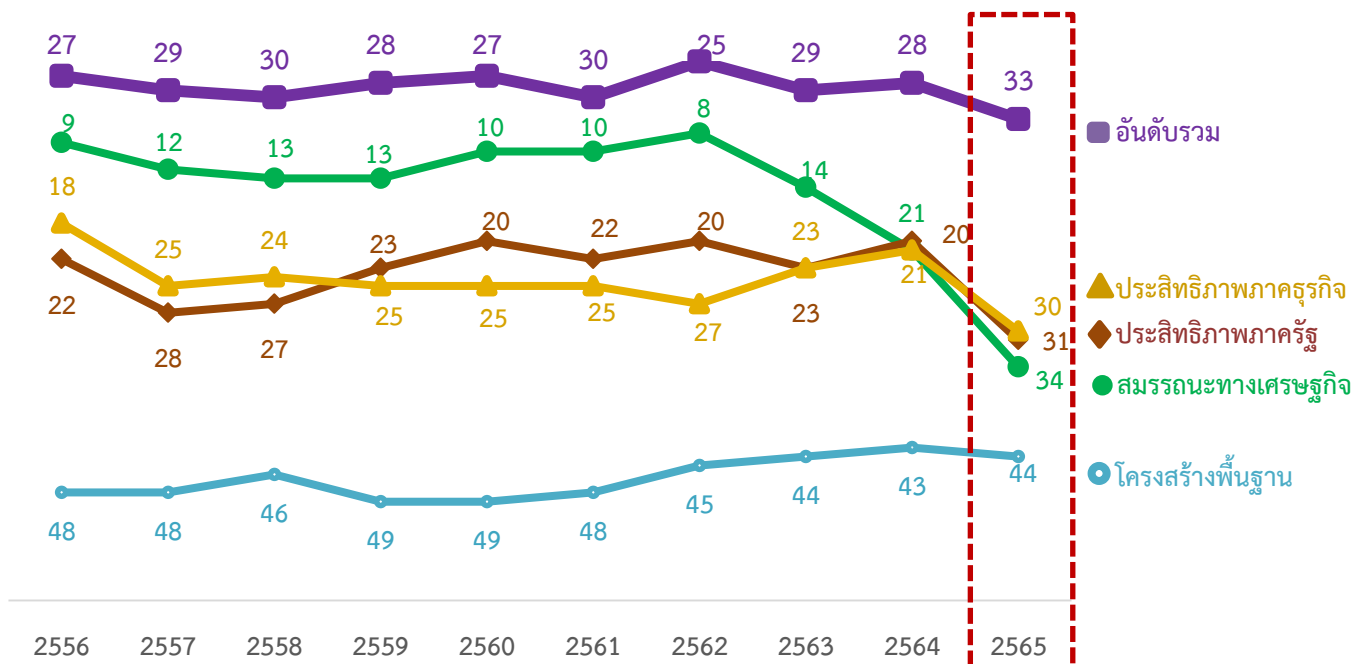
ระบบเศรษฐกิจของไทยมีความเข้มแข็งและแข่งขันได้

3.1 เศรษฐกิจไทยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ขยายตัวในเกณฑ์ต่ำ เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด 19 และความขัดแย้งเชิงภูมิรัฐศาสตร์ แต่เริ่มปรับตัวดีขึ้นตามการขยายตัวในเกณฑ์ดีของการใช้จ่ายภายในประเทศและการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว

เศรษฐกิจไทยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (2560 – 2565) ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 1.4 ชะลอลงจากเฉลี่ยร้อยละ 2.9 และร้อยละ 3.5 ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 และฉบับที่ 11 ตามลำดับ และต่ำกว่าระดับเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดไว้ไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ 5.0 เนื่องจากเศรษฐกิจไทยได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากปัจจัยเสี่ยงภายนอกประเทศที่สำคัญหลายประการ โดยในปี 2562 เศรษฐกิจไทยขยายตัวร้อยละ 2.1 ชะลอลงจากร้อยละ 4.2 ในปี 2561 เนื่องจากการดำเนินมาตรการการกีดกันทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนที่ส่งผลกระทบต่อภาคการส่งออกและภาคการผลิตอุตสาหกรรม ขณะเดียวกัน ในปี 2563 เศรษฐกิจไทยได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 เช่นเดียวกับหลายประเทศทั่วโลก ทำให้เศรษฐกิจไทยลดลงร้อยละ 6.1 นับเป็นการปรับตัวลดลงเป็นครั้งแรกในรอบ 11 ปี อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากที่การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 เริ่มคลี่คลายลงและการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการดำเนินมาตรการทางเศรษฐกิจของภาครัฐ ทำให้เศรษฐกิจไทยในปี 2564 กลับมาขยายตัวได้ร้อยละ 1.5 และฟื้นตัวอย่างต่อเนื่องโดยขยายตัวร้อยละ 2.6 ในปี 2565 ตามการขยายตัวในเกณฑ์ดีของการใช้จ่ายภายในประเทศและการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว ขณะที่ภาคการส่งออกแม้จะยังขยายตัวแต่เริ่มมีทิศทางชะลอตัวท่ามกลางการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกอันเนื่องมาจากสถานการณ์ความขัดแย้งเชิงภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างรัสเซียและยูเครนที่ยืดเยื้อ ประกอบกับการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายอย่างต่อเนื่องของประเทศอุตสาหกรรมหลักเพื่อลดแรงกดดันเงินเฟ้อที่อยู่ในระดับสูง **ด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในภาพรวมยังอยู่ในเกณฑ์ดี** อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยร้อยละ 1.5 ในช่วงปี 2560 – 2565 ยังอยู่ภายใต้กรอบเป้าหมายนโยบายการเงินที่ร้อยละ 1.0 - 3.0 แม้จะเร่งตัวสูงขึ้นเป็นร้อยละ 6.1 ในปี 2565 ตามการเร่งขึ้นของราคาพลังงานในตลาดโลกที่เป็นผลมาจากความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครน ในส่วนของอัตราการว่างงานในปี 2565 อยู่ที่ร้อยละ 1.33 ลดลงจากร้อยละ 1.96 ในปี 2564 และร้อยละ 1.69 ในปี 2563 สำหรับสัดส่วนหนี้สาธารณะคงค้างเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 41.14 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ สิ้นปี 2560 เป็นร้อยละ 60.96 ณ สิ้นปี 2565 โดยส่วนหนึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นจากเงินกู้ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ขณะที่ดุลบัญชีเดินสะพัดในปี 2565 อยู่ในฐานะขาดดุลร้อยละ 3.4 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ซึ่งเป็นการขาดดุลเป็นปีที่ 2 ต่อเนื่องจากการขาดดุลร้อยละ 2.1 ในปี 2564 ตามการขาดดุลบริการอันเนื่องมาจากการลดลงของรายรับจากนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นสำคัญ

3.2 อันดับความสามารถในการแข่งขันของไทย (IMD) ลดลง แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ตั้งเป้าหมายให้อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จัดอันดับโดยสถาบันการจัดการนานาชาติ (International Institute Management Development หรือ IMD) มีอันดับอยู่ในกลุ่ม 1 ใน 25 ของประเทศแรกที่ได้รับการจัดอันดับ ซึ่งในช่วงปี 2559-2562 ประเทศไทยมีอันดับที่ดีขึ้น โดยในปี 2562 อยู่ในอันดับที่ 25 (จากทั้งหมด 63 เขตเศรษฐกิจทั่วโลก) ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 อย่างไรก็ตาม เมื่อเกิดวิกฤตการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โรคโควิด 19) ส่งผลให้ความสามารถในการแข่งขันของไทยมีอันดับต่ำลงมาอยู่อันดับที่ 29 และอันดับที่ 28 ในปี 2563 และ 2564 ตามลำดับ และในปี 2565 อันดับของไทยลดลงมาอยู่ที่อันดับที่ 34 (จากทั้งหมด 63 เขตเศรษฐกิจทั่วโลก) ซึ่งเป็นการปรับลดลง 6 อันดับนับจากช่วงปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ทำให้อันดับความสามารถในการแข่งขันในที่สุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ไม่เป็นไปตามเป้าหมายของแผนฯ สำหรับการจัดอันดับในภาพรวมในปี 2565 เขตเศรษฐกิจที่มีผลการจัดอันดับสูงสุด 10 อันดับแรก ได้แก่ เดนมาร์ก สวิสเซอร์แลนด์ สิงคโปร์ สวีเดน ฮังการี เนเธอร์แลนด์ ไต้หวัน ฟินแลนด์ นอร์เวย์ และสหรัฐอเมริกา ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มประเทศในภูมิภาคอาเซียน ไทยอยู่ในอันดับที่ 3 ของภูมิภาค รองจากสิงคโปร์และมาเลเซีย ตามลำดับ

อันดับความสามารถในการแข่งขันของไทย จากการจัดอันดับของ IMD ในภาพรวม และระดับปัจจัยหลัก ปี 2556 – 2565

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ประมวลจากข้อมูลของ IMD

เมื่อพิจารณาในรายปัจจัยหลักของการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของไทย พบว่า ปัจจัยหลักด้านสมรรถนะทางเศรษฐกิจ (Economic Performance) ปัจจัยหลักด้านประสิทธิภาพของภาครัฐ (Government Efficiency) และปัจจัยหลักด้านประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ (Business Efficiency) มีการปรับตัวลดลง ขณะที่ปัจจัยหลักด้านโครงสร้างพื้นฐานปรับตัวดีขึ้น ดังนี้

3.2.1 ปัจจัยหลักด้านสมรรถนะทางเศรษฐกิจ (Economic Performance) ปรับลดลง 24 อันดับ จากอันดับที่ 10 ในปี 2560 มาอยู่อันดับที่ 34 ในปี 2565 โดยในปี 2561 และปี 2562 ประเทศไทย มีอันดับด้านสมรรถนะทางเศรษฐกิจอยู่ในอันดับที่ 10 และ 8 ตามลำดับ โดยมีอันดับปัจจัยย่อยด้านการค้าระหว่างประเทศ (International Trade) อยู่ที่ไม่เกินอันดับที่ 5 ของโลก อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่ปี 2563 - 2565 ซึ่งเกิดวิกฤตการณ์ระบาดของโรคโควิด 19 ที่กระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจไทย ปัจจัยหลักด้านสมรรถนะทางเศรษฐกิจของประเทศไทยจึงมีอันดับลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะปัจจัยย่อยด้านการค้าระหว่างประเทศที่มีคะแนนลดลงมาก โดยตัวชี้วัดดุลบัญชีเดินสะพัด รวมทั้งตัวชี้วัดดุลการค้าและอัตราการขยายตัวของการส่งออกมีคะแนนลดลงอย่างมาก ซึ่งเป็นผลจากการที่โครงสร้างของเศรษฐกิจไทยในช่วงที่ผ่านมาพึ่งพาการส่งออก - นำเข้าสูง ดังนั้นในช่วงวิกฤตการณ์โควิด 19 ประเทศไทยได้รับผลกระทบโดยตรง แต่เป็นผลกระทบระยะสั้นจากการไม่สามารถส่งออกสินค้าอันเป็นจากผลข้อจำกัดในการขนส่งระหว่างประเทศ เมื่อสถานการณ์เข้าสู่ภาวะปกติคาดว่าประเทศไทยจะสามารถกลับมาส่งออกได้มากขึ้น นอกจากนี้ ปัจจัยย่อยด้านเศรษฐกิจภายในประเทศ (Domestic Economy) มีอันดับลดลงมาอยู่อันดับที่ 51 ในปี 2565 จากอันดับที่ 38 ในปี 2563 เนื่องจากตัวชี้วัดด้านการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (Real GDP Growth) และการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัวที่แท้จริง (Real GDP Growth Per Capita) ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโควิด 19 และยังอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ

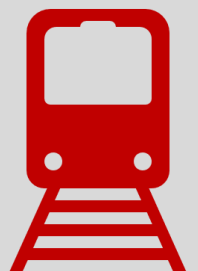
3.2.2 ปัจจัยหลักด้านประสิทธิภาพของภาครัฐ (Government Efficiency) ปรับลดลง 11 อันดับ จากอันดับที่ 20 ในปี 2560 มาอยู่อันดับที่ 31 ในปี 2565 เป็นผลมาจากการลดลงของอันดับปัจจัยย่อยด้านการคลัง (Public Finance) ที่ลดลงมาอยู่อันดับที่ 29 ในปี 2565 จากอันดับที่ 11 ในปี 2560 เนื่องจากการลดลงของอันดับของตัวชี้วัดด้านดุลงบประมาณของภาครัฐและการขยายตัวของหนี้สาธารณะ ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากการกู้เงินของรัฐบาลเพื่อนำมาเสริมสภาพคล่องและฟื้นฟูเศรษฐกิจ รักษาระดับการจ้างงาน และกระตุ้นการลงทุนและการบริโภคในระบบเศรษฐกิจภายในประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ตั้งแต่ปี 2563 อย่างไรก็ตาม การกระจายรายได้ของไทยเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น จากตัวชี้วัดด้านการกระจายรายได้ของกลุ่มผู้มีรายได้น้อยที่สุดร้อยละ 40 มีการปรับตัวดีขึ้น จากการดำเนินนโยบายของภาครัฐในการลดค่าครองชีพและมาตรการช่วยเหลือต่างๆ เพื่อการเยียวยาประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดฯ อาทิ โครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โครงการเราชนะ โครงการคนละครึ่ง มาตรการลดค่าน้ำค่าไฟ มาตรการพักชำระหนี้ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ เป็นต้น

3.2.3 ปัจจัยหลักด้านประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ (Business Efficiency) ปรับลดลง 5 อันดับ จากอันดับที่ 25 ในปี 2560 มาอยู่อันดับที่ 30 ในปี 2565 แม้ปัจจัยย่อยด้านผลิตภาพและประสิทธิภาพ (Productivity and Efficiency) โดยรวมของไทยมีอันดับคงที่แต่อยู่ในอันดับที่ค่อนข้างต่ำ ซึ่งในปี 2565 ปรับลดลงมาอยู่ อันดับที่ 47 จากอันดับที่ 41 ในปี 2560 โดยสาเหตุที่สำคัญมาจากผลิตภาพโดยรวมของประเทศ ทั้งในภาคอุตสาหกรรม ภาคการเกษตร ภาคการท่องเที่ยวและบริการที่ลดลง ในขณะเดียวกันสำหรับปัจจัยย่อยด้านตลาดแรงงาน (Labour Market) มีการปรับตัวลดลง เช่นเดียวกัน โดยปรับลดลงมาอยู่อันดับที่ 13 ในปี 2565 จากอันดับที่ 8 ในปี 2560 เนื่องจากการลดลงของอันดับตัวชี้วัดด้านการเตรียมความพร้อมทักษะแรงงาน และด้านการรักษากำลังแรงงานทักษะสูงให้คงอยู่ในประเทศ นอกจากนี้ กฎเกณฑ์ที่ซับซ้อนยุ่งยากเป็นข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบ ทำให้ประชาชนหันไปพึ่งพาแหล่งเงินทุนนอกระบบมากขึ้น อันดับตัวชี้วัดด้านการเงินและการธนาคารเพื่อการประกอบธุรกิจจึงปรับตัวลดลง ส่งผลให้ปัจจัยย่อยด้านการเงินลดลงมาอยู่อันดับที่ 27 ในปี 2565 จากอันดับที่ 24 ในปี 2560 จึงยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันในภาคการเงินปรับตัวดีขึ้น

3.2.4 ปัจจัยหลักด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ปรับดีขึ้น 5 อันดับจากอันดับที่ 49 ในปี 2560 มาอยู่อันดับที่ 44 ในปี 2565 เนื่องจาก ปัจจัยย่อยส่วนใหญ่มีอันดับที่ดีขึ้น อาทิ ปัจจัยย่อยด้านสาธารณูปโภคที่ปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นอันดับที่ 22 ในปี 2565 จากอันดับที่ 34 ในปี 2560 เนื่องจากภาครัฐได้ดำเนินนโยบายพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งอย่างต่อเนื่อง เช่น การขยายโครงข่ายถนน โครงการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนสายสีแดง โครงการพัฒนารถไฟฟ้าทางคู่ โครงการพัฒนารถไฟความเร็วสูง เป็นต้น รวมทั้งการขยายการให้บริการน้ำประปาอย่างทั่วถึง อย่างไรก็ตาม แม้ว่าปัจจัยย่อยด้านการศึกษาในภาพรวมยังคงอยู่ในอันดับต่ำอย่างต่อเนื่องแต่ได้ปรับตัวดีขึ้น มาอยู่ อันดับที่ 53 ในปี 2565 จากอันดับที่ 54 ในปี 2560 โดยมีตัวชี้วัดย่อยที่ปรับตัวดีขึ้น เช่น ตัวชี้วัดการใช้จ่ายด้านการศึกษาของภาครัฐโดยรวมปรับตัวดีขึ้น จากการที่ภาครัฐได้มีการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาเพิ่มขึ้น

ในขณะเดียวกันตัวชี้วัดที่มีอันดับลดลง ได้แก่ อัตราส่วนของนักเรียนต่อครู และอัตราการเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษา ในส่วนของปัจจัยย่อยด้านโครงสร้างด้านวิทยาศาสตร์ในปี 2564 และ 2565 มีอันดับคงที่ คือ อันดับที่ 38 และอันดับของปัจจัยย่อยด้านโครงสร้างด้านเทคโนโลยีในปี 2565 อยู่ที่อันดับที่ 34 ทำให้ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้อันดับโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ และด้านเทคโนโลยีของประเทศไทยอยู่ในอันดับ 1 ใน 30 ของประเทศที่ได้รับการจัดอันดับทั้งหมด

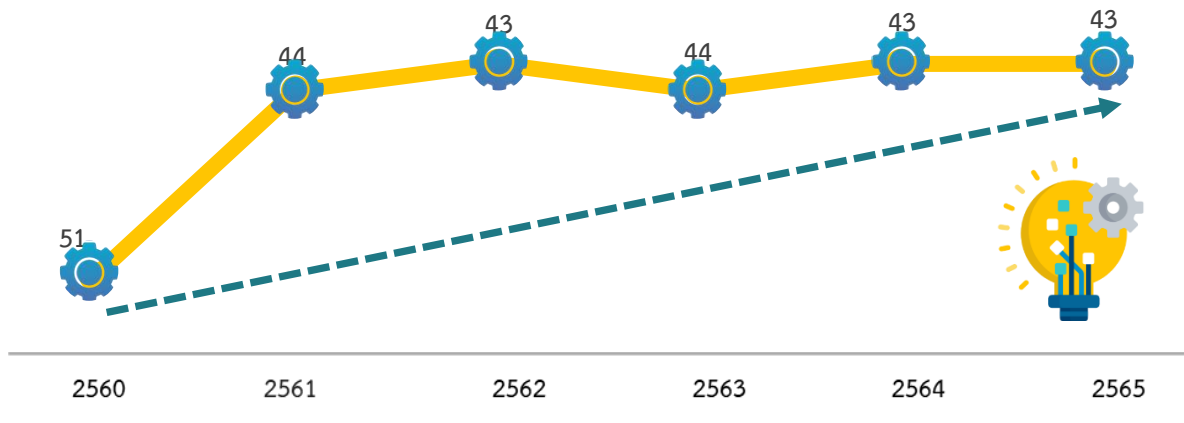
3.3 การลงทุนวิจัยและพัฒนาของไทยมีแนวโน้มดีขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

การลงทุนวิจัยและพัฒนาของไทยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 1.00 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในปี 2560 เป็นร้อยละ 1.33 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในปี 2563 แม้ว่าจะยังไม่บรรลุเป้าหมายของแผนที่กำหนดให้มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นสู่ร้อยละ 1.5 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ อย่างไรก็ตาม จากผลการจัดอันดับดัชนีนวัตกรรมโลก (Global Innovation Index: GII) จัดโดยองค์การทรัพย์สินทางปัญญาแห่งโลก (World Intellectual Property Organization: WIPO) เพื่อวัดระดับความสามารถทางด้านนวัตกรรม ที่เป็นเสมือนมาตรวัดเปรียบเทียบเชิงเวลาและเชิงแข่งขันทางด้านนวัตกรรมของ 132 ประเทศทั่วโลก พบว่าการพัฒนาด้านนวัตกรรมของไทยมีแนวโน้มดีขึ้น โดยอันดับความสามารถด้านนวัตกรรมของไทยเริ่มดีขึ้นอย่างชัดเจนในปี 2561 โดยมีอันดับดีขึ้น 7 อันดับ จากอันดับที่ 51 ในปี 2560 มาอยู่ที่อันดับที่ 44 ในปี 2561 และมีอันดับที่ 43 ในปี 2565 ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งออกมาตรการส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและนวัตกรรมที่หลากหลายในภาครัฐ เพื่อช่วยยกระดับและเพิ่มผลิตภาพในทุกภาคส่วน ทั้งภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการของประเทศ รวมทั้งสนับสนุนภาคเอกชนให้สามารถยกระดับศักยภาพของธุรกิจด้วยการวิจัย พัฒนา และนวัตกรรม

ดัชนีนวัตกรรมโลกของไทย ปี 2560-2564

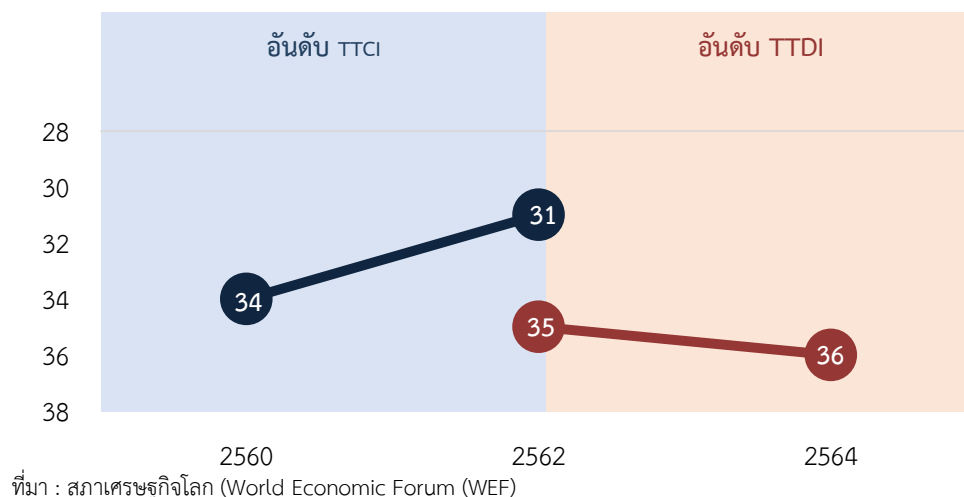
หน่วย : อันดับ

ที่มา : องค์การทรัพย์สินทางปัญญาแห่งโลก (WIPO)

3.4 พัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวของไทย (TTDI) ลดลง ประเทศไทยถูกจัดอันดับ โดยสถาบันจัดอันดับ World Economic Forum (WEF) มาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2551 ซึ่ง WEF จัดทำรายงาน The Travel & Tourism Competitiveness Index (TTCI) เพื่อเผยแพร่ผลการจัดอันดับทุก 2 ปี ซึ่งในปี 2564 WEF ได้มีการปรับปรุงรายงานการจัดอันดับ เป็นดัชนีการพัฒนากิจการและการท่องเที่ยว ประจำปี 2564 เพื่อการฟื้นฟูอนาคตอย่างยืดหยุ่นและยั่งยืน (Travel & Tourism Development Index 2021: Rebuilding for a Sustainable and Resilient Future: TTDI) ซึ่งภาพรวมอันดับการพัฒนากิจการและการท่องเที่ยวของประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 36 จาก 117 ประเทศ หากเปรียบเทียบกับอันดับ TTCI ในช่วงก่อนหน้านี้ พบว่าประเทศไทยมีอันดับลดลง 2 อันดับ จากเดิมอยู่ในอันดับที่ 34 โดยประเทศไทยมีจุดอ่อนใน 3 สาขาหลัก ได้แก่ ความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงและความปลอดภัย และการให้ความสำคัญกับการเดินทางและท่องเที่ยว ซึ่งสาเหตุบางส่วนเกิดจากความไม่แน่นอนของมาตรการและนโยบายท่องเที่ยวภายใต้สถานการณ์โควิด 19 ที่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน และปัจจัยการขาดแคลนแรงงานด้านการท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังคงมีจุดแข็งในสาขาหลักด้านทรัพยากรธรรมชาติ และการขนส่งทางอากาศ ที่ทำให้ประเทศไทยยังสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นได้

**อันดับการพัฒนากิจการและการท่องเที่ยว
ของไทย (2560 - 2564)**

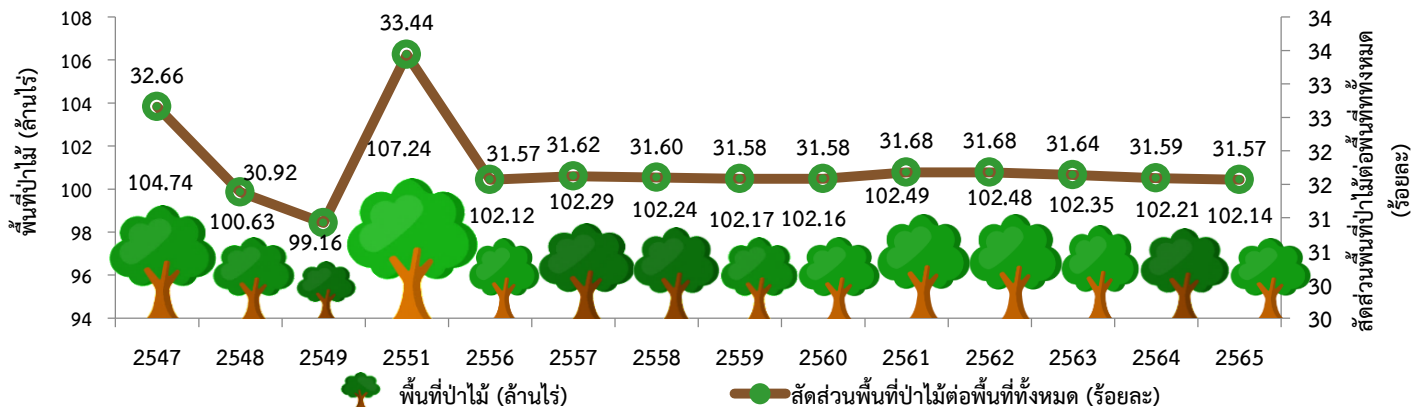
4

สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของ ไทยมีแนวโน้มดีขึ้นในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

แม้ว่าจะได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ของโรคโควิด 19 การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การเพิ่มขึ้นของประชากร การพัฒนาเศรษฐกิจที่มุ่งการเจริญเติบโตและการแข่งขันทางการค้าการลงทุน ส่งผลให้ประเทศไทยต้องเผชิญกับความเสี่ยงหลากหลายมิติในการอนุรักษ์และฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติและการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

4.1 พื้นที่ป่าไม้และป่าอนุรักษ์ของประเทศอยู่ในระดับที่ค่อนข้างทรงตัว ในช่วง 6 ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 พื้นที่ป่าไม้ของประเทศมีจำนวนลดลงเล็กน้อยจากช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ที่มีพื้นที่ป่าไม้ร้อยละ 31.58 เป็นร้อยละ 31.57 ของพื้นที่ประเทศ หรือ 102,135,947.96 ไร่ ในปี 2565² และต่ำกว่าเป้าหมายของแผนฯ ที่กำหนดให้ประเทศไทยมีสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้เป็นร้อยละ 40 ของพื้นที่ประเทศ หรือ 129,411,479.86 ไร่ อย่างไรก็ตาม กรมป่าไม้และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เร่งดำเนินการตามนโยบายทวงคืนผืนป่า การฟื้นฟูสภาพป่าเสื่อมโทรม การปลูกป่าเศรษฐกิจ และป่าชุมชน เพื่อคืนผืนป่าให้กับประเทศ

เนื้อที่ป่าไม้ของประเทศไทย พ.ศ. 2547 – 2564

หมายเหตุ: ในการคำนวณพื้นที่ป่าไม้จากภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2564 ได้นิยามพื้นที่ป่าไม้ คือ “พื้นที่ปกคลุมของพืชพรรณที่สามารถจำแนกได้ว่าเป็นไม้ยืนต้นปกคลุมเป็นผืนต่อเนื่องขนาดไม่น้อยกว่า 3.125 ไร่ และหมายรวมถึงทุ่งหญ้าและลานหินที่มีอยู่ตามธรรมชาติที่ปรากฏล้อมรอบด้วยพื้นที่ที่จำแนกได้ว่าเป็นพื้นที่ป่าไม้ โดยไม่รวมถึงสวนยูคาลิปตัส หรือพื้นที่ที่มีต้นไม้ แต่ประเมินได้ว่าผลผลิตหลักของการดำเนินการไม่ใช่เนื้อไม้ ได้แก่ พื้นที่วนเกษตร สวนผลไม้ สวนยางพารา และสวนปาล์ม”

ที่มา: กรมป่าไม้

² ข้อมูลจากโครงการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ ปี 2565

ในด้านพื้นที่ป่าอนุรักษ์มีแนวโน้มดีขึ้น ในปี 2564 มีสัดส่วนพื้นที่ป่าอนุรักษ์ต่อพื้นที่ประเทศทั้งหมดร้อยละ 20.97 มีแนวโน้มที่จะบรรลุเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้มีพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ร้อยละ 25 ซึ่งจะต้องเพิ่มพื้นที่ป่าอนุรักษ์อีกร้อยละ 4.03 หรือประมาณ 13 ล้านไร่ จึงจะสามารถบรรลุเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาภาครัฐได้ดำเนินการอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ เพื่อเป็นการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้และคงความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ระบบนิเวศในระยะยาว โดยร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ การออกกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การจัดตั้งป่าชุมชน การฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ที่เสื่อมโทรม การปราบปรามการบุกรุกพื้นที่ป่าอย่างเข้มงวดและต่อเนื่อง ทำให้สถิติการกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและพื้นที่ป่าอนุรักษ์ลดลง รวมทั้งได้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเฝ้าระวังและดูแลทรัพยากรป่าไม้ โดยมีการจัดตั้งเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ในแต่ละระดับภายในจังหวัด โดยมีบทบาทที่สำคัญในการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่รวมทั้งการเฝ้าระวังการเกิดมลพิษต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในชุมชน

อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปลายปี 2562 เป็นต้นมา ส่งผลต่อการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในช่วงที่รัฐบาลมีมาตรการจำกัดการเดินทาง มาตรการปิดแหล่งท่องเที่ยว และการรวมกลุ่มหมู่มาของประชาชน ส่งผลให้พฤติกรรมการใช้ชีวิตและการท่องเที่ยวของคนเปลี่ยนแปลงไป ทำให้พื้นที่ป่าฟื้นตัวกลับมามีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น เช่น อุทยานภูซาง จังหวัดพะเยา พบพืชพันธุ์ไม้หายากกลับมาเจริญงอกงามอย่างรวดเร็ว สัตว์ป่าปรากฏตัวให้เห็นได้บ่อยครั้ง เช่น หมูป่า กระรอกบิน เลียงผา ผีเสื้อชนิดต่างๆ

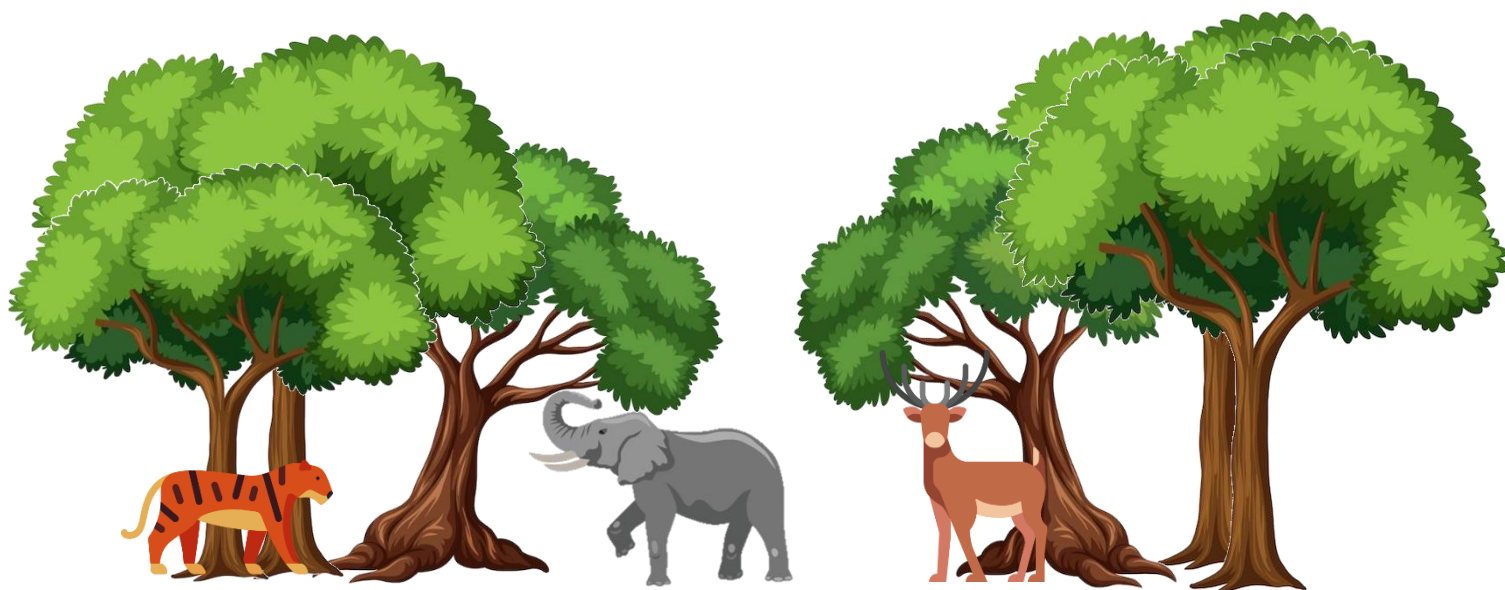
พื้นที่ป่าอนุรักษ์ของประเทศไทย

หน่วย : ตร.กม. (ร้อยละ)

ประเภท	แผนฯ 11				แผนฯ 12				
	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2564
อุทยานแห่งชาติ	62,198.86	62,198.86	62,198.86	62,462.74	63,153.18	63,196.17	63,532.49	63,532.49	63,532.49
วนอุทยาน	1,210.99	1,455.82	1,455.82	1,455.82	1,133.78	1,153.13	1,143.06	1,051.94	1,051.84
เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	36,929.37	36,929.37	36,929.37	37,027.78	37,269.36	37,377.12	37,377.12	37,377.12	37,377.11
เขตห้ามล่าสัตว์ป่า	4,306.57	4,306.57	4,306.57	5,056.46	5,644.85	5,736.39	6,070.48	6,513.76	6,513.76
สวนพฤกษศาสตร์	46.38	47.69	47.69	47.69	50.02	49.44	49.44	49.27	49.21
สวนรุกขชาติ	41.52	39.23	39.08	39.16	39.16	40.67	40.67	34.35	34.42
รวม	104,733.69 (20.23)	104,977.54 (20.28)	104,977.39 (20.28)	106,089.65 (20.49)	107,290.35 (20.73)	107,552.92 (20.78)	108,213.26 (20.90)	108,558.93 (20.97)	108,558.83 (20.97)

ที่มา : กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

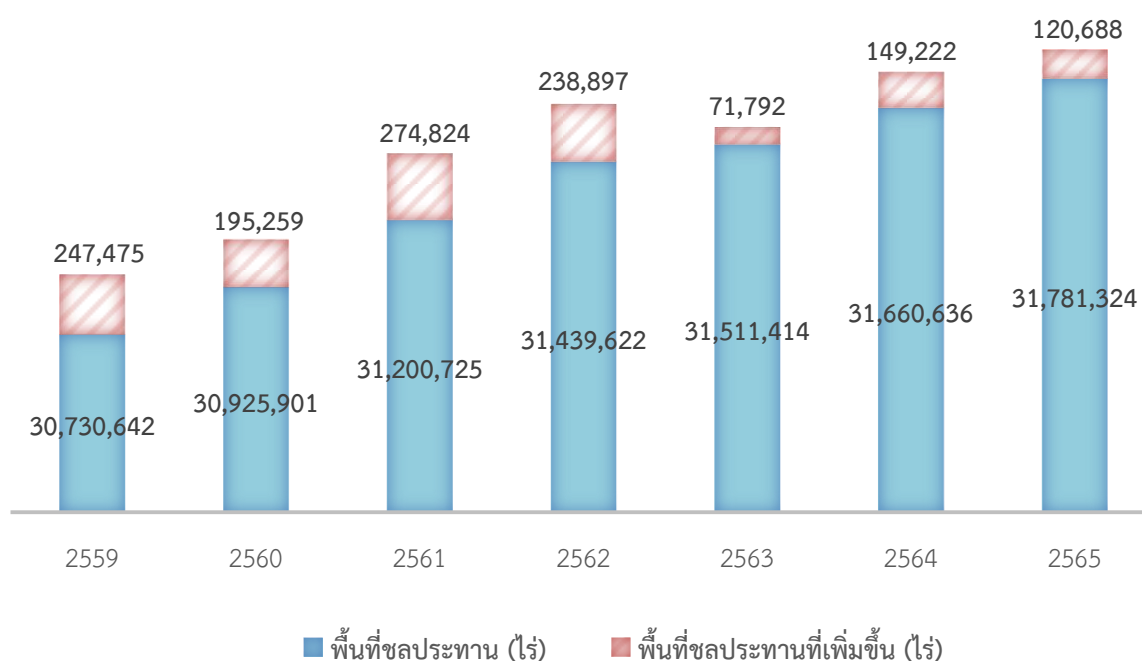
- หมายเหตุ :
1. ในวงเล็บหมายถึง ร้อยละของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ประเทศทั้งหมด
 2. ข้อมูลพื้นที่ประเทศไทยในระบบภูมิสารสนเทศภูมิศาสตร์ที่ใช้สำหรับการคำนวณร้อยละพื้นที่ป่าไม้รายจังหวัดเท่ากับ 517,645.92 ตารางกิโลเมตร หรือ 323,258,699.65 ไร่ อ้างอิงจากสำนักบริหารการปกครองท้องที่ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2563

4.2 การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศไทยมีความเป็นเอกภาพมากขึ้น ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศอย่างจริงจัง เพื่อให้มีบูรณาการและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยได้มีการตราพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และจัดตั้งสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติขึ้น เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ และเป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และได้มีการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (พ.ศ. 2561-2580) ขึ้นเพื่อบูรณาการการทำงานในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบ

ในระยะที่ผ่านมา รัฐบาลได้เร่งรัดการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและโครงการจัดรูปที่ดิน โดยเฉพาะโครงการชลประทานขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กให้ครอบคลุมพื้นที่รับประโยชน์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำและการใช้ที่ดิน ช่วยลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตและรายได้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ การดำเนินการดังกล่าวส่งผลให้พื้นที่ชลประทานในประเทศไทยเพิ่มขึ้น โดยในปี 2565 มีพื้นที่ชลประทานทั้งหมด 31,781,324 ไร่ เพิ่มขึ้น 855,423 ไร่ เมื่อเทียบกับช่วงสิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 171,084.6 ไร่ แต่ยังคงต่ำกว่าเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้มีพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้นปีละ 350,000 ไร่

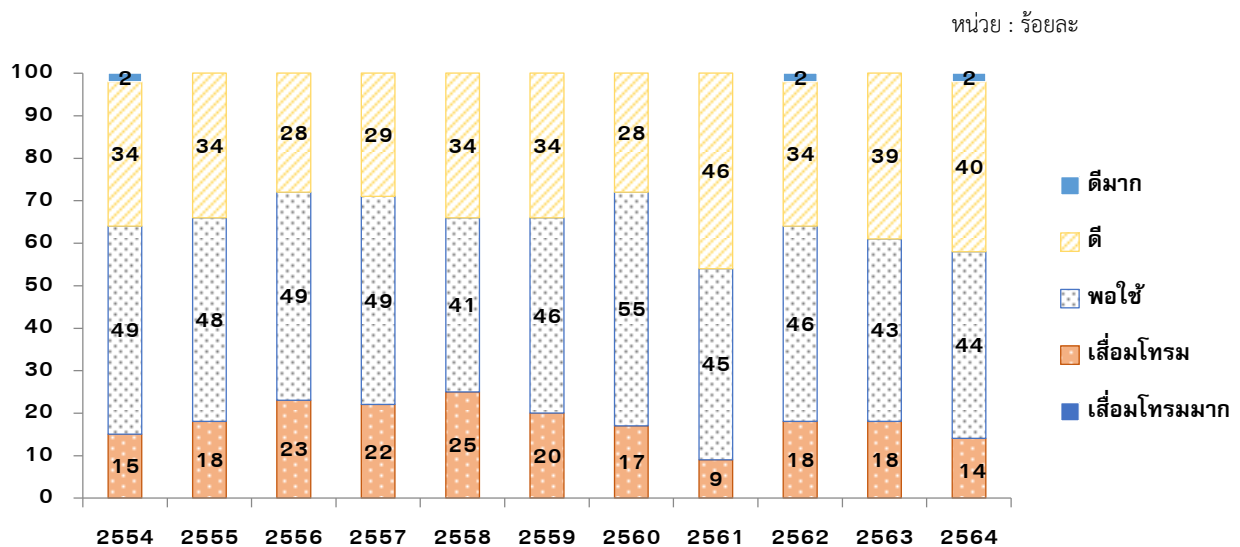
พื้นที่ชลประทาน ปี 2559 - 2565

ที่มา : รายงานประจำปี 2565 กรมชลประทาน

4.3 คุณภาพแหล่งน้ำผิวดินโดยรวมมีคุณภาพดีขึ้น โดยส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ถึงดี ในปี 2564 คุณภาพน้ำของแม่น้ำสายหลักที่อยู่ในเกณฑ์ดีเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 40 เมื่อเทียบกับปี 2559 ที่อยู่ในระดับที่ดีที่ร้อยละ 34 เป็นไปตามเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่ได้กำหนดให้คุณภาพน้ำของแม่น้ำสายหลักที่อยู่ในเกณฑ์ดีเพิ่มขึ้น แหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมีแนวโน้มลดลง และในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มีแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมากเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินบางส่วนยังมีความเสื่อมโทรม แม้จะเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่ทำให้เกิดการชะลอตัวของภาคอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว และภาคเกษตรกรรมก็ตาม แต่การเกิดน้ำเสียยังมีสาเหตุบางส่วนมาจากกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ที่ระบายน้ำทิ้งจากบ้านเรือนลงสู่แหล่งน้ำโดยตรง ส่งผลให้มีปริมาณการระบายน้ำเสียเกินศักยภาพการรองรับของแต่ละแหล่งน้ำ อีกทั้งระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนมีจำนวนไม่เพียงพอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีข้อจำกัดในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวม ทำให้ไม่สามารถรวบรวมน้ำเสียที่เกิดขึ้นทั้งหมดมาบำบัดได้ อย่างไรก็ตาม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำ ให้เป็นไปตามเป้าหมายภายใต้แผนจัดการคุณภาพน้ำของประเทศระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) อาทิ การแก้ไขปัญหา น้ำเสียเชิงพื้นที่ สนับสนุนการบำบัดน้ำเสียจากแหล่งกำเนิด การจัดการน้ำเสียจากภาคชุมชนโดยสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้จัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวมในพื้นที่เป้าหมาย รวมทั้งส่งเสริมให้เกษตรกรมีระบบการทำเกษตรที่ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

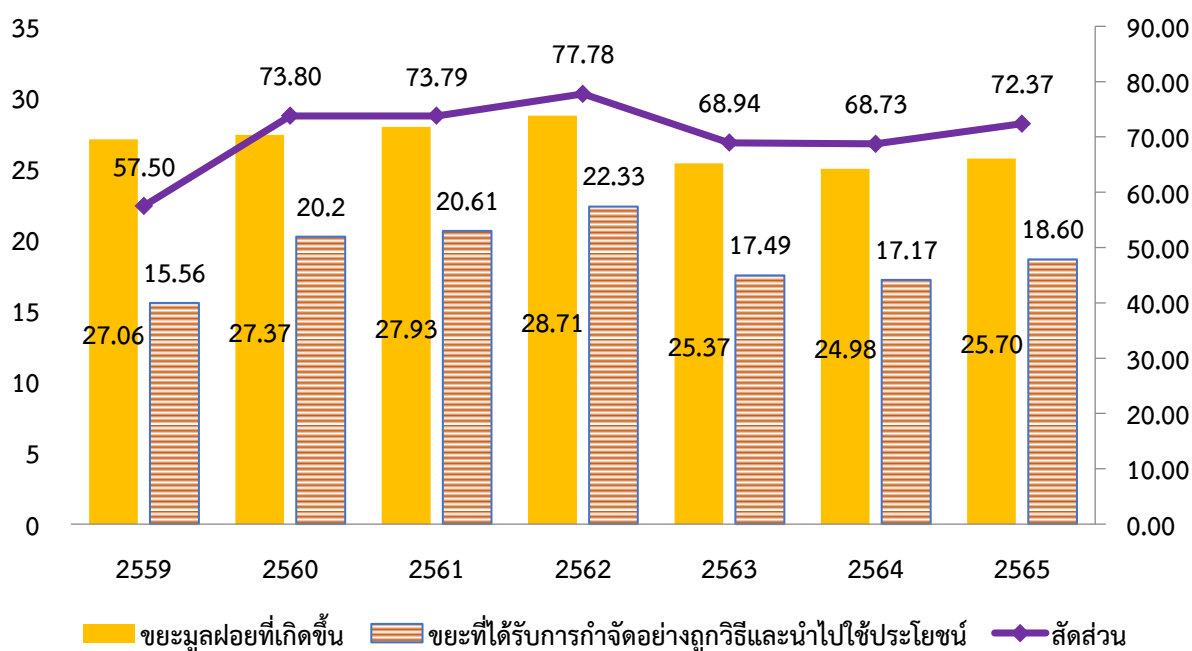
คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินที่สำคัญทั่วประเทศ

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ

4.4 การกำจัดขยะมูลฝอยชุมชนอย่างถูกต้องและการนำกลับมาใช้ประโยชน์มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นกว่าช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ในปี 2565 ประเทศไทยมีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้น 25.70 ล้านตัน แต่มีขยะมูลฝอยที่ถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์ 8.80 ล้านตัน และขยะมูลฝอยที่ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้อง 9.80 ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนของขยะมูลฝอยชุมชนที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องและนำไปใช้ประโยชน์ร้อยละ 72.37 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 57.50 ในช่วงสิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 แต่ต่ำกว่าเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้มีสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ภายในสิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาแนวโน้มปริมาณขยะมูลฝอยระหว่างปี 2560 – 2565 พบว่า ช่วงปี 2560 – 2562 มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น และกลับมีแนวโน้มลดลงในช่วงปี 2563 – 2565 เนื่องจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวที่ลดลงในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ส่งผลให้ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นลดลงเช่นกัน อย่างไรก็ตาม ปริมาณขยะมูลฝอยติดเชื้อมีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยในปี 2564 มีปริมาณขยะมูลฝอยติดเชื้อ 90,009.23 ตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2563 ถึงร้อยละ 87 ซึ่งขยะมูลฝอยติดเชื้อเหล่านี้ส่วนใหญ่เกิดจากโรงพยาบาล คลินิก สถานพยาบาลสัตว์ ห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย

ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ขยะที่ได้รับการกำจัดอย่างถูกวิธีและนำไปใช้ประโยชน์ (ล้านตัน)

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ

4.5 คุณภาพอากาศมีปัญหาในบางพื้นที่ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 สถานการณ์หมอกควันภาคเหนือยังมีความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง จากการเผาเศษวัสดุเพื่อเตรียมเพาะปลูกของภาคเกษตรกรรม ประกอบกับสภาพพื้นที่ที่มีความแห้งแล้ง ทำให้เกิดการลุกลามของไฟอย่างรวดเร็ว อีกทั้งการลุกลามของไฟเกิดขึ้นในพื้นที่ป่า ทำให้ยากต่อการเข้าถึงและควบคุม สำหรับคุณภาพอากาศในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลพบว่า สถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็กดีขึ้นเล็กน้อย โดยสาเหตุหลักยังคงมาจากยานพาหนะ ประกอบกับสภาพอุตุนิยมวิทยาที่มีลักษณะอากาศจ่มตัวและลมสงบ ทำให้เกิดการสะสมของฝุ่นละอองในบรรยากาศ จนเริ่มมีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ เกินมาตรฐาน ซึ่งมักเกิดขึ้นในช่วงต้นปี (เดือนมกราคม-มีนาคม) และปลายปี (เดือนธันวาคม) ของทุกปี

ร้อยละจำนวนวันที่ PM_{10} ใน 9 จังหวัดภาคเหนืออยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

	2559	2560	2561	2562	2563	2564
คุณภาพอากาศในพื้นที่วิกฤติหมอกควันได้รับการแก้ไขและมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน (ร้อยละจำนวนวันที่ PM_{10} ใน 9 จังหวัดภาคเหนืออยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน)	84.19	95.95	94.61	95.23	82.24	82.50

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ

5

ประเทศไทยมีความมั่นคง ปลอดภัย และเป็นหุ้นส่วน การพัฒนาที่สำคัญในอนุภูมิภาค

พิจารณาได้จากการที่สังคมไทยมีความปลอดภัยทางด้านไซเบอร์ค่อนข้างมาก และการค้าขายแดนระหว่างไทยกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคอาเซียนมีการเติบโต

5.1 ประเทศไทยค่อนข้างมีความปลอดภัยด้านไซเบอร์ พิจารณานับจำนวนการถูกคุกคามทางไซเบอร์ ลดลงจาก 3,237 ครั้ง ในปี 2560 เหลือ 2,279 ครั้งในปี 2565 (ข้อมูลเดือน มกราคม – พฤศจิกายน 2565) ภัยคุกคามที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เกิดจากการเจาะระบบ หรือการใช้ประโยชน์จากช่องโหว่ (Vulnerability) โปรแกรมไม่พึงประสงค์ (Malicious Code) และความพยายามรวบรวมข้อมูลของระบบ (Information Gathering) การลดลงของภัยคุกคามทางไซเบอร์เป็นผลสืบเนื่องจากภาครัฐ อาทิ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดีอีเอส) สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ETDA) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชญากรรมทางไซเบอร์ให้กับประชาชน และมีการเฝ้าระวัง ควบคุมกับการพัฒนาทักษะในการดูแลด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ของบุคลากรในภาคส่วนต่างๆ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรภาครัฐในการรักษาความปลอดภัยด้านไซเบอร์ให้กับภาคประชาชน และภาคธุรกิจ

สถิติภัยคุกคาม ปี 2560-2565

หน่วย : ครั้ง

ประเภทภัยคุกคาม / เดือน	2560	2561	2562	2563	2564	2565
1. เนื้อหาที่เป็นภัยคุกคาม (Abusive Content)	0	1	124	4	14	41
2. การโจมตีสภาพความพร้อมใช้งานของระบบ (Availability)	540	0	79	101	5	14
3. การฉ้อฉล นื้อโกงหรือหลอกลวงเพื่อผลประโยชน์ (Fraud)	841	929	912	576	212	44
4. ความพยายามรวบรวมข้อมูลของระบบ (Information Gathering)	8	0	60	46	248	14
5. การเข้าถึงหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อมูลสำคัญโดยไม่ได้รับอนุญาต (Information Security)	68	18	165	46	30	13
6. ความพยายามจะบุกรุกเข้าระบบ (Intrusion Attempts)	939	1,102	467	145	224	207
7. การบุกรุกหรือเจาะระบบได้สำเร็จ (Intrusions)	570	335	218	173	183	122
8. โปรแกรมไม่พึงประสงค์ (Malicious Code)	271	127	436	687	479	1,187
9. การเจาะระบบ หรือการใช้ประโยชน์จากช่องโหว่ (Vulnerability)	N/A	N/A	N/A	471	674	637
10. ภัยคุกคามอื่นๆ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ข้างต้น (Other)	0	8	9	1	0	0
รวม	3,237	2,520	2,470	2,250	2,069	2,279

ที่มา : สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ThaiCERT)

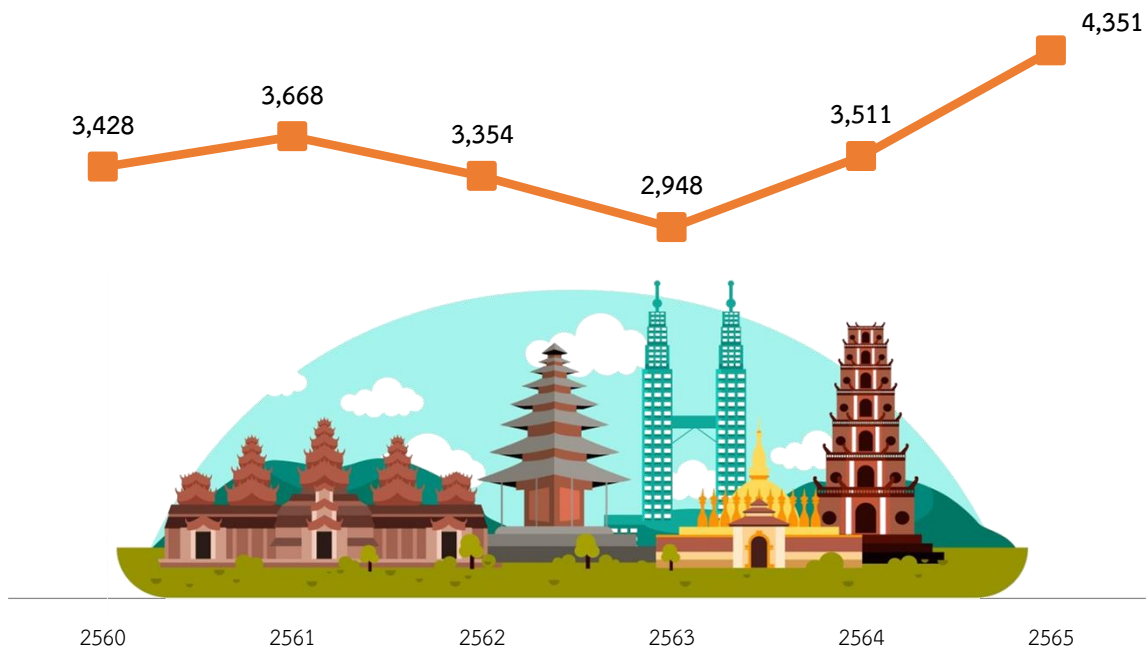
หมายเหตุ : 1 ข้อมูล 11 เดือน (ม.ค. - พ.ย. 2565)

5.2 การค้าชายแดนระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในอนุภูมิภาคยังคงมีมูลค่าเพิ่มขึ้นแม้จะอยู่ในช่วงการระบาดของโรคโควิด 19 โดยการค้าระหว่างไทยกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคอาเซียน (อาเซียน 9 ประเทศ) ในปี 2565 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มีมูลค่า 4,351 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงต้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่มีมูลค่า 3,428 ล้านบาท ในปี 2560 แม้จะได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์โรคโควิด 19 ที่ทำให้ มูลค่าการค้าในปี 2563 ลดลงเหลือเพียง 2,948 ล้านบาทก็ตาม แต่เมื่อสถานการณ์โรคโควิด 19 มีแนวโน้มผ่อนคลายลงมูลค่าการค้าจึงกลับมาเพิ่มขึ้นในปี 2564 และ 2565

มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับอาเซียน 9 ประเทศ

หน่วย : ล้านบาท

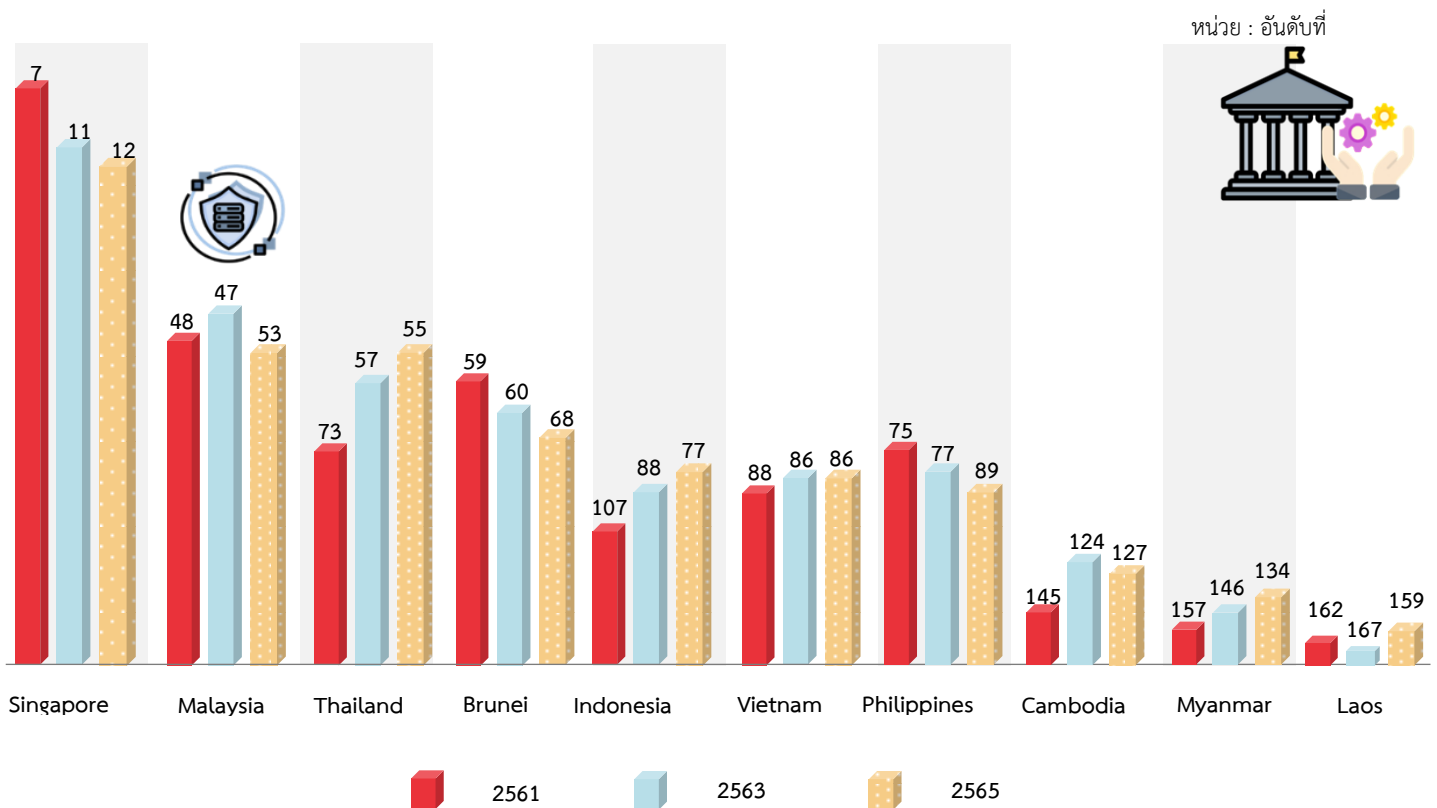
ที่มา : กระทรวงพาณิชย์

6

ประเทศไทยมีระบบบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ ทันสมัย โปร่งใส ตรวจสอบได้

พิจารณาจากการสำรวจรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (E-Government Development Index: EGD) ที่สำนักงานกิจการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Department of Economic and Social Affairs: UN DESA) ได้จัดทำเป็นประจำทุก 2 ปี จาก 193 ประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติ เพื่อประเมินความพร้อมและทิศทางของการพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศต่างๆ รวมทั้งสะท้อนความสามารถของรัฐบาลในประเทศนั้นๆ ในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินการ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงการบริการภาครัฐ โดยพิจารณาใน 3 ด้าน ได้แก่ การให้บริการออนไลน์ โครงสร้างพื้นฐาน และทุนมนุษย์ ซึ่งจากการสำรวจของ UN DESA พบว่า ดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ของไทยปรับตัวดีขึ้นจากอันดับที่ 73 ในปี 2561 มาอยู่ที่อันดับที่ 55 ในปี 2565 และเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน ไทยอยู่ในอันดับที่ 3 รองจากสิงคโปร์ (อันดับที่ 12 ของโลก) และมาเลเซีย (อันดับที่ 53 ของโลก)

ดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (E-Government Development Index: EGD)

ส่วนที่ 2

ผลการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศใน ระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2565)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2559 ได้น้อมนำหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศ ยึดแนวคิดการพัฒนาอย่างบูรณาการเป็นองค์รวม ทั้งมิติตัวคน สังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และธรรมาภิบาล ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมในกระบวนการพัฒนาประเทศ เพื่อมุ่งให้ประชาชนมีภูมิคุ้มกันและสามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ซึ่งเป็นแผนหลักระยะยาวในการพัฒนาประเทศ ที่กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาให้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 เป็นแผนการพัฒนาประเทศในช่วง 5 ปีแรกของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 เพื่อเตรียมความพร้อมและวางรากฐานในการยกระดับประเทศไทยให้เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาประเทศให้หลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางและเป็นประเทศรายได้สูง ด้วยการพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศและการสร้าง สังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ โดยกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา 10 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติดมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม การพัฒนาภาคเมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ และความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

อย่างไรก็ตาม การพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่ผ่านมา ประเทศไทยต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงหลายประการ อาทิ วิกฤตเศรษฐกิจโลก ความขัดแย้งทางการเมือง สงครามการค้าระหว่างประเทศมหาอำนาจ สงครามรัสเซีย-ยูเครน และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติที่ทวีความรุนแรงขึ้น และที่สำคัญคือวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่ส่งผลกระทบต่อคนไทยทั้งสุขภาพ เศรษฐกิจ และสังคม ทุกคนต้องปรับตัวเพื่อให้สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและสร้างผลกระทบรุนแรง โดยการปรับวิถีการดำเนินชีวิตให้เป็น **ชีวิตวิถีใหม่ (New Normal)** ภายใต้แนวคิด **“ล้มแล้ว ลุกไว”** หรือ **“Resilience”** การพัฒนาประเทศภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ได้สะท้อนให้เห็นผลในด้านต่างๆ ตามเป้าหมายของแต่ละยุทธศาสตร์ ดังนี้

1.1 คนไทยส่วนใหญ่มีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม

คนไทยส่วนใหญ่มีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม คนไทยส่วนใหญ่เป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรมเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดตัวชี้วัด 2 ตัว ได้แก่ ประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไปมีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น และคดีอาญามีสัดส่วนลดลง เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 พบว่า คนไทยมีคุณธรรมและจริยธรรมเพิ่มขึ้น กล่าวคือ มีวิถีชีวิตอยู่ในกรอบธรรมะ คุณงามความดี และประพฤติปฏิบัติตนตามหลักคำสอนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ พิจารณาได้จากการให้ความช่วยเหลือผู้อื่นที่ต้องการความช่วยเหลือ แม้ว่าบุคคลนั้นๆ จะไม่ใช่ญาติ พี่น้อง การตอบแทนผู้มีพระคุณหรือผู้ที่ช่วยเหลือเรา การให้อภัยหรือยกโทษให้กับผู้ที่ทำร้ายร่างกาย/จิตใจของเรา และการยอมรับผิดและขอโทษในความผิดหรือในเรื่องที่มีส่วนรับผิดชอบมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 เป็นต้นมา โดยเฉพาะด้านการตอบแทนผู้มีพระคุณหรือผู้ที่ช่วยเหลือเรา รองลงมาได้แก่ การยอมรับผิด และการให้อภัย

ประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไปมีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรม

	แผนฯ 10	แผนฯ 11	แผนฯ 12
	2554	2557	2561
1 การช่วยเหลือผู้อื่น	40.0	54.1	56.4
2 การตอบแทนผู้มีพระคุณ	68.4	82.8	83.2
3 การให้อภัย	56.0	71.3	65.7
4 การยอมรับผิด	58.6	73.6	69.8
5 ทิ้งขยะในที่สาธารณะ	1.9	2.6	2.9
6 การแข่งคิว	0.9	0.9	0.7

ที่มา : การสำรวจสภาวะทางสังคม วัฒนธรรม และสุขภาพจิต (ความสุข) คนไทย โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ จัดทำทุก 5 ปี

นอกจากนี้ สัดส่วนคดีอาญามีแนวโน้มลดลงเป็นไปตามเป้าหมายของแผน โดยจำนวนคดีอาญาต่อประชากรหนึ่งแสนคนลดลงจาก 133.15 คดีต่อประชากรหนึ่งแสนคนในปี 2559 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เหลือ 122.32 คดีต่อประชากรหนึ่งแสนคนในปี 2560 (ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12) และลดลงต่อเนื่องเหลือ 101.88 คดีต่อประชากรหนึ่งแสนคนในปี 2564 อันเนื่องมาจากสังคมไทยมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพิ่มขึ้น โดยคดีชีวิต ร่างกาย และเพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินมีสัดส่วนลดลง

1.2 คนในสังคมไทยทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้น มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

1.2.1 คนในสังคมไทยได้รับการพัฒนาตามช่วงวัย พิจารณาจากตัวชี้วัดเด็กมีพัฒนาการสมวัยไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 พบว่า ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 **เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพ มีพัฒนาการสมวัย** พิจารณาจากทักษะทางด้านภาษา ด้านการเจริญเติบโตของร่างกาย และการปรับตัว สังคมและการช่วยเหลือตัวเองที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 95.90 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 97.78 ในปี 2565

1.2.2 เด็กวัยเรียนและวัยรุ่นมีสติปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มขึ้น พิจารณาจากตัวชี้วัด 2 ตัว ได้แก่ คะแนน IQ จากผลการพัฒนา พบว่า ไอคิวเฉลี่ยของเด็กไทยอยู่ในระดับเกณฑ์มาตรฐาน (เกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 100) มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 94.73 ในปี 2561 เป็นร้อยละ 102.80 ในปี 2564 นอกจากนี้ เด็กไทยยังมีความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) เพิ่มขึ้นจาก 77.10 คะแนนในปี 2559 เป็น 83.4 คะแนน ในปี 2565 ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้เด็กร้อยละ 70 มีคะแนน EQ ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

1.2.3 วัยแรงงานมีความรู้และทักษะเป็นไปตามความต้องการของตลาดงานและมีทักษะทางการเงินเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ โดย

(1) วัยแรงงานมีความรู้และทักษะ

เป็นไปตามความต้องการของตลาดแรงงาน พิจารณาจากเป้าหมายของแผนที่กำหนดให้มีผู้เรียนในระบบทวิภาคีเพิ่มขึ้นทุกปี โดยจำนวนนักเรียนที่เรียนในระบบทวิภาคีเพิ่มขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่องจาก 125,896 คน ในปี 2560 เป็น 161,206 คน ในปี 2564 แต่เมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัดที่กำหนดให้ผู้เรียนในระบบทวิภาคีเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 30 ต่อปี จะเห็นได้ว่า ผลการพัฒนายังไม่บรรลุตามเป้าหมาย โดยมีอัตราการเติบโตของผู้เรียนในระบบทวิภาคีเฉลี่ยร้อยละ 7.34 ต่อปี ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

(2) ผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติไม่เป็นไปตามเป้าหมายของแผนที่กำหนดให้มีจำนวนผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติเพิ่มขึ้น โดยจำนวนผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติลดลงจาก 83,004 คนในปี 2560 เป็น 27,586 คน ในปี 2564 เนื่องจากในระยะที่ผ่านมาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 กรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้จัดให้มีการฝึกอบรมแรงงานหลากหลายรูปแบบ นอกเหนือจากมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ อาทิ การฝึกอบรมแรงงานเพื่อรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย ประกอบกับการส่งเสริมให้สถานประกอบการสามารถจัดอบรมได้เอง นอกจากนี้ หน่วยงานภาครัฐอื่นๆ มีการจัดอบรมแรงงานในหลายสาขาเพิ่มขึ้น จึงส่งผลให้มีแรงงานมาทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผน

(3) การออมส่วนบุคคลต่อรายได้พึงจ่ายใช้สอยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดให้เพิ่มขึ้น โดยลดลงจากร้อยละ 11.16 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 10.02 ในปี 2563 มีปัจจัยสำคัญ อาทิ รายรับที่ลดลงจากปัจจัยสำคัญด้านค่าตอบแทนแรงงาน และรายได้จากทรัพย์สิน โดยเฉพาะดอกเบี้ยธนาคารที่ลดลง เป็นต้น

1.2.4 การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีงานทำที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้สูงอายุ ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดให้ผู้สูงอายุมีงานทำเพิ่มขึ้น แต่เมื่อพิจารณาจากการมีงานทำของผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป ลดลงจากร้อยละ 35.8 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 34.7 ในปี 2564 เนื่องจากการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด 19 ทำให้ผู้สูงอายุกลายเป็นประชากรกลุ่มเปราะบาง ไม่สามารถใช้ชีวิต หรือออกไปทำงานได้ตามปกติ ทำให้สัดส่วนผู้สูงอายุที่มีงานทำลดลง

การมีงานทำของผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) ปี 2560-2564

หน่วย : ร้อยละ

	2560	2561	2562	2563	2564
การมีงานทำของผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป)	35.8	36.9	34.5	36.9	34.7

ที่มา : การสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย สำนักงานสถิติแห่งชาติ

1.3 คนไทยอ่านหนังสือเพิ่มขึ้น แต่คุณภาพการศึกษายังไม่เป็นตามเป้าหมาย มีผลการพัฒนา ดังนี้

1.3.1 ยังต้องเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานสากล และส่งเสริมให้คนไทยมีความรู้เพิ่มขึ้น เนื่องจากผลคะแนนสอบ PISA ของนักเรียนไทยในแต่ละวิชา ทั้งคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการอ่านยังต่ำกว่า 500 คะแนนซึ่งเป็นเป้าหมายของแผน และมีแนวโน้มลดลงในทุกวิชา โดยคะแนนเฉลี่ยคณิตศาสตร์ลดลงจาก 427 คะแนนในปี 2555 เป็น 415 คะแนนในปี 2558 และปรับตัวเพิ่มเล็กน้อยเป็น 419 คะแนนในปี 2561 คะแนนเฉลี่ยวิทยาศาสตร์ลดลงจาก 444 คะแนนในปี 2555 เป็น 421 คะแนนในปี 2558 และเพิ่มขึ้นเป็น 426 คะแนนในปี 2561 ส่วนผลคะแนนการอ่านลดลงอย่างต่อเนื่องจาก 441 คะแนนในปี 2555 เป็น 409 คะแนนในปี 2558 และเป็น 393 คะแนนในปี 2561

1.3.2 คนไทยใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการอ่านหาความรู้ลดลง โดยสัดส่วนประชากรไทยอายุ 6 ปีขึ้นไปที่ใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในการหาความรู้ในด้านต่างๆ ได้แก่ ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสินค้า/บริการ ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสินค้า/บริการด้านสุขภาพ ค้นหาข้อมูลของภาครัฐ ติดตามข่าวสาร/อ่านหรือดาวน์โหลด หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และศึกษาเรียนรู้ผ่านอินเทอร์เน็ต มีสัดส่วนลดลงจากร้อยละ 29.80 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 11.69 ในปี 2563 ซึ่งยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายของแผนที่กำหนดให้มีการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการอ่านหาความรู้เพิ่มขึ้น

1.3.3 คนไทยอ่านเพิ่มขึ้นและปีการศึกษาเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นการเพิ่มพูนองค์ความรู้ของประชากรไทย พบว่า สัดส่วนการอ่านของคนไทยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 77.7 ในปี 2558 เป็นร้อยละ 78.8 ในปี 2561 โดยใช้เวลาอ่านเฉลี่ย 80 นาทีต่อวัน โดยกลุ่มเด็กเล็กอายุต่ำกว่า 6 ปี (อ่านด้วยตนเองหรือผู้ใหญ่อ่านให้ฟัง) มีแนวโน้มอ่านหนังสือเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 60.2 ในปี 2558 เป็นร้อยละ 61.2 ในปี 2561 โดยเด็กเล็กส่วนใหญ่ร้อยละ 44.1 อ่านหนังสือสัปดาห์ละ 2 – 3 วัน³ สอดคล้องกับข้อมูลของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยกลุ่มประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป มีการเพิ่มพูนความรู้และทักษะเพิ่มขึ้นจากผลสะท้อนของจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในทุกช่วงวัย ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปของไทยเพิ่มจาก 8.6 ปี ในปี 2560 เป็น 8.9 ปี ในปี 2564 โดยกลุ่มอายุ 15 – 39 ปี เพิ่มขึ้นจาก 10.8 ปี เป็น 11 ปี กลุ่มอายุ 40 – 59 ปี เพิ่มขึ้นจาก 8.1 ปี เป็น 8.8 ปี และกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป เพิ่มขึ้นจาก 5.1 ปี เป็น 5.5 ปี⁴

1.3.4 แรงงานที่ขอเทียบโอนประสบการณ์และความรู้เพื่อขอรับวุฒิ ปวช. และ ปวส. ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดให้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 20 ต่อปี เนื่องจากจำนวนแรงงานที่ขอเทียบโอนประสบการณ์และความรู้เพื่อขอรับวุฒิ ปวช. และ ปวส. ลดลงจาก 19,774 คนในปี 2560 เป็น 5,847 คนในปี 2563

1.4 รายจ่ายสุขภาพของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น เนื่องจากคนไทยไม่ให้ความสำคัญในการดูแลป้องกันสุขภาพและผู้สูงอายุอยู่สภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม

1.4.1 รายจ่ายสุขภาพทั้งหมดต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ไม่ให้เกินร้อยละ 5 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ โดยรายจ่ายสุขภาพทั้งหมดต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 5.4 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 7.3 ในปี 2564 สาเหตุสำคัญ เนื่องมาจากค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 และแนวโน้มการป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่ยังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

รายจ่ายสุขภาพทั้งหมดต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

หน่วย : ร้อยละ

	2560	2561	2562	2563	2564
รายจ่ายสุขภาพทั้งหมดต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	5.4	5.4	5.5	6.4	7.3

ที่มา : สถิติบัญชีประชาชาติ สศช.

³ การสำรวจการอ่านของประชากรไทย ปี 2561 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

⁴ ข้อมูลจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา คำนวณจากข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงาน สำนักงานสถิติแห่งชาติ

1.4.2 ผู้สูงอายุส่วนใหญ่อาศัยในบ้านที่มีสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม ซึ่งไม่เป็นไปตามเป้าหมายของแผนที่กำหนดให้มีผู้สูงอายุที่อาศัยในบ้านที่มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเป็นร้อยละ 20 โดยในปี 2564 มีผู้สูงอายุเพียงร้อยละ 6.12 ที่อาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม กล่าวคือ บ้านใดบ้านมีราวให้ยึดเกาะ ห้องน้ำหรือห้องส้วมมีราวให้ยึดเกาะ มีส้วมแบบนั่งห้อยเท้า และตั้งอยู่ในบ้าน ตลอดจนห้องนอนต้องอยู่ชั้นล่างหรือเป็นบ้านชั้นเดียว⁵

1.4.3 ประชากรอายุ 15 – 79 ปี มีภาวะน้ำหนักเกินเพิ่มขึ้น ไม่เป็นไปตามเป้าหมายของแผน โดยในปี 2562 - 2563 ความชุกของภาวะอ้วน ($BMI \geq 25 \text{ kg/m}^2$) ในประชาชนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไปมีร้อยละ 42.2 (ชายร้อยละ 37.8 และหญิงร้อยละ 46.4) เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ซึ่งเป็นช่วงก่อนระยะเวลาดำเนินการแผนฯ ทั้งในประชากรเพศชายและหญิง ที่ความชุกของภาวะอ้วน ($BMI \geq 25 \text{ kg/m}^2$) ในประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไปมีร้อยละ 37.5 (ชายร้อยละ 32.9 และหญิงร้อยละ 41.8)⁶ ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากวิถีการดำเนินชีวิตที่เร่งรีบ การรับประทานอาหารไม่ถูกหลักโภชนาการ และขาดการออกกำลังกาย

1.4.4 การเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนของไทยมีแนวโน้มลดลงจาก 33.11 คนต่อประชากรหนึ่งแสนคนในปี 2560 เป็น 26.60 คนต่อประชากรแสนคนในปี 2565⁷ แต่ไม่เป็นไปตามกรอบเป้าหมายที่กำหนดให้อัตราการตายจากการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนต่ำกว่า 18 คนต่อประชากรหนึ่งแสนคน ทั้งนี้ การจะลดจำนวนการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน หรือจำนวนอุบัติเหตุลงได้นั้น คนไทยต้องเคร่งครัดวินัยจราจร ขับขี่ตามกฎหมาย ไม่ประมาท

1.4.5 ประชาชนเล่นกีฬาและเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการลดลงในช่วงท้ายของแผน โดยในช่วงต้นแผนจำนวนประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 72.9 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 74.6 ในปี 2562 แต่ลดลงเป็นร้อยละ 54.3 ในปี 2563 และร้อยละ 63.0 ในปี 2564 เนื่องจากการเว้นระยะห่างทางสังคมจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019⁸ จึงไม่เป็นไปตามเป้าหมายของแผนที่กำหนดให้ประชาชนเล่นกีฬาและเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการเพิ่มขึ้น

⁵ การสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย พ.ศ. 2564 ตารางสถิติรายจังหวัด โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

⁶ ข้อมูลจากรายงานการสำรวจสุขภาพประชาชนไทย โดยการตรวจร่างกาย ครั้งที่ 5 พ.ศ. 2557 และครั้งที่ 6 พ.ศ. 2562 – 2563 โดยสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

⁷ ศูนย์ข้อมูลกลางด้านการบาดเจ็บ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

⁸ ข้อมูลจากโครงการพัฒนาระบบเฝ้าระวังติดตามพฤติกรรมด้านกิจกรรมทางกายของประเทศไทย ปี 2565 ศูนย์พัฒนาองค์ความรู้ด้านกิจกรรมทางกายประเทศไทย (ทีแพค) สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

1.4.6 อัตราการฆ่าตัวตายของคนไทยเพิ่มสูงขึ้น คนไทยมีความเปราะบางทางด้านจิตใจ

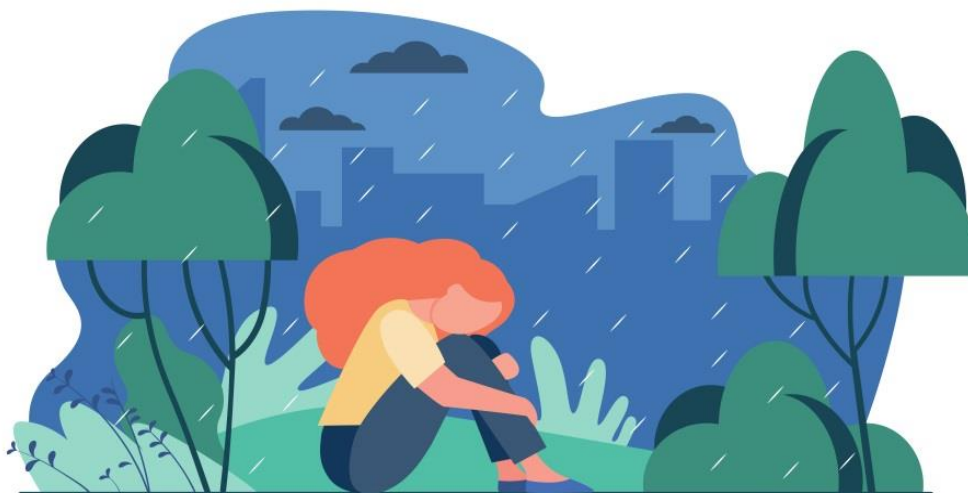
โดยอัตราการฆ่าตัวตายของคนไทยเพิ่มขึ้น โดยอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จเพิ่มขึ้นจาก 6.03 คนต่อประชากรหนึ่งแสนคนในปี 2560 เป็น 10.2 คนต่อประชากรหนึ่งแสนคนในปี 2565 ซึ่งไม่เป็นไปตามเป้าหมายของแผนที่กำหนดให้อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จลดลงเมื่อสิ้นสุดแผน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด 19 ที่ส่งผลกระทบต่อทั้งสุขภาพกาย สุขภาพจิต เศรษฐกิจ และสังคม จากข้อมูลของศูนย์เฝ้าระวังป้องกันการฆ่าตัวตาย กระทรวงสาธารณสุข พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการฆ่าตัวตายสำเร็จ ประกอบด้วย ปัจจัยเสี่ยง ได้แก่ ป่วยโรคทางกายเรื้อรัง ป่วยโรคจิตเวช ใช้แอลกอฮอล์ เคยมีประวัติทำร้ายตนเอง และติดสารเสพติด โดยมีปัจจัยกระตุ้น ได้แก่ ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และปัญหาเศรษฐกิจ

อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จต่อประชากรแสนคน ปี 2560-2564

	2560	2561	2562	2563	2564
อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จต่อประชากรแสนคน	6.03	6.32	6.64	7.35	7.38

ที่มา : กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

1.4.7 การคลอดในผู้หญิงกลุ่มอายุ 15 – 19 ปี มีแนวโน้มลดลงเป็นไปตามเป้าหมายของแผน โดยลดลงอย่างต่อเนื่องจาก 39.60 คนต่อประชากรวัยเดียวกันหนึ่งแสนคนในปี 2560 เป็น 24.4 คนต่อประชากรวัยเดียวกันหนึ่งแสนคนในปี 2564⁹ เป็นผลจากการที่รัฐบาลได้ประกาศวาระแห่งชาติและดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาลดการตั้งครรภ์ไม่พร้อมตั้งแต่ปี 2553 โดยภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้บูรณาการแผนปฏิบัติการ ร่วมมือร่วมใจกันอย่างจริงจัง และมีกลไกการขับเคลื่อนทั้งในระดับชาติ จังหวัด และชุมชน ทั้งนี้ การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นนอกจากจะมีความเสี่ยงต่อสุขภาพของผู้ตั้งครรภ์แล้วยังมีผลกระทบอื่นๆ ตามมา อาทิ การต้องออกจากการศึกษากลางคัน ปัญหาการเลี้ยงดูเด็กที่เกิดใหม่ ปัญหาทางเศรษฐกิจของครอบครัว ดังนั้น จึงต้องเร่งให้ความรู้ เรื่องการดูแลและป้องกันตนเองตามหลักสุขบัญญัติในเด็กและเยาวชนเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมวัยรุ่น ให้ใช้ชีวิตร่วมสมัย ถูกทำนองคลองธรรม โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของโรงเรียน ครอบครัว เพื่อนนักเรียน และชุมชน

1.5 สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น

1.5.1 ดัชนีครอบครัวอบอุ่นอยู่ในระดับดีขึ้น

การวัดความมั่นคงด้านครอบครัว อาจสะท้อนได้จากข้อมูล ดัชนีความเข้มแข็งของครอบครัว ซึ่งจัดเก็บโดยกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยพิจารณาจากองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านสัมพันธภาพ (2) ด้านการบำบัดพาหนะที่ของครอบครัว (3) ด้านการพึ่งตนเอง (4) ด้านทุนทางสังคม และ (5) ด้านการหลีกเลี่ยงภาวะเสี่ยงและการปรับตัวได้ในภาวะยากลำบาก ทั้งนี้

จากผลการสำรวจสถานการณ์ความเข้มแข็งของครอบครัวในปี 2560 - 2564 ที่ผ่านมา พบว่า มีค่าดัชนีความเข้มแข็งของครอบครัวในภาพรวมเกินกว่าร้อยละ 68.40 ซึ่งเป็นระดับเกณฑ์มาตรฐานครอบครัวเข้มแข็งที่กำหนดไว้ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 85.04 ในปี 2561 เป็นร้อยละ 85.50 ในปี 2562 ร้อยละ 85.60 ในปี 2563 และร้อยละ 85.81 ในปี 2564 ตามลำดับ ส่วนในปี 2565 ค่าดัชนีความเข้มแข็งของครอบครัวในภาพรวมลดลงจากปี 2564 เล็กน้อยเป็นร้อยละ 85.47

ผลการสำรวจสถานการณ์ความเข้มแข็งของครอบครัวภาพรวม

หน่วย : ร้อยละ

ประเด็น	เกณฑ์มาตรฐานครอบครัว	ปี					
		2560	2561	2562	2563	2564	2565
ดัชนีความเข้มแข็งของครอบครัว	68.40	85.43	85.04	85.50	85.60	85.81	85.47

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

⁹ สถิติการคลอดของแม่วัยรุ่น พ.ศ. 2564 โดยสำนักอนามัยเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

1.5.2 ประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป มีการปฏิบัติตามหลักคำสอนทางศาสนาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากร้อยละ 92.64 ในปี 2563 เป็นร้อยละ 94.49 ในปี 2564 และร้อยละ 94.62 ในปี 2565 ตามลำดับ โดยศาสนิกชนที่นับถือศาสนาพราหมณ์ - ฮินดู มีการปฏิบัติตามหลักคำสอนทางศาสนามากที่สุด ร้อยละ 100.00 รองลงมาเป็นศาสนิกชนที่นับถือศาสนาซิกข์ ร้อยละ 94.60 ศาสนิกชนที่นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 93.60 พุทธศาสนิกชน ร้อยละ 92.50 และศาสนิกชนที่นับถือศาสนาคริสต์ 92.41 ตามลำดับ ส่วนหนึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวัน ทำให้ประชาชนหันมาพึ่งหลักคำสอนทางศาสนาในการดำรงชีวิตมากขึ้น

ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป มีการปฏิบัติตามหลักคำสอนทางศาสนา

หน่วย : ร้อยละ

ปีที่สำรวจ	ภาพรวม ของประเทศ	ศาสนา				
		พราหมณ์ - ฮินดู	ซิกข์	อิสลาม	คริสต์	พุทธ
2563	92.64	100.00	100.00	93.72	93.26	76.19
2564	94.49	99.32	98.53	92.53	92.48	89.60
2565	94.62	100.00	94.60	93.60	92.41	92.50

ที่มา : กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม

1.5.3 ธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมเพิ่มขึ้น ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มีจำนวนธุรกิจที่ขอจดทะเบียนกิจการเพื่อสังคมและกลุ่มกิจการเพื่อสังคมกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี 2562 มีกิจการและกลุ่มกิจการจดทะเบียนจำนวน 116 กิจการ ปี 2563 จดแจ้งเพิ่ม 35 กิจการ และปี 2564 จดแจ้งเพิ่ม 69 กิจการ

ยุทธศาสตร์ที่ 2

การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ ในสังคม

2.1 ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของคนไทยปรับตัวดีขึ้น และสัดส่วนคนจนลดลง

ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ และสถานการณ์ความยากจนปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยสัดส่วนประชากรใต้เส้นความยากจนปรับตัวลดลงจากร้อยละ 7.83 ในปี 2560 เหลือร้อยละ 6.32 ในปี 2564 ซึ่งบรรลุเป้าหมายของแผนฯ ที่กำหนดให้สัดส่วนประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจนลดลงเหลือร้อยละ 6.5 ณ สิ้นแผนฯ เนื่องจาก ภาครัฐได้ดำเนินมาตรการเพื่อช่วยเหลือ และบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัญหาเศรษฐกิจชะลอตัวจากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ รวมทั้ง สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่ส่งผลกระทบอย่างหนักต่อระบบเศรษฐกิจ ขณะที่ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient)¹⁰ ด้านรายได้ปรับตัวดีขึ้น จาก 0.453 ในปี 2560 เป็น 0.430 ในปี 2564 อย่างไรก็ตาม ยังไม่บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ 0.41 นอกจากนี้ สัดส่วนหนี้สินต่อรายได้ของครัวเรือนยากจนร้อยละ 10 ที่มีรายได้ต่ำสุด ลดลงจาก 19.1 เท่า ในปี 2560 มาอยู่ที่ 18.6 เท่า ในปี 2564

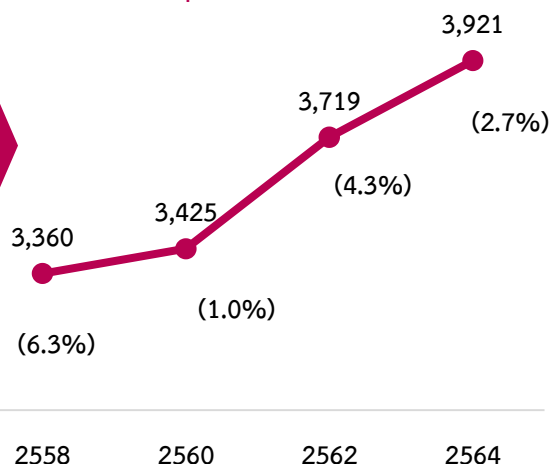
นอกจากนี้ ประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุด (Bottom 40) มีรายได้เฉลี่ยต่อหัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่มีอัตราการขยายตัวของรายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นไม่มาก โดยรายได้เฉลี่ยต่อหัวเพิ่มขึ้นเพิ่มขึ้นจาก 3,425 บาท/คน/เดือน ในปี 2560 เป็น 3,921 บาท/คน/เดือน ในปี 2564 อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาอัตราการขยายตัวในช่วงปี 2560 - 2564 พบว่า อัตราการขยายตัวของรายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 2.7 ต่อปี ยังต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ให้เพิ่มขึ้นร้อยละ 15 ต่อปี ทั้งนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลจากโครงสร้างประชากรในกลุ่ม bottom 40 ที่ประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50.87) เป็นผู้ไม่มีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจ (Economically Inactive) ได้แก่ ผู้สูงอายุ/เด็กเล็ก เด็กนักเรียน แม่บ้าน ผู้ป่วย ผู้พิการ เป็นต้น โดยส่วนใหญ่อยู่ในภาคเกษตร และมีการศึกษาระดับประถมศึกษา ทำให้มีข้อจำกัดในการยกระดับรายได้ ประกอบกับ ในช่วงปี 2563 - 2564 เกิดวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ส่งผลให้เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยขยายตัวลดลง กระทบกับรายได้ประชากร โดยเฉพาะกลุ่มที่มีรายได้น้อย จึงทำให้อัตราการขยายตัวของรายได้ประชากรในกลุ่ม bottom 40 ยังไม่บรรลุตามค่าเป้าหมาย

¹⁰ สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ของรายได้ หมายถึง ค่าที่แสดงความแตกต่างของรายได้ มีค่าระหว่าง 0 - 1 ถ้าเป็น 0 แสดงว่า ไม่มีความแตกต่างของรายได้ (ทุกคนมีรายได้เท่ากัน) แต่ถ้าเป็น 1 แสดงว่า มีความแตกต่างของรายได้มากที่สุด (มีคนเพียง 1 คนที่มีรายได้)

กลุ่มประชากรตามระดับรายได้ (บาท/คน/เดือน)

กลุ่มประชากรตามระดับรายได้	2558	2560	2562	2564
กลุ่ม 10% ที่ 1 (จนที่สุด)	1,483	1,760	2,050	2,102
กลุ่ม 10% ที่ 2	3,130	3,091	3,361	3,574
กลุ่ม 10% ที่ 3	3,960	3,970	4,263	4,519
กลุ่ม 10% ที่ 4	4,865	4,878	5,203	5,486
กลุ่ม 10% ที่ 5	5,903	5,975	6,308	6,624
กลุ่ม 10% ที่ 6	7,171	7,303	7,727	8,002
กลุ่ม 10% ที่ 7	8,748	8,985	9,477	9,825
กลุ่ม 10% ที่ 8	10,944	11,334	11,792	12,229
กลุ่ม 10% ที่ 9	14,780	15,292	15,556	16,302
กลุ่ม 10% ที่ 10	32,818	34,126	32,497	34,463
รวม	9,380	9,671	9,823	10,313

รายได้เฉลี่ยต่อหัวของกลุ่มประชากร 40% ที่มีรายได้ต่ำสุด (อัตราการเปลี่ยนแปลง)

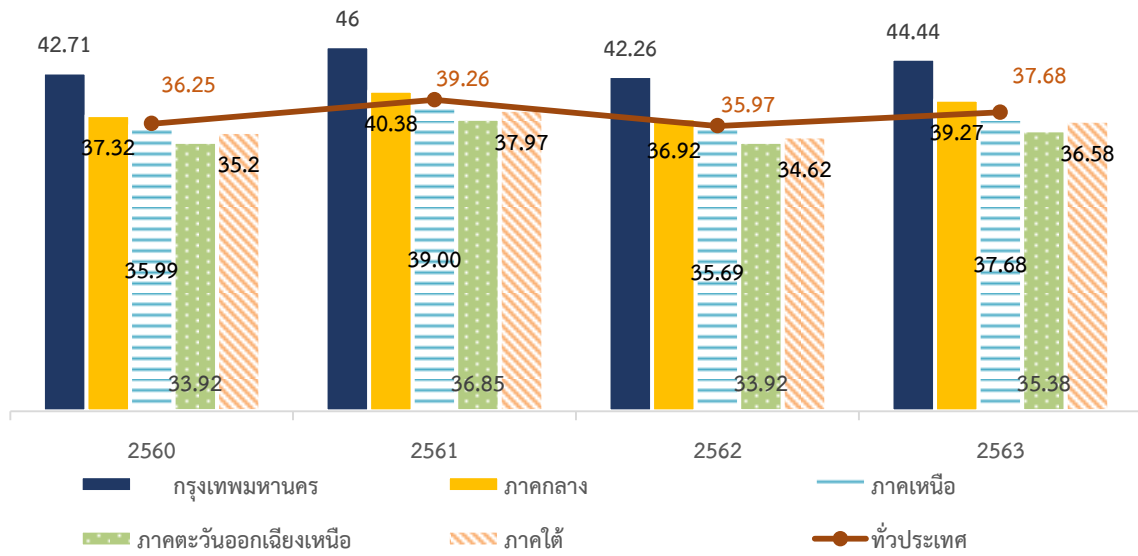

ที่มา : ข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย กองพัฒนาข้อมูลและตัวชี้วัดสังคม สศช.
หมายเหตุ : รายได้ หมายถึง รายได้ประจำ ที่ไม่รวมรายรับอื่นๆ (เช่น เงินทุนการศึกษา มรดก พินัยกรรม ของขวัญ ประกันสุขภาพ ประกันภัยและประกันชีวิต/ประกันสังคม เงินถูกสลาก เงินรางวัล ค่านายหน้าและเงินได้จากการพนัน เป็นต้น)

2.2 คนไทยเข้าถึงบริการพื้นฐานทางสังคมของภาครัฐเพิ่มขึ้น

การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาและระบบสาธารณสุขดีขึ้น แต่ยังมีปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาและบริการทางการแพทย์ในพื้นที่ห่างไกล โดยด้านการศึกษา ในภาพรวม พบว่า ผลคะแนนเฉลี่ยการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินัยพื้นฐาน (O-NET) ทุกระดับชั้น (ป.6 ม.3 และ ม.6) ในปี 2564 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 36.75 จากร้อยละ 36.25 และ 35.97 ในปี 2560 และปี 2562 ตามลำดับ แต่ยังต่ำกว่าการผ่านเกณฑ์คะแนน ร้อยละ 50 ซึ่งกำหนดเป็นเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ขณะที่ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในแต่ละภูมิภาคมีความแตกต่างกันเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพื้นที่ที่มีคะแนนสูงที่สุด (กรุงเทพมหานคร) และมีคะแนนต่ำที่สุด (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) พบว่า มีส่วนต่างของคะแนนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 8.79 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 9.87 ในปี 2564 ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่สูงยังคงกระจุกตัวอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานครมากกว่าพื้นที่อื่น นอกจากนี้โรงเรียนขนาดใหญ่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนหนึ่งเกิดจากนโยบายของรัฐ ทั้งด้านงบประมาณและบุคลากร จัดสรรตามขนาดโรงเรียน จึงยังคงมีความเหลื่อมล้ำของคุณภาพการศึกษาระหว่างโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบ O-NET ทุกระดับชั้น (ป.6 ม.3 และ ม.6) ใน 4 วิชาหลัก (%)

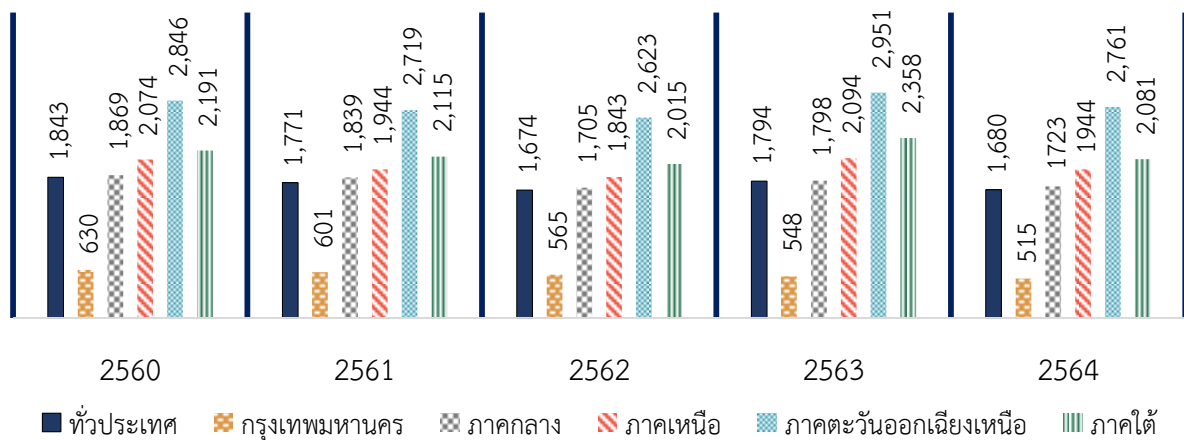

ที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

หมายเหตุ : การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขึ้นพื้นฐาน หรือ O-NET เฉพาะใน 4 วิชาหลัก คือภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์

นอกจากนี้ การพัฒนาระบบสาธารณสุขในภาพรวมของประเทศมีความเข้มแข็ง จากสัดส่วนประชากรต่อบุคลากรทางการแพทย์ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง อาทิ จำนวนประชากรต่อแพทย์ 1 คน ลดลงจาก 1,843 คนในปี 2560 เหลือ 1,680 คนในปี 2564 อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังคงมีปัญหาคอขวดการกระจายบุคลากรทางการแพทย์ในภาคต่างๆ โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล พบว่า ในปี 2564 กรุงเทพมหานครมีจำนวนประชากรต่อแพทย์ 1 คน เท่ากับ 515 คน ในขณะที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนประชากรต่อแพทย์ 1 คน เท่ากับ 2,761 คน แตกต่างกันมากถึง 5 เท่า

จำนวนประชากรต่อแพทย์ 1 คน

ที่มา : รายงานทรัพยากรสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

2.3 เศรษฐกิจฐานรากมีความเข้มแข็งและชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ จากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้าชุมชนต่อเนื่องจากปี 2560 โดยรายได้จากการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ หรือ OTOP จำนวน 153,467 ล้านบาท เป็นจำนวน 244,778 ล้านบาท ในปี 2565 เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีอัตราเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 59.5 เมื่อเทียบจากปี 2560 สะท้อนถึงการเติบโตในทิศทางที่ดีขึ้นของเศรษฐกิจฐานราก ขณะที่ครัวเรือนที่เข้าถึงแหล่งทุน ยังคงมีสัดส่วนลดลง จากร้อยละ 83.9 ในปี 2560 มาอยู่ที่ร้อยละ 82.38 ในปี 2564

ยุทธศาสตร์ที่ 3

การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

3.1 เศรษฐกิจขยายตัวอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน

3.1.1 เศรษฐกิจเติบโตได้ตามศักยภาพ ประชาชนมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

1) เศรษฐกิจไทยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (2560 – 2565) ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 1.4 ชะลอลงจากเฉลี่ยร้อยละ 2.9 และร้อยละ 3.5 ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 และฉบับที่ 11 ตามลำดับ และต่ำกว่าระดับเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดไว้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5.0 เนื่องจากเศรษฐกิจไทยได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากปัจจัยเสี่ยงภายนอกประเทศทั้งผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด 19 การดำเนินมาตรการกีดกันทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน และความขัดแย้งเชิงภูมิรัฐศาสตร์ อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจในปี 2565 พ้นตัวดีขึ้นโดยขยายตัวร้อยละ 2.6 เร่งขึ้นจากร้อยละ 1.4 ในปี 2564 และฟื้นตัวภายหลัง

จากได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่ส่งผลให้เศรษฐกิจไทยลดลงร้อยละ 6.1 ในปี 2563 ซึ่งเป็นการลดลงครั้งแรกในรอบ 11 ปี ตามการขยายตัวในเกณฑ์ดีของการใช้จ่ายภายในประเทศและการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว สะท้อนจากจำนวนนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศในปี 2565 อยู่ที่ 11.15 ล้านคน เพิ่มขึ้นจาก 6.70 ล้านคนและ 4.28 แสนคนในปี 2563 และ 2564 ตามลำดับ สร้างรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศได้ 5.28 แสนล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 4.16 แสนล้านบาทและ 1.64 แสนล้านบาทในปี 2563 และ 2564 ตามลำดับ แม้กระนั้นก็ตาม การฟื้นตัวในช่วงปี 2565 ยังต้องเผชิญกับข้อจำกัดและปัจจัยเสี่ยงอันเป็นผลเนื่องมาจากสถานการณ์ความขัดแย้งเชิงภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างรัสเซียและยูเครนที่มีความยืดเยื้อซึ่งส่งผลกระทบต่อระดับราคาพลังงานและสินค้าโภคภัณฑ์ในตลาดโลก ประกอบกับผลกระทบจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าสำคัญโดยเฉพาะเศรษฐกิจประเทศอุตสาหกรรมหลัก อันเนื่องมาจากการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายอย่างต่อเนื่องเพื่อลดแรงกดดันเงินเฟ้อที่อยู่ในระดับสูง ทำให้ส่งผลกระทบต่อการส่งออกของไทย โดยในปี 2565 มูลค่าการส่งออกขยายตัวร้อยละ 5.4 ชะลอลงจากร้อยละ 19.2 ในปี 2564 และในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี 2565 มูลค่าการส่งออกลดลงร้อยละ 7.5 เป็นการลดลงครั้งแรกในรอบ 7 ไตรมาส

ทั้งนี้ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ในปี 2565 อยู่ที่ 17.37 ล้านล้านบาท (4.95 แสนล้านดอลลาร์ สหรัฐฯ) และมีรายได้ต่อหัว (GNI per capita) เท่ากับ 235,219 บาทต่อคน (7,230 ดอลลาร์ สหรัฐฯ ต่อคน) เทียบกับ 14.59 ล้านล้านบาท (4.13 แสนล้านดอลลาร์ สหรัฐฯ) และ 196,935 บาทต่อคน (5,570 ดอลลาร์ สหรัฐฯ ต่อคน) ในปี 2559 (สิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11) ตามลำดับ

สำหรับการจัดเก็บรายได้สุทธิของรัฐบาลในปี 2565 อยู่ที่ 2,531,656 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 2,355,663 ล้านบาท ในปี 2560 โดยเป็นผลมาจากการจัดเก็บที่เพิ่มขึ้นของทั้งกรมสรรพากรและกรมศุลกากร ขณะที่กรมสรรพสามิตมีการจัดเก็บรายได้ลดลง ส่วนหนึ่งเป็นผลเนื่องจากการลดอัตราภาษีสรรพสามิตสำหรับน้ำมันดีเซลเพื่อบรรเทาภาระค่าครองชีพของประชาชนในช่วงที่ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้นเป็นสำคัญ เช่นเดียวกับการลดลงของรายได้ที่จัดเก็บจากหน่วยงานอื่นซึ่งประกอบด้วย ส่วนราชการอื่น กรมธนารักษ์ และรัฐวิสาหกิจ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณารายได้สุทธิของรัฐต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ พบว่า ในปี 2565 มีสัดส่วนร้อยละ 14.8 ลดลงจากร้อยละ 15.5 ในปี 2560 ซึ่งยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดให้สัดส่วนการจัดเก็บรายได้สุทธิของรัฐบาลต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไม่ต่ำกว่าร้อยละ 19.0

ผลการจัดเก็บรายได้ภาครัฐปี 2560 – 2565

หน่วย: ล้านบาท

	แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12					
	2560	2561	2562	2563	2564	2565
กรมสรรพากร	1,793,537	1,915,456	2,009,310	1,833,811	1,875,759	2,166,431
กรมสรรพสามิต	562,367	580,442	585,407	548,362	531,606	503,465
กรมศุลกากร	104,785	108,722	108,523	93,899	102,395	110,452
รวม 3 กรม	2,460,688	2,604,620	2,703,240	2,476,072	2,509,760	2,780,349
หน่วยงานอื่น	332,077	369,512	357,831	388,490	319,469	290,924
1. ส่วนราชการอื่น	159,346	201,003	178,455	189,323	152,162	139,213
2. กรมธนารักษ์	10,465	11,468	10,217	10,307	7,236	8,053
3. รัฐวิสาหกิจ	162,265	157,041	169,159	188,861	160,070	143,658
รวมรายได้จัดเก็บ	2,792,764	2,974,132	3,061,071	2,864,562	2,829,228	3,071,273
หัก ^{1/}	328,986	320,529	384,794	374,244	338,445	406,949
รวมรายได้สุทธิ	2,463,778	2,653,603	2,676,277	2,490,318	2,490,784	2,664,324
จัดสรรให้ อบปท. ตาม พรบ. กำหนดแผนฯ	108,115	116,658	110,161	102,042	115,160	132,668
รวมรายได้สุทธิหลังหักจัดสรร	2,355,663	2,536,945	2,566,116	2,388,276	2,375,623	2,531,656
GDP (at current market price)	15,245,782	16,167,922	16,807,808	15,878,094	15,988,545	17,135,203
สัดส่วนรายได้สุทธิหลังจัดสรรต่อ GDP (ร้อยละ)	15.5	15.7	15.3	15.0	14.9	14.8

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

^{1/} รายการหัก : (1) ค่าน้ำของกรมสรรพากร (2) อากรถอนคืนกรมศุลกากร (3) จัดสรรรายได้จาก VAT ให้ อบจ. และ (4) เงินกันตดเชยการส่งออก

3.1.2 การลงทุนภาคเอกชนกลับมาขยายตัวได้ต่อเนื่องภายหลังจากปรับตัวลดลงเนื่องจากผลกระทบของโควิด 19 ขณะที่การลงทุนภาครัฐลดลงตามการเบิกจ่ายงบลงทุนของรัฐบาล

ในช่วงปี 2560 – 2565 ภาคการลงทุนรวมของไทยขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 1.4 โดยในปี 2565 การลงทุนขยายตัวร้อยละ 2.3 ขยายตัวต่อเนื่องจากร้อยละ 3.1 ในปี 2564 และฟื้นตัวจากการลดลงร้อยละ 4.8 ในปี 2563 ที่ได้รับผลกระทบของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 โดยการลงทุนภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ 5.1 ในปี 2565 ปรับตัวเร่งขึ้นจากที่ขยายตัวร้อยละ 3.0 ในปี 2564 และการลดลงร้อยละ 8.1 ในปี 2563 โดยเป็นผลมาจากการลงทุนในหมวดเครื่องจักรเครื่องมือในปี 2565 ที่ขยายตัวร้อยละ 6.7 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 4.0 ในปี 2564 การขยายตัวดังกล่าวมีปัจจัยสำคัญมาจากการเพิ่มขึ้นของการลงทุนในหมวดยานพาหนะ สอดคล้องกับยอดการจดทะเบียนรถยนต์นั่งส่วนบุคคลและรถบรรทุก การนำเข้าอุปกรณ์การบิน รวมทั้งขบวนรถโดยสารของรถไฟฟ้าสายสีเหลือง และสีชมพูที่เพิ่มขึ้น ขณะที่การลงทุนในสาขาการก่อสร้างปรับตัวลดลงร้อยละ 1.2 เทียบกับการลดลงร้อยละ 0.6 ในปี 2564 อย่างไรก็ตาม พบว่าในช่วงครึ่งหลังของปี 2565 การลงทุนในสาขาการก่อสร้างกลับมาขยายตัวเพิ่มขึ้น เป็นผลมาจากการก่อสร้างอาคารที่อยู่อาศัยที่กลับมาขยายตัว สอดคล้องกับพื้นที่ขออนุญาตก่อสร้างที่อยู่อาศัยทุกประเภทขยายตัวทั้งในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล เทศบาล และ อบต. รวมทั้งการก่อสร้างอาคารประเภทไม่ใช่ที่อยู่อาศัยที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นเช่นกัน

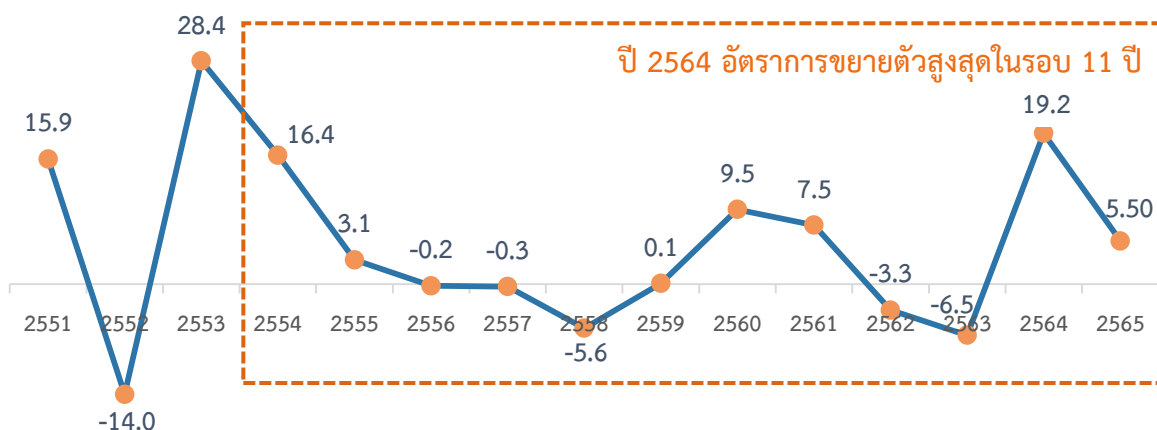
เมื่อพิจารณาด้านการลงทุนภาครัฐ พบว่า การขยายตัวของการลงทุนภาครัฐในช่วงปี 2560-2565 เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 0.9 ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้อัตราการขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10 ต่อปี โดยในปี 2565 การลงทุนภาครัฐลดลงร้อยละ 4.9 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 5.1 และร้อยละ 3.4 ในปี 2563 และ 2564 ตามลำดับ โดยเป็นผลจากการลดลงของการลงทุนของรัฐบาลที่ลดลงร้อยละ 9.1 สอดคล้องกับการลดลงของการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายลงทุนในปีงบประมาณ 2565 โดยเป็นการลดลงของการลงทุนทั้งในด้านการก่อสร้างและด้านเครื่องจักรเครื่องมือ ขณะที่การลงทุนของรัฐวิสาหกิจขยายตัวร้อยละ 2.6 เร่งขึ้นจากร้อยละ 0.7 ในปี 2564 ตามความคืบหน้าของการลงทุนในโครงการโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ

3.1.3 ภาคการส่งออกสินค้าของไทยยังคงขยายตัวแต่เริ่มชะลอตัวตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก

ในช่วงปี 2560 – 2565 มูลค่าการส่งออกของไทยขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 5.3 สูงกว่าเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้อัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.0 โดยในปี 2565 การส่งออกสินค้าของไทยมีมูลค่า 285.2 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ 5.4 สูงกว่าเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 แต่เริ่มมีทิศทางชะลอลงจากการขยายตัวในเกณฑ์สูงร้อยละ 19.2 ในปี 2564 ซึ่งเป็นปีที่มีอัตราการขยายตัวสูงสุดในรอบ 11 ปี สอดคล้องกับการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกโดยเฉพาะกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมหลักภายหลังธนาคารกลางปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่เร็วและแรงอย่างต่อเนื่องเพื่อลดแรงกดดันของเงินเฟ้อในระดับสูง ประกอบกับผลกระทบจากความขัดแย้งเชิงภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างรัสเซียและยูเครนและการดำเนินมาตรการคว่ำบาตรของกลุ่มประเทศตะวันตกที่ส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานในตลาดโลก ทั้งนี้ เมื่อพิจารณารายการหมวดสินค้าส่งออกพบว่าในปี 2565 มูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมขยายตัวร้อยละ 4.8 ชะลอลงจากร้อยละ 23.5 ในปี 2564 โดยเป็นผลจากการลดลงของสินค้าส่งออกสำคัญ ๆ ได้แก่ ยานยนต์ และเคมีภัณฑ์และปิโตรเคมี และการชะลอตัวของอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องจักรและอุปกรณ์ ขณะเดียวกัน มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรปรับตัวลดลงร้อยละ 1.0 จากการขยายตัวร้อยละ 28.1 ในปี 2564 ตามการลดลงของการส่งออกทุเรียนไปยังประเทศจีนลดลง ในส่วนของตลาดการส่งออกพบว่าตลาดส่งออกหลักของไทยในปี 2565 ยังคงเป็นสหรัฐอเมริกา มีมูลค่าการส่งออก 47,534.72 ล้านดอลลาร์ สหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.5 รองลงมาคือ ตลาดจีนมีมูลค่า 34,430.10 ล้านดอลลาร์ สหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.0 และตลาดญี่ปุ่น มีมูลค่า 24,656.40 ล้านดอลลาร์ สหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.6 โดยในปี 2565 การส่งออกไปยังตลาดหลักชะลอตัวลงทุกตลาด ขณะที่การส่งออกไปจีน ญี่ปุ่น และฮ่องกงลดลง

อัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกรวมของประเทศไทย (%YOY)

หน่วย : ร้อยละ

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์ ข้อมูล ณ วันที่ 24 มีนาคม 2566

สินค้าส่งออกสำคัญของไทยในช่วงปี 2560 – H1/2566

หน่วย : ร้อยละ

รายการ	2560	2561	2562	2563	2564	2565
ยานยนต์	6.3	7.9	-3.1	-17.6	35.7	-1.0
อิเล็กทรอนิกส์	13.4	4.6	-8.5	1.0	18.9	3.7
เครื่องใช้ไฟฟ้า	10.9	3.2	1.5	0.9	19.9	2.7
เคมีภัณฑ์และปิโตรเคมี	14.6	18.7	-12.2	-10.6	37.6	-3.2
เครื่องจักรและอุปกรณ์	5.9	6.9	-6.8	-8.4	20.1	6.3
อาหาร	7.1	8.3	1.6	-6.2	7.4	18.0
ผลิตภัณฑ์โลหะ	14.3	13.2	-6.8	-5.4	46.5	3.9
ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม	32.5	30.0	-22.0	-26.8	64.3	14.5
เครื่องประดับ	0.6	6.5	-2.3	-37.7	29.4	31.6
ผลิตภัณฑ์ยาง	41.3	4.1	-8.6	23.4	19.1	-12.6
รวม 10 รายการ	10.5	11.1	-6.5	-12.3	30.2	4.4
อื่น ๆ	8.3	3.4	0.4	-0.04	8.4	6.6
รวม	9.5	7.5	-3.3	-6.5	19.2	5.4

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย ข้อมูล ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2566

ตลาดส่งออกสำคัญของไทยในช่วงปี 2560 – H1/2566

หน่วย : ร้อยละ

รายการ	2560	2561	2562	2563	2564	2565
สหรัฐอเมริกา	8.5	5.5	11.8	9.7	21.9	13.4
จีน	24.0	2.7	-3.8	2.2	25.0	-7.6
ญี่ปุ่น	7.7	13.0	-1.7	-7.0	9.6	-1.4
เวียดนาม	22.9	11.9	-6.5	-7.8	12.3	5.7
มาเลเซีย	7.4	12.6	-11.0	-15.7	38.3	4.9
ออสเตรเลีย	1.9	2.6	-5.1	-3.9	11.5	2.1
อินเดีย	25.6	17.8	-3.8	-25.0	56.0	22.6
ฮ่องกง	7.2	1.8	-6.5	-3.6	2.7	-13.0
สิงคโปร์	0.8	12.2	-4.6	7.2	-4.8	13.5
อินโดนีเซีย	8.2	15.9	-11.2	-16.2	16.9	15.9
รวม 10 ประเทศ	11.7	8.1	-2.3	-2.7	18.1	4.0
อื่น ๆ	7.0	4.9	-3.3	-11.5	16.2	8.9
รวม	9.9	6.9	-2.6	-5.9	17.4	5.7

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย ข้อมูล ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2566

3.1.4 ผลิภาพการผลิตรวมของประเทศลดลง

ผลิภาพการผลิตรวม (Total Factor Productivity : TFP) ในช่วงปี 2560 – 2564 เฉลี่ยร้อยละ 0.34 โดยที่เป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2565) ที่กำหนดไว้ให้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 2.5 ต่อปี โดยเป็นผลจากวิกฤตการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ส่งผลให้ในปี 2563 ผลิภาพการผลิตรวมลดลงร้อยละ 5.67 ก่อนที่จะกลับมาขยายตัวร้อยละ 1.05 ในปี 2564 แต่ยังคงต่ำกว่าร้อยละ 2.95 ในปี 2560 โดยเมื่อพิจารณาารายสาขา พบว่า ในปี 2564 ผลิภาพการผลิตภาคเกษตรกรรมลดลงร้อยละ 0.47 เป็นการลดลงต่อเนื่องสามปีติดต่อกันนับตั้งแต่ปี 2562 ขณะที่ผลิภาพการผลิตภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.72 ปรับตัวดีขึ้นจากที่ลดลงร้อยละ 5.09 ในปี 2563 และสูงกว่าร้อยละ 0.73 ในปี 2560 ส่วนผลิภาพการผลิตภาคบริการขยายตัวร้อยละ 0.73 จากการลดลงร้อยละ 6.38 ในปี 2563

ผลิภาพการผลิตรวม (TFP) ปี 2560 – 2564

	แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12				
	2560	2561	2562	2563	2564
ภาพรวม	2.95	1.83	1.53	-5.67	1.05
เกษตรกรรม	2.72	3.14	-1.21	-2.48	-0.47
อุตสาหกรรม	0.73	-0.47	0.48	-5.09	2.72
บริการ	4.38	3.20	2.19	-6.38	0.73

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

3.1.5 เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยร้อยละ 1.5 ในช่วงปี 2560 – 2565 ยังอยู่ภายใต้กรอบเป้าหมายนโยบายการเงินที่ร้อยละ 1.0 - 3.0 แม้จะเร่งตัวสูงเป็นร้อยละ 6.1 ในปี 2565 ตามการเร่งขึ้นของราคาพลังงานในตลาดโลกที่เป็นผลมาจากความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครน ในส่วนของอัตราการว่างงานในปี 2565 อยู่ที่ร้อยละ 1.33 ลดลงจากระดับสูงร้อยละ 1.96 ในปี 2564 และร้อยละ 1.69 ในปี 2563 สำหรับสัดส่วนหนี้สาธารณะคงค้างเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 41.14 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ สิ้นปี 2560 เป็นร้อยละ 60.96 ณ สิ้นปี 2565 โดยมีมูลค่าหนี้สาธารณะคงค้างทั้งสิ้น 10,587,313.0 ล้านบาท แบ่งเป็นหนี้รัฐบาล จำนวน 9,302,526.1 ล้านบาท ซึ่งเป็นเงินกู้ชุดขยายการขาดดุลงบประมาณ และการบริหารหนี้ รวมทั้งเงินกู้ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 และ เพิ่มเติม พ.ศ. 2564 หนี้รัฐวิสาหกิจจำนวน 1,021,841.6 ล้านบาท หนี้รัฐวิสาหกิจที่ทำธุรกิจในภาคการเงินฯ (รัฐบาลค้ำประกัน) จำนวน 226,670.8 ล้านบาท และหนี้หน่วยงานของรัฐ จำนวน 36,274.5 ล้านบาท ขณะที่ดุลบัญชีเดินสะพัดในปี 2565 อยู่ในฐานะขาดดุลที่ร้อยละ 3.4 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ซึ่งเป็นการขาดดุลเป็นปีที่ 2 ต่อเนื่องจากการขาดดุลร้อยละ 2.1 ในปี 2564 ตามการขาดดุลบริการอันเนื่องมาจากการลดลงของรายรับจากนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นสำคัญ

3.1.6 การลงทุนในโครงการความร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศลดลง โดยในปี 2565 การลงทุนในโครงการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน 46,450 ล้านบาท ลดลงจาก 146,114 ล้านบาท ในปี 2560 และมีมูลค่าการลงทุนยังต่ำกว่าเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้การลงทุนในโครงการความร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาโครงการโครงสร้างพื้นฐานเฉลี่ยปีละ 47,000 ล้านบาท ทั้งนี้ ในปี 2565 มีโครงการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนที่คณะกรรมการนโยบายการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน เห็นชอบแล้ว จำนวน 6 โครงการ ได้แก่ (1) โครงการศึกษาการบริหารจัดการท่าเทียบเรือสาธารณะเพื่อขนถ่ายสินค้าทั่วไป (2) โครงการพัฒนาและบริหารจัดการศูนย์บริการทางหลวงศรีราชา บนทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหมายเลข 7 สายกรุงเทพมหานคร - บ้านฉาง ช่วงชลบุรี - พัทยา (3) โครงการพัฒนาและบริหารจัดการศูนย์บริการทางหลวงบางละมุง บนทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหมายเลข 7 สายกรุงเทพมหานคร - บ้านฉาง ช่วงพัทยา - มาบตาพุด (4) โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหมายเลข 82 สายบางขุนเทียน - บ้านแพ้ว ในส่วนของการให้เอกชนร่วมลงทุนในการดำเนินงานและบำรุงรักษา (5) โครงการพัฒนาและบริหารจัดการที่พักริมทางบนทางหลวงพิเศษ ระหว่างเมืองหมายเลข 81 สายบางใหญ่ - กาญจนบุรี และ (6) โครงการพัฒนาและบริหารจัดการที่พักริมทางบนทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหมายเลข 6 สายบางปะอิน - นครราชสีมา

3.1.7 ประชาชนและผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบภาษีมากขึ้น

ในปี 2564 มีผู้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด. 90 และ ภ.ง.ด.91 ทั่วประเทศ) จำนวน 11,208,951 ราย หรือจำนวนแบบ 10,922,741 ฉบับ เพิ่มขึ้นจากปี 2563 ที่มีจำนวนผู้ยื่นแบบ 10,434,193 ราย หรือมีจำนวนแบบ 11,362,517 ฉบับ สำหรับภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภ.ง.ด. 50 ทั่วประเทศ) ในปี 2564 มีจำนวน 602,145 ราย หรือมีจำนวนแบบ 610,183 ฉบับ¹¹ เพิ่มขึ้นจากปี 2563 ที่มีจำนวน 581,502 ราย หรือมีจำนวนแบบ 586,735 ฉบับ ทำให้จำนวนการยื่นแบบเพื่อชำระภาษีของประชาชนและผู้ประกอบการในปี 2564 รวมเป็น 11,208,540 ราย เพิ่มขึ้นจาก 11,015,695 ราย ในปี 2563 ซึ่งเป็นการยื่นแบบภาษีทั้งแบบกระดาษและผ่านอินเทอร์เน็ต ทั้งนี้ กรมสรรพากรได้ทำการปรับปรุงระบบยื่นแบบและชำระภาษีทางอิเล็กทรอนิกส์แบบใหม่ (New e-Filing) เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้ผู้เสียภาษีในการยื่นแบบและการชำระภาษีออนไลน์ พร้อมทั้งเพื่อให้มีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ได้มีการขยายเวลาการยื่นแบบและชำระภาษี เพื่อช่วยเหลือประชาชนและผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ให้มีสภาพคล่องมากยิ่งขึ้น ประกอบกับการปรับตัวดีขึ้นของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ทำให้ประชาชนและผู้ประกอบการมีการฟื้นตัวไปในทิศทางที่ดีขึ้น

¹¹ แหล่งข้อมูล : กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง

3.1.8 อันดับความสามารถในการแข่งขันของไทย (IMD) ลดลงจากผลกระทบทางเศรษฐกิจ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ตั้งเป้าหมายให้อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จัดอันดับโดยสถาบันการจัดการนานาชาติ (International Institute for Management Development หรือ IMD) มีอันดับอยู่ในกลุ่ม 1 ใน 25 ของประเทศแรกที่ได้รับการจัดอันดับทั้งหมด ซึ่งในช่วงปี 2559-2562 ประเทศไทยมีอันดับที่ดีขึ้น โดยในปี 2562 อยู่ในอันดับที่ 25 (จากทั้งหมด 63 เขตเศรษฐกิจทั่วโลก) บรรลุเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 อย่างไรก็ตาม เมื่อเกิดวิกฤตการณ์การระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 (โรคโควิด 19) ในปี 2563 ส่งผลให้ความสามารถในการแข่งขันของไทยมีอันดับต่ำลงมาอยู่อันดับที่ 29 และอันดับที่ 28 ในปี 2563 และ 2564 ตามลำดับ สืบเนื่องมาจนถึงปี 2565 อันดับของไทยก็ตกลงมาอยู่อันดับที่ 34 ซึ่งเป็นการปรับลดลง 6 อันดับ นับจากช่วงปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ซึ่งทำให้อันดับความสามารถในการแข่งขันในที่สุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ไม่เป็นไปตามเป้าหมายของแผนฯ

3.1.9 ประสิทธิภาพของภาคการเงินยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย

การจัดอันดับของสถาบันการจัดการนานาชาติ หรือ IMD พบว่า ขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเงิน (Finance) ของไทยปรับตัวลดลง โดยในปี 2565 อยู่ในอันดับที่ 27 ลดลงจากอันดับที่ 24 ในปี 2564 และอันดับที่ 23 และอันดับที่ 24 ในปี 2559 - 2560 ตามลำดับ แสดงถึงขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเงินของไทยยังไม่สามารถเป็นไปตามเป้าหมายในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันในภาคการเงินปรับตัวดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ปริมาณการใช้บริการทางการเงินในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์เร่งตัวขึ้น เนื่องจากการพัฒนานวัตกรรมทางการเงินอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับประชาชนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมาใช้บริการทางการเงินในรูปอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความสะดวก รวดเร็ว และไม่มีค่าธรรมเนียมการให้บริการ รวมทั้งสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 และการใช้เป็นเครื่องมือในการช่วยเหลือและบรรเทาผลกระทบให้กับประชาชนของภาครัฐผ่านการพัฒนาแอปพลิเคชัน “เป๋าตัง” อาทิ โครงการคนละครึ่ง และโครงการเราเที่ยวด้วยกัน เป็นต้น ส่งผลให้ปริมาณการใช้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้เพิ่มปริมาณการใช้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์เป็น 200 ครั้ง/ปี/คน โดยการใช้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) เพิ่มขึ้นจาก 89 ครั้ง/ปี/คน คนในปี 2561 เป็น 312 ครั้ง/ปี/คน ในปี 2564 และจำนวน 425 ครั้ง/ปี/คน ในปี 2565 ในจำนวนนี้เป็นการทำธุรกรรมทางการเงินผ่านระบบ Internet & Mobile banking จำนวน 22.7 พันล้านรายการ มีมูลค่าทั้งสิ้น 101.5 ล้านล้านบาท นอกจากนี้ **การพัฒนาทักษะทางการเงินของไทยปรับตัวดีขึ้น และบรรลุตามเป้าหมายแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12** ที่กำหนดให้คะแนนทักษะทางการเงินของคนไทยเท่ากับคะแนนเฉลี่ยของโลก โดยผลการสำรวจทักษะทางการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทยล่าสุดปี 2563 พบว่า คนไทยมีพัฒนาการระดับทักษะทางการเงินอยู่ที่ร้อยละ 71.0 สูงกว่าร้อยละ 66.2 จากการสำรวจในปี 2561 และสูงกว่าค่าเฉลี่ยการสำรวจทักษะทางการเงิน 26 ประเทศ ของ OECD ในปี 2563 อยู่ที่ร้อยละ 60.5 ทั้งนี้ ในปี 2565 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาทักษะทางการเงิน พ.ศ. 2565 – 2570 โดยมีเป้าหมายสำคัญให้คนไทยมีความรู้ (Awareness) ถึงความสำคัญของการบริหารจัดการเงินและเข้าถึงข้อมูลการเงิน คนไทยมีความรู้และทักษะทางการเงิน (Financial literacy) เพียงพอที่จะนำไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม และประเทศไทยมีกลไกขับเคลื่อนการดำเนินการพัฒนาทักษะทางการเงินอย่างบูรณาการและยั่งยืน (Sustainable Mechanism) ซึ่งจะเป็นปัจจัยสนับสนุนให้ทักษะทางการเงินของคนไทยปรับตัวดีขึ้นได้ในระยะถัดไป

ด้านหนี้สินนอกระบบของครัวเรือนมีแนวโน้มลดลง และบรรลุตามเป้าหมายในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้สัดส่วนหนี้สินนอกระบบลดลง โดยจากผลสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนปี 2564 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า สัดส่วนครัวเรือนเป็นหนี้สินนอกระบบคิดเป็นร้อยละ 8.4 (จำนวนหนี้สินนอกระบบเฉลี่ย 3,604 บาทต่อครัวเรือน) ลดลงจากร้อยละ 10.3 (จำนวนหนี้สินนอกระบบเฉลี่ย 4,280 บาทต่อครัวเรือน) ในการสำรวจปี 2560 แต่เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 8.2 (จำนวนหนี้สินนอกระบบเฉลี่ย 2,188 บาทต่อครัวเรือน) ในการสำรวจปี 2562 ส่วนหนึ่งเป็นผลจากภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือนในปี 2564 ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์และการดำเนินมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19

3.2 การสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจรายสาขา

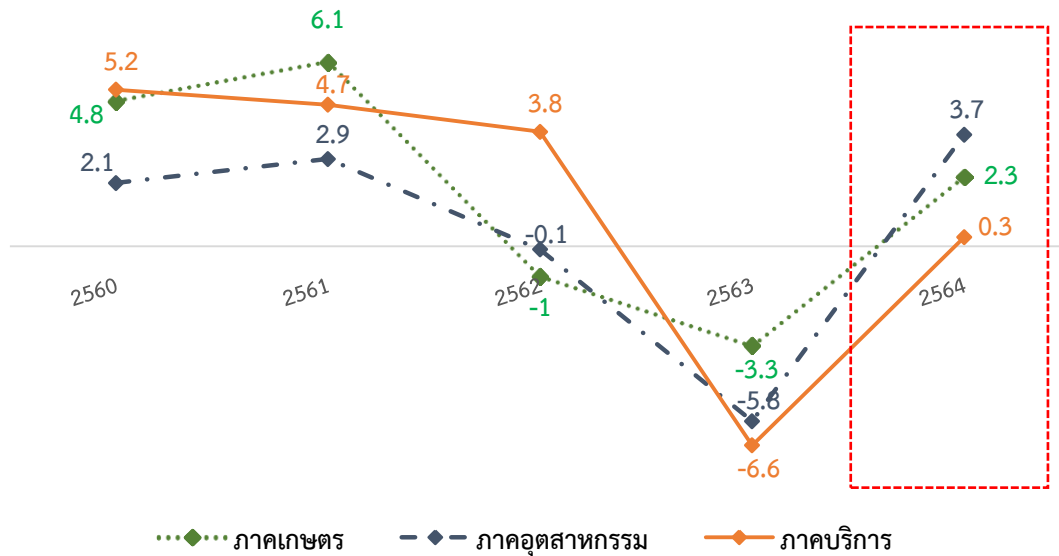
3.2.1 เศรษฐกิจรายสาขาเติบโตอย่างเข้มแข็งและเป็นฐานในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

การสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจรายสาขา ในช่วงต้นของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ภาคการผลิตและบริการ มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นในระดับดี โดยภาคเกษตรขยายตัวจากร้อยละ 4.8 ในปี 2560 เป็นขยายตัวร้อยละ 6.1 ในปี 2561 ภาคบริการขยายตัวจากร้อยละ 5.2 ในปี 2560 เป็นขยายตัวร้อยละ 4.7 ในปี 2561 และภาคอุตสาหกรรมขยายตัวจากร้อยละ 2.1 ในปี 2560 เป็นขยายตัวร้อยละ 2.9 ในปี 2561 ซึ่งภาคเกษตรสามารถบรรลุเป้าหมายได้ที่กำหนดให้ขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3 อย่างไรก็ตาม ในช่วงปี 2562 เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติและการระบาดของโรคแมลงศัตรูพืช รวมถึงเกิดวิกฤตสงครามการค้าระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศจีน ซึ่งเป็นประเทศคู่ค้าสำคัญของไทย ต่อเนื่องมาจนเกิดวิกฤตการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ในปลายปี 2562 ส่งผลให้ภาคเศรษฐกิจไทยหดตัวลง ภาคการผลิตและบริการมีอัตราการขยายตัวลดลงจนติดลบอย่างมากในปี 2563

ขณะที่ ในปี 2564 อัตราการขยายตัวของภาคเกษตรอยู่ที่ร้อยละ 2.3 ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากที่ลดลงจากร้อยละ 1.0 และ ลดลงร้อยละ 3.3 ในปี 2562 และ 2563 จากการขยายตัวของข้าวเปลือก ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน สับปะรด และยางพารา อัตราการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมอยู่ที่ร้อยละ 3.7 ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากที่ลดลงจากร้อยละ 0.1 และลดลงร้อยละ 5.8 ในปี 2562 และ 2563 จากความต้องการสินค้าทั้งในและต่างประเทศที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ การขยายตัวของอุตสาหกรรมยานยนต์ เนื่องจากการเริ่มฟื้นตัวของเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าและอุตสาหกรรมชิ้นส่วนและแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งแผงวงจรรวมและแผงวงจรพิมพ์ เพื่อนำไปใช้ร่วมกับกลุ่มสินค้าต่างๆ เช่น ยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน และอุปกรณ์ไฟฟ้า เป็นต้น และอัตราการขยายตัวของภาคบริการ (ไม่รวมบริการภาครัฐ) อยู่ที่ร้อยละ 0.3 ปรับตัวลดลงจากที่ขยายตัวร้อยละ 3.8 แต่เพิ่มสูงขึ้นจากที่ลดลงร้อยละ 6.6 ในปี 2562 และ 2563 ผลจากการผ่อนคลายมาตรการการควบคุมโรคของภาครัฐ และการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจต่างๆ โดยเฉพาะการเปิดประเทศรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ประกอบกับการกระตุ้นการใช้จ่ายจากการท่องเที่ยวภายในประเทศ นอกจากนี้ มาตรการภาครัฐยังส่งผลบวกในหลายสาขา อาทิ สาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมรถยนต์ สาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร และสาขาการขนส่ง เป็นต้น

อัตราการขยายตัวของการผลิตภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ (ไม่รวมบริการภาครัฐ) ปี 2560 – 2564

หน่วย : ร้อยละ

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

3.2.2 เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นและพื้นที่การทำเกษตรยั่งยืนเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 58,975 บาทต่อครัวเรือน ในปี 2560 เป็น 78,322 บาทต่อครัวเรือน ในปี 2564 ซึ่งบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ให้มีรายได้เพิ่มขึ้นเป็น 59,460 บาทต่อครัวเรือน ในปี 2564 จากการดำเนินนโยบายของภาครัฐ อาทิ การส่งเสริมการรวมกลุ่มทำการเกษตรของเกษตรกรรายย่อยในรูปแบบเครือข่ายเกษตร องค์กรเกษตรและสถาบันเกษตรกร การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรมาใช้ในกระบวนการผลิตและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ตลอดจนการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรให้มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน รวมทั้ง การให้ความช่วยเหลือด้านรายได้เกษตรกรในช่วงที่ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำด้วยโครงการประกันรายได้ในพืชเศรษฐกิจหลักชนิด นอกจากนี้ พื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้น จาก 1.08 ล้านไร่ ในปี 2560 เป็น 6.15 ล้านไร่ ในปี 2564 ซึ่งบรรลุเป้าหมายที่กำหนดให้พื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้นเป็น 5 ล้านไร่ ในปี 2564

3.2.3 พัฒนาพื้นที่ไปสู่เมืองอุตสาหกรรมนิเวศ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) มีหนึ่งในเป้าหมายสำคัญคือการพัฒนาพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ไม่น้อยกว่า 40 พื้นที่ ใน 37 จังหวัด และต่อมา มีการขยายพื้นที่เป็น 54 พื้นที่ ใน 39 จังหวัด โดยมีการจัดตั้งระบบฐานข้อมูลการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ตามคุณลักษณะ 5 มิติ 20 ด้าน 41 ตัวชี้วัด เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการประเมิน พัฒนาและยกระดับพื้นที่ในการเป็นเมืองอุตสาหกรรมนิเวศ รวมทั้งมีคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศซึ่งมีปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นประธาน เป็นกลไกสำคัญในการดำเนินการ และมีกลไกการดำเนินการในระดับจังหวัดและพื้นที่

ประกอบด้วยคณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน และระดับพื้นที่ ประกอบด้วย คณะทำงานการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในพื้นที่ โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน มีการจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของแต่ละพื้นที่ในจังหวัดต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ นอกจากนั้นปัจจุบันกรมโรงงานอุตสาหกรรมอยู่ระหว่างการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (พ.ศ.2566 - 2570) เพื่อเป็นทิศทางการส่งเสริมสนับสนุน และดำเนินการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศเชิงบูรณาการร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ณ สิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มีการพัฒนาพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ จำนวน 15 จังหวัด 18 พื้นที่ สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดให้มีพื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมนิเวศจำนวน 15 จังหวัด โดยมีพื้นที่ที่ได้รับการประเมินความเป็นเมืองอุตสาหกรรมนิเวศอยู่ในระดับ 4 จำนวน 4 พื้นที่ ระดับ 3 จำนวน 5 พื้นที่ และระดับที่ 2 จำนวน 9 พื้นที่

3.2.4 ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นและมีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวสูงขึ้น

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ตั้งเป้าหมายให้รายได้จากการท่องเที่ยวไม่ต่ำกว่า 3 ล้านล้านบาท เมื่อสิ้นแผนฯ ซึ่งในปี 2561 ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยว 3.08 ล้านล้านบาท บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด อย่างไรก็ตาม วิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่เกิดขึ้นในช่วงปลายปี 2562 ส่งผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยวอย่างรุนแรงในช่วงปี 2562 - 2564 ประเทศต่างๆ ทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยมีมาตรการจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศและมาตรการการท่องเที่ยวที่เข้มข้น ทำให้ในปี 2563 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลงร้อยละ 83.2 จากปี 2562 และจำนวนผู้เยี่ยมเยือนชาวไทยภายในประเทศลดลงร้อยละ 44.04 จากปี 2562 และลดลงต่อเนื่องมายังปี 2564 โดยจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลงร้อยละ 93.58 จากปี 2563 และจำนวนผู้เยี่ยมเยือนชาวไทยภายในประเทศลดลงร้อยละ 45.14 จากปี 2563 ส่งผลทำให้รายได้จากการท่องเที่ยวลดลงจาก 3.01 ล้านล้านบาท ในปี 2562 เป็น 0.88 ล้านล้านบาท ในปี 2563 และในช่วงปลายปี 2563 รัฐบาลได้เริ่มผ่อนคลายมาตรการการเดินทางในประเทศและระหว่างประเทศมากขึ้น ประกอบกับมีมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวภายในประเทศ เช่น โครงการเราเที่ยวด้วยกัน โครงการทัวร์เที่ยวไทย และโครงการกำลังใจ เป็นต้น ซึ่งจากโครงการต่างๆ ทำให้มีรายได้จากการท่องเที่ยวฟื้นตัวขึ้นมาเล็กน้อยในปี 2564 เป็น 0.33 ล้านล้านบาท นอกจากนี้ ในช่วงปี 2565 ประเทศไทยมุ่งเน้นส่งเสริมการสร้างภาพลักษณ์ประเทศด้วย soft power ผ่านการผลักดันส่งเสริมวัฒนธรรมที่มีศักยภาพ 5 F โดยเฉพาะด้านภาพยนตร์และวีดิทัศน์ (film) ที่ประเทศไทยได้ปรับอัตราเงินคืนจากร้อยละ 15 - 20 เป็นร้อยละ 20 - 30 และปรับเพดานการคืนเงินต่อเรื่องจากเดิม 75 ล้านบาทเป็น 150 ล้านบาทสำหรับกองถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศที่ถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทย โดยพบว่าประเทศไทยได้รับความสนใจจากกองถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศมากขึ้น และสามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศกว่า 6,400 ล้านบาทซึ่งสูงสุดเป็นประวัติการณ์

3.2.5 วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น

สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP SME) เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 41.6 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 42.1 ในปี 2562 ก่อนที่จะมีสัดส่วนลดลงต่อเนื่องอยู่ที่ร้อยละ 41.4 และ 41.0 ในปี 2563 และ 2564 ตามลำดับ ซึ่งเป็นผลจากการแพร่ระบาดของโควิด 19 ทำให้ประเทศไทยและหลายประเทศทั่วโลกออกมาตรการจำกัดกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการเดินทาง เกิดภาวะชะงักงันของห่วงโซ่อุปทานโลก (Supply Chain Disruption) และการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้ผู้ประกอบการธุรกิจโดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจำนวนมากต้องหยุดกิจการชั่วคราวหรือปิดกิจการลง แม้ภาคธุรกิจเริ่มฟื้นตัวและปรับตัวเข้าสู่วิถีใหม่ (New Normal) สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ในปี 2565 จะปรับตัวดีขึ้นอยู่ที่ร้อยละ 41.5 แต่ยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดให้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 45

ยุทธศาสตร์ที่ 4

การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อ การพัฒนาอย่างยั่งยืน

4.1 ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าอนุรักษ์เพิ่มขึ้น แต่สัตว์ป่าและพันธุ์พืชยังถูกคุกคาม

4.1.1 ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 พื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย แต่ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายของแผน ที่ได้กำหนดให้มีสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้เป็นร้อยละ 40 ของพื้นที่ประเทศ แบ่งเป็นพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ร้อยละ 25 พื้นที่ป่าเศรษฐกิจร้อยละ 15 และพื้นที่ป่าชายเลนเพิ่มจาก 1.53 ล้านไร่ เป็น 1.58 ล้านไร่ จากผลการพัฒนาในภาพรวม พบว่า การรักษาความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ป่าไม้ ป่าอนุรักษ์ และพื้นที่ป่าชายเลนของประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 พื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากในช่วงของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 โดยในปี 2565 ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้ร้อยละ 31.57 ของพื้นที่ประเทศ หรือ 102,135,947.96 ไร่ ซึ่งยังต่ำกว่าเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้ประเทศไทยมีสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้เป็นร้อยละ 40 ของพื้นที่ประเทศทั้งหมด ในด้านพื้นที่ป่าอนุรักษ์ก็มีแนวโน้มดีขึ้นเล็กน้อยเช่นกัน โดยปี 2564 มีสัดส่วนพื้นที่ป่าอนุรักษ์ร้อยละ 20.97 ซึ่งการที่จะบรรลุเป้าหมายของแผนฯ ที่กำหนดให้มีพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ร้อยละ 25 นั้น จะต้องเพิ่มพื้นที่ป่าอนุรักษ์อีกกว่า 13 ล้านไร่ อย่างไรก็ตาม ในส่วนของพื้นที่ป่าชายเลน ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 สามารถดำเนินการได้ผลตามเป้าหมายของแผนฯ โดยในปี 2564 ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าชายเลน 1.74 ล้านไร่ สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนเพิ่มจาก 1.53 ล้านไร่ เป็น 1.58 ล้านไร่ ภายในสิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ทั้งนี้ เป็นผลมาจากรัฐบาลได้มีมาตรการการป้องกันการบุกรุกทำลายป่า เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างเข้มงวด มีการรณรงค์ สนับสนุนปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ การดำเนินการทางคดีฟันฝ่าจากผู้บุกรุกเพื่อนำพื้นที่กลับมาปลูกฟื้นฟู จึงทำให้พื้นที่ป่าชายเลนเพิ่มขึ้นและอุดมสมบูรณ์

4.1.2 สัตว์ป่า และพืชพันธุ์ถูกคุกคามเพิ่มขึ้น พิจารณาจากจำนวนชนิดพันธุ์และประชากรของสิ่งมีชีวิตที่อยู่ในภาวะถูกคุกคาม หรือใกล้สูญพันธุ์มีจำนวนเพิ่มขึ้น จากข้อมูลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พบว่า ชนิดพันธุ์และประชากรของสิ่งมีชีวิตที่อยู่ในภาวะถูกคุกคาม หรือใกล้สูญพันธุ์มีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 13 ชนิดในปี 2561 เป็น 676 ชนิดในปี 2563 และปรับลดลงเป็น 361 ชนิดในปี 2564

4.1.3 แผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐ (โครงการ One Map) ที่แล้วเสร็จมีการประกาศใช้การปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการมาตราส่วน 1 : 4000 (One Map) เพื่อให้ประเทศไทยมีแนวเขตที่ดินของรัฐที่ถูกต้อง ทันสมัย และไม่ทับซ้อนกัน อยู่บนพื้นฐานแผนที่มาตราส่วน 1 : 4000 เพื่อให้ทุกส่วนราชการใช้และยึดถือในแนวทางเดียวกัน สามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐกับรัฐ และระหว่างหน่วยงานรัฐกับเอกชน โดยในปัจจุบันคณะกรรมการที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการมาตราส่วน 1 : 4000 และแก้ไขปัญหาวนเวียนที่ดินของรัฐ ซึ่งที่ผ่านมาคณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้มีมติเห็นชอบผลการดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐฯ ใน 3 กลุ่มพื้นที่ ได้แก่ พื้นที่กลุ่มที่ 1 จำนวน 11 จังหวัด (ประกอบด้วย จังหวัดนนทบุรี นครปฐม อ่างทอง สิงห์บุรี สมุทรสงคราม กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สมุทรสาคร

และสุพรรณบุรี) ผ่านความเห็นชอบจาก ครม. เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2565 **พื้นที่กลุ่มที่ 2** จำนวน 11 จังหวัด (ประกอบด้วย จังหวัดจันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ชัยนาท ตราด นครนายก นครสวรรค์ ระยอง (ยกเว้นกรณีพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า - หมู่เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง) ลพบุรี ศรีสะเกษ และสระบุรี) ผ่านความเห็นชอบจาก ครม. เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2565 และ**พื้นที่กลุ่มที่ 3** จำนวน 11 จังหวัด (ประกอบด้วย จังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา (ยกเว้นอุทยานแห่งชาติ เขาใหญ่) บุรีรัมย์ ปราจีนบุรี เพชรบูรณ์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด เลย สระแก้ว สุรินทร์ และอุบลราชธานี) ผ่านความเห็นชอบจาก ครม. เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2566 โดยทั้ง 3 กลุ่มพื้นที่ ได้ให้หน่วยงานที่มีที่ดินของรัฐอยู่ในความรับผิดชอบปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับผลการดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐฯ ให้แล้วเสร็จภายใน 360 วัน โดยอาจขอขยายระยะเวลาการดำเนินการต่อ คทช. ได้ตามเหตุผล ความจำเป็น แต่ไม่เกิน 180 วัน ซึ่งเฉพาะพื้นที่กลุ่มที่ 1 ได้ขอความเห็นชอบขยายระยะเวลาไปอีก 180 วันแล้ว ในคราวประชุม คทช. ครั้งที่ 2/2566 เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2566

สำหรับพื้นที่กลุ่มที่ 4 – 7 มีแผนจะดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตราส่วน 1 : 4000 ให้แล้วเสร็จ ภายในปี พ.ศ. 2567 ดังนี้ **พื้นที่กลุ่มที่ 4** จำนวน 11 จังหวัด (ประกอบด้วย จังหวัดขอนแก่น กาฬสินธุ์ มุกดาหาร ยโสธร อำนาจเจริญ นครพนม สกลนคร บึงกาฬ หนองคาย อุดรธานี และหนองบัวลำภู) **พื้นที่กลุ่มที่ 5** จำนวน 11 จังหวัด (ประกอบด้วย จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ภูเก็ต กระบี่ ตรัง พัทลุง สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) **พื้นที่กลุ่มที่ 6** จำนวน 11 จังหวัด (ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน แม่ฮ่องสอน ตาก กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา) และ**พื้นที่กลุ่มที่ 7** จำนวน 11 จังหวัด (ประกอบด้วย จังหวัดเชียงราย พะเยา น่าน ลำปาง แพร่ อุตรดิตถ์ สุโขทัย พิษณุโลก กำแพงเพชร พิจิตร และอุทัยธานี)

4.2 ไทยมีความมั่นคงด้านน้ำ และมีการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2.1 มีระบบประปาหมู่บ้านครบทุกหมู่บ้าน หมู่บ้านในประเทศไทยมีน้ำประปาใช้ร้อยละ 94.83 ของหมู่บ้านทั้งหมด (66,764 หมู่บ้าน) ในปี 2561 และร้อยละ 95.54 ของหมู่บ้านทั้งหมด (67,264 หมู่บ้าน) ในปี 2564 โดยครัวเรือนมีน้ำสะอาดใช้เพียงพอตลอดปี 12,800,360 ครัวเรือน (น้ำดื่มชั้นพื้นฐานที่มีการจัดการบริการอย่างปลอดภัย รวมน้ำประปา น้ำดื่มสะอาดจากตู้กดน้ำดื่มบรรจุขวด) ข้อมูล กชช.2ค รวบรวมโดยสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

4.2.2 ประเทศไทยมีแผนบริหารจัดการน้ำตามเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้มีแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างสมดุล ระหว่างความต้องการใช้น้ำกับปริมาณน้ำต้นทุน และมีการแปลงไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม โดยในปี 2561 คณะรัฐมนตรีเห็นชอบแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) และได้มีการประกาศใช้แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2562

4.2.3 ประสิทธิภาพการใช้น้ำในพื้นที่ชลประทาน พิจารณาได้จากผลผลิตภาพของการใช้น้ำ¹² (Water Productivity) ที่คำนวณจากสัดส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ต่อปริมาณน้ำที่ใช้ในการผลิต (water consumed not water used) ในภาคเกษตร ภาคนอกอุตสาหกรรม และภาคบริการ ครอบคลุมพื้นที่เกษตรทั้งหมดทั้งพื้นที่ชลประทานและพื้นที่เกษตรน้ำฝนคิดรวมฝนใช้การ¹³ ซึ่งมีผลการประเมินช่วงเวลาระหว่าง ปี 2558–2563 เท่ากับ 45.88–50.91 บาท/ลูกบาศก์เมตร มีค่าเฉลี่ย 48.12 บาท/ลูกบาศก์เมตร

4.2.4 ประสิทธิภาพการใช้น้ำทั้งภาคการผลิตและการบริโภคเพิ่มขึ้น ระหว่างปี 2561–2564 ได้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานตามแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ต่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แห่งสหประชาชาติ จากเป้าหมายย่อย ตัวชี้วัด SDG 6.4.1 การเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพการใช้น้ำในช่วงเวลาที่ผ่านมานี้ ได้ประเมินผลการประเมินปัจจุบันประเทศไทย มีค่า 7.5 ดอลลาร์ สรอ./ลบ.ม. หรือ 238 บาทต่อ ลบ.ม. (ที่อัตราแลกเปลี่ยน 1 ดอลลาร์ สรอ. = 31.76 บาท) ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในระดับโลกซึ่งมีค่าเท่ากับ 19 ดอลลาร์ สรอ./ลบ.ม. หรือ 603 บาทต่อ ลบ.ม. จำแนกตามภาคการผลิตที่สำคัญของประเทศไทยประกอบด้วย ภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการ มีค่า 0.33 31.12 และ 27.93 ดอลลาร์ สรอ./ลบ.ม. หรือ 10.5 988 และ 887 บาทต่อ ลบ.ม. ตามลำดับ

4.2.5 มูลค่าความเสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้งมีแนวโน้มลดลงตามเป้าหมายของแผน โดยลดลงจาก 1,123.76 ล้านบาท ในปี 2560 เป็น 460.56 ล้านบาท ในปี 2563

4.2.6 พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่ผ่านมานี้ รัฐบาลได้เร่งรัดการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและโครงการจัดรูปที่ดิน โดยเฉพาะโครงการชลประทานขนาดใหญ่ให้ครอบคลุมพื้นที่รับประโยชน์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำและการใช้ที่ดิน สามารถลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตและรายได้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ การดำเนินการดังกล่าวส่งผลให้พื้นที่ชลประทานในประเทศไทยเพิ่มขึ้น โดยในปี 2565 มีพื้นที่ชลประทานทั้งหมด 31,781,324 ไร่ เพิ่มขึ้น 855,423 ไร่ เมื่อเทียบกับช่วงสิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 171,084.6 ไร่ แต่ยังคงต่ำกว่าเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้มีพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้นปีละ 350,000 ไร่

4.3 คุณภาพสิ่งแวดล้อมในภาพรวมมีแนวโน้มดีขึ้น

4.3.1 การลดและควบคุมมลพิษสามารถดำเนินการแก้ไขได้ดีขึ้น ขณะที่ขยะมูลฝอยถูกจัดการอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้น แต่ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายของแผน ในช่วงแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ประสิทธิภาพในการจัดการขยะอย่างถูกต้องและนำกลับไปใช้ประโยชน์สามารถบรรลุเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้สัดส่วนของขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องและนำไปใช้ประโยชน์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น โดยในปี 2562 มีสัดส่วนร้อยละ 77.78 แต่เนื่องจากเกิด

¹² ผลผลิตภาพของการใช้น้ำ (Productivity) หมายถึง ปริมาณน้ำหนึ่งหน่วยสามารถสร้างมูลค่าให้กับประเทศเป็นจำนวนเงินเท่าไร โดยวัดจากมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) หารด้วยปริมาณการใช้น้ำของประเทศ (Water total use)

¹³ ฝนใช้การ หมายถึง ส่วนของฝนที่ตกลงพื้นที่เพาะปลูก พืชสามารถนำไปใช้ในการเจริญเติบโตได้ โดยฝนทั้งหมดที่ตกลงบนพื้นดินบางส่วนไม่ได้เก็บอยู่ในพื้นที่เพาะปลูก เนื่องจากมีการไหลล้นออกไปทางผิวดินบ้าง ทางใต้ดินบ้าง รวมทั้งการซึมลงดินระดับที่ลึกลงไปบ้าง นอกจากนี้ บางส่วนติดค้างอยู่บนใบ กิ่ง และลำต้นพืชแล้วระเหยไป ส่วนของฝนที่ตกลงมาที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ซึ่งพืชสามารถนำไปใช้ในการเจริญเติบโตได้ คือ ฝนใช้การ โดยในที่นี้จะคำนวณปริมาณฝนใช้การรายช่วงสิบวันทางอุทกนิเวศวิทยาด้วยวิธี USDA SCS ซึ่งเป็นสมการที่พัฒนาโดย U.S. Department of Agriculture 's Soil Conservation Service (Smith, M. 1992)

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ขึ้นในช่วงปี 2563 - 2565 ส่งผลให้เกิดขยะพลาสติกที่เกิดจากการบริโภคอาหารที่ส่งถึงบ้าน โดยเฉพาะหีบห่อแบบใช้ครั้งเดียวเพิ่มขึ้นมาก ทำให้การจัดการขยะมูลฝอยมีประสิทธิภาพลดลง โดยในปี 2564 มีสัดส่วนร้อยละ 68.73 และในปี 2565 สถานการณ์โควิด 19 เริ่มคลี่คลาย สัดส่วนการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องและนำไปใช้ประโยชน์จึงเพิ่มสูงขึ้นเป็นร้อยละ 72.37 ยังต่ำกว่าเป้าหมายของแผนฯ เล็กน้อย

4.3.2 แม่น้ำสายหลักที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดีเพิ่มขึ้นตามเป้าหมายของแผน โดยคุณภาพน้ำของแม่น้ำสายหลักทั่วประเทศในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มีแนวโน้มดีขึ้นจากร้อยละ 28 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 40 ในปี 2564

4.3.3 คุณภาพอากาศยังคงมีปัญหาในบางพื้นที่ สถานการณ์คุณภาพอากาศมีแนวโน้มไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก ยังคงพบปัญหาในบางพื้นที่ โดยเฉพาะปัญหาหมอกควันภาคเหนือที่ยังคงมีความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง ในปี 2564 มีจำนวนวันที่ PM_{10} ใน 9 จังหวัดภาคเหนืออยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน อยู่ที่ร้อยละ 82.50 ลดจากร้อยละ 84.19 ในปี 2559 ซึ่งเป็นผลมาจากหลายปัจจัย อาทิ การเผาเศษวัสดุเพื่อเตรียมเพาะปลูกของภาคเกษตรกรรม ประกอบกับสภาพพื้นที่ที่มีความแห้งแล้ง ทำให้เกิดการลุกลามของไฟอย่างรวดเร็ว อีกทั้งการลุกลามของไฟเกิดขึ้นในพื้นที่ป่า ทำให้ยากต่อการเข้าถึงและควบคุม

4.4 ประสิทธิภาพการลดก๊าซเรือนกระจกและขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น

4.4.1 ไทยปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลง ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ความก้าวหน้าด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมีทิศทางดีขึ้น โดยในปี 2564 ปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO_2) ในภาคพลังงานลดลงจาก 258.5 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์ เทลือ 246.9 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์ ซึ่งเป็นการลดลงของภาคการผลิตไฟฟ้า ภาคขนส่ง และภาคเศรษฐกิจอื่นๆ เป็นผลมาจากการดำเนินมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่เข้มข้น ในช่วงปี 2563 - 2564 เช่น การจำกัดการเดินทาง การขอความร่วมมือให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนทำงานจากที่บ้าน (Work from Home) เป็นต้น

4.4.2 ต้นทุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อหน่วย (บาทต่อตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า) มีแนวโน้มลดลง เมื่อเปรียบเทียบปริมาณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในภาคพลังงาน พบว่า ปี 2564 มีปริมาณ 23.46 ตัน CO_2 ต่อจีดีพี 1 ล้านบาท โดยมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่อง ในช่วงปี 2540 - 2562 ซึ่งเป็นผลดีต่อสิ่งแวดล้อม

4.4.3 มีแผนปฏิบัติการการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในรายสาขาที่จำเป็น เช่น การจัดการน้ำ เกษตร สาธารณสุข และป่าไม้ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 คณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ ได้เห็นชอบ (ร่าง) แผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ เพื่อเป็นกรอบแนวทางของประเทศในการบูรณาการประเด็นการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งอยู่ระหว่างการปรับปรุงตามความเห็นของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการนำเสนอต่อสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อพิจารณาก่อนการนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

นอกจากนั้น อยู่ระหว่างการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านสาธารณสุข ระยะที่ 1 (พ.ศ.2564-2573)

4.4.4 มีกลไกภายในประเทศเพื่อสนับสนุนด้านการเงิน เทคโนโลยีและการเสริมสร้างศักยภาพ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมผลักดันกลไกทางการเงินด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Finance) และการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และอยู่ระหว่างจัดทำกรอบการดำเนินการความร่วมมือในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2565-2569) (Thailand's Country Programme Framework: Thailand's CPF) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด (Nationally Determined Contribution: NDC) และเริ่มดำเนินโครงการสนับสนุนการดำเนินงานตามการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนดด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภายหลัง ค.ศ. 2020: การสร้างความยั่งยืนผ่านกลไกทางการเงินเพื่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเทศไทย (NDC Support Project: Delivering Sustainability through Climate Finance Actions in Thailand: NDC Support) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการจัดสรรและการใช้จ่ายงบประมาณสาธารณะ สนับสนุนนโยบายรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมุ่งเน้นการศึกษามิติด้านความเท่าเทียมกันทางเพศและการมีส่วนร่วมทางสังคมในเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ร่วมกับการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

4.5 มีการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินที่มีประสิทธิภาพ

4.5.1 มีระบบพยากรณ์และเตือนภัยล่วงหน้าสำหรับภาคเกษตรและการจัดการภัยพิบัติทางธรรมชาติในพื้นที่เสี่ยงภัยตามเป้าหมายของแผน โดยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการพยากรณ์อากาศ (WAR ROOM) สำหรับเฝ้าระวังติดตามสภาวะอากาศตลอด 24 ชั่วโมง พัฒนาระบบติดตาม เตือนภัยมลพิษ และภัยพิบัติทางทะเลครอบคลุมพื้นที่ทั้งอ่าวไทยและอันดามัน ติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย – ดินถล่มในพื้นที่ลาดชันและพื้นที่ราบเชิงเขา รวม 1,095 สถานี 4,046 หมู่บ้าน จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยระยะ 5 ปี ภายใต้แผนยุทธศาสตร์กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2560 – 2564 และกำหนดตัวชี้วัด ค่าเป้าหมายที่สอดคล้องกับการดำเนินงานตามกรอบเซนไดแล้วเสร็จ

4.5.2 จัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังภัยธรรมชาติในพื้นที่เสี่ยงภัยได้ตามเป้าหมายของแผน โดยจัดตั้งเครือข่ายระวังภัยเตือนภัยพิบัติภัยในพื้นที่เสี่ยงภัยครอบคลุมทั้งระบบ ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ไม่น้อยกว่า 55 ตำบล มีสเตอร์เตือนภัย 31,558 คน ในพื้นที่เสี่ยงดินโคลนถล่มจำนวน 6,445 หมู่บ้าน พื้นที่ 50 จังหวัด เครือข่ายแจ้งเตือนภัย จำนวน 5,813 คน ในพื้นที่ 76 จังหวัด

4.5.3 ผู้เสียชีวิตและผู้ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติในพื้นที่เสี่ยงได้รับการชดเชยเป็นไปตามกรอบเป้าหมายของแผน โดยจำนวนผู้เสียชีวิตจากภัยธรรมชาติลดลงจาก 171 รายในปี 2560 เป็น 100 รายในปี 2564 และค่าใช้จ่ายในการชดเชยผู้ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติในพื้นที่เสี่ยงภัยซ้ำซากลดลงจาก 1,556.37 ล้านบาทในปี 2560 เป็น 829.54 ล้านบาทในปี 2564 ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายของแผน ในขณะที่มูลค่าความเสียหายจากภัยธรรมชาติมีจำนวนลดลงจาก 1,178.14 ล้านบาทในปี 2560 เป็น 536.95 ล้านบาทในปี 2563

ยุทธศาสตร์ที่ 5

การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อ การพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคงและยั่งยืน

5.1 สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันหลักของประเทศ

การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ให้เป็นสถาบันหลักของประเทศ พิจารณาจากกิจกรรมเทิดพระเกียรติและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ และกิจกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับโครงการพระราชดำริ ซึ่งดำเนินการในช่วงปี พ.ศ. 2560 – 2565 ซึ่งหน่วยงานจัดส่งให้ สศช. และรายงานเข้าสู่ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) พบว่า ในภาพรวมมีจำนวนกิจกรรมเพิ่มขึ้น โดยกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเทิดพระเกียรติและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ มีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 21 กิจกรรม/โครงการ ในปี 2560 เป็น 205 กิจกรรม/โครงการในปี 2565 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการจัดกิจกรรมพร้อมกันหลายพื้นที่ทั่วประเทศในพิธีการสำคัญ และการจัดกิจกรรมจิตอาสาในโอกาสต่างๆ เพื่อประโยชน์สาธารณะและการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม สำหรับกิจกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับโครงการพระราชดำริ ในภาพรวมมีจำนวนกิจกรรมเพิ่มขึ้นจาก 115 กิจกรรม/โครงการ ในปี 2560 เป็น 677 กิจกรรม/โครงการ ในปี 2565 เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

5.2 สังคมมีความสมานฉันท์ ผู้เห็นต่างทางความคิดของคนในชาติสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ ประชาชนมีส่วนร่วมป้องกันแก้ไขปัญหาคความมั่นคง

สังคมไทยมีความสมานฉันท์ ผู้เห็นต่างทางความคิดสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในอาเซียน พิจารณาจากดัชนีสันติภาพโลก (Global Peace Index) จัดทำโดยสถาบันเศรษฐศาสตร์และสันติภาพ (Institute for Economics and Peace: IEP) พบว่า ประเทศไทยมีแนวโน้มอันดับที่ดีขึ้น จากอันดับที่ 120 ในปี 2560 เป็นอันดับที่ 103 ในปี 2565 จาก 163 ประเทศทั่วโลก แต่เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในอาเซียน พบว่า ประเทศไทยอยู่ในอันดับรองสุดท้าย ก่อนเมียนมา โดยประเทศที่ได้อันดับดีที่สุดในอาเซียนคือ สิงคโปร์ (อันดับที่ 9) ตามด้วยมาเลเซีย (อันดับที่ 18) และเวียดนาม (อันดับที่ 44) และหากพิจารณาตัวชี้วัดย่อยด้านความสมานฉันท์ของคนในชาติ จากดัชนีความไม่มั่งคั่งทางเมือง และการเมือง และจำนวนผู้เสียชีวิตจากความขัดแย้งในประเทศ พบว่า ค่าคะแนนของดัชนีทั้ง 2 มีคะแนนดีขึ้น ซึ่งเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

ดัชนีสันติภาพโลกของไทย ปี 2560-2565

	2560	2561	2562	2563	2564	2565
ดัชนีสันติภาพโลก (อันดับจาก 163 ประเทศ)	120	114	117	118	113	103
ความไม่มั่งคั่งทางเมือง (คะแนนเต็ม 5/ คะแนนยิ่งน้อยยิ่งดี)	3.1	3.0	3.0	2.5	2.38	2.75
จำนวนผู้เสียชีวิตจากความขัดแย้งในประเทศ (คะแนนเต็ม 5/ คะแนนยิ่งน้อยยิ่งดี)	2.5	2.5	2.5	2.09	2.1	2.03

ที่มา : สถาบันเศรษฐศาสตร์และสันติภาพ (Institute for Economics and Peace: IEP)

5.3 ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีโอกาสในการศึกษาและการประกอบอาชีพที่สร้างรายได้เพิ่มขึ้น

5.3.1 สถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ยืดเยื้อยาวนานกว่า 20 ปีมีแนวโน้มดีขึ้น บรรลุตามเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้มีเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ลดลง เป็นผลมาจากความพยายามในการเจรจาเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนใต้ระหว่างรัฐไทยและบีอาร์เอ็นมีความคืบหน้าดี โดยทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องกันในการลดความรุนแรง การปรึกษาหารือกับประชาชนในพื้นที่ และแสวงหาทางออกทางการเมือง ส่งผลให้เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงลดลงจาก 166 ครั้ง ในปี 2560 เป็น 108 ครั้งในปี 2565 (ข้อมูล ณ วันที่ 13 ธันวาคม 2565) สอดคล้องกับมูลค่าความเสียหายจากความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีมูลค่าลดลงจาก 150.27 ล้านบาท ในปี 2560 เป็น 76.15 ล้านบาท ในปี 2565

5.3.2 ครั้วเรือนที่อยู่ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนลดลงจาก 26,913.09 บาทต่อเดือนในปี 2560 เป็น 26,621.00 บาทต่อเดือนในปี 2564 ยังไม่ตามเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนที่อยู่ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ยังต่ำที่สุดในกลุ่มจังหวัดภาคใต้และต่ำกว่ารายได้ครัวเรือนเฉลี่ยของทั้งประเทศ ในปี 2564 รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้สูงขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงต้นแผนฯ 12 ในปี 2560 โดยจังหวัดนราธิวาสยังคงเป็นจังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำสุด เมื่อเทียบกับจังหวัดปัตตานีและยะลา นอกจากนี้ เมื่อเทียบกับรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนทั่วประเทศ ในปี 2564 ที่อยู่ 27,352.00 บาท/เดือน และเทียบกับรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนภาคใต้ที่มีรายได้เฉลี่ย 26,621.00 บาท/เดือน รายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือนของครัวเรือนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ก็ยังคงอยู่ในระดับต่ำกว่า

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน ปี 2558-2564

หน่วย : บาท

	แผนฯ 11	แผนฯ 12		
	2558	2560	2562	2564
ทั่วประเทศ	26,915.00	26,946.43	26,018.42	27,352.00
ภาคใต้	26,286.00	26,913.09	25,647.47	26,621.00
ปัตตานี	17,513.00	19,495.51	22,903.84	20,691.69
ยะลา	15,583.80	18,018.21	16,588.15	19,181.87
นราธิวาส	19,889.60	17,179.61	17,716.50	17,512.02

ที่มา : การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

<http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/08.aspx>

5.3.3 โอกาสทางการศึกษาของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีแนวโน้มดีขึ้น และเป็นไปตามกรอบเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 พิจารณาจากจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ปีขึ้นไปในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เพิ่มขึ้น จาก 7.98 ปี ในปี 2560 เป็น 8.44 ปี ในปี 2565 แม้ว่าจังหวัดปัตตานีประชากรมีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยลดลง จาก 8.17 ปี ในปี 2560 เป็น 8.00 ปี ในปี 2565 แต่จังหวัดยะลา ประชากรมีจำนวนปีการศึกษาเพิ่มขึ้นจาก 8.46 ปี ในปี 2560 เป็น 9.17 ปี ในปี 2565 และประชาชนในนราธิวาสมีจำนวนปีการศึกษาเพิ่มขึ้นจาก 7.32 ปี ในปี 2560 เป็น 8.15 ปี ในปี 2565

5.4 การส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน มิตรประเทศ และนานาประเทศในการป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการรักษาผลประโยชน์ของชาติ ในภาพรวมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 โดยพิจารณาจากดัชนีความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งเป็นตัวชี้วัดย่อยของดัชนีสันติภาพโลก พบว่าลดลงเล็กน้อยปี จาก 2.0 ในปี 2560 อยู่ที่ 1.90 ในปี 2565 สำหรับจำนวนคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ลดลงจาก 261,112 คดี ในปี 2560 อยู่ที่ 258,629 คดี ในปี 2565 ในขณะที่จำนวนผู้ติดสารเสพติด เพิ่มขึ้นจาก 205,957 คน ในปี 2560 เป็น 474,826 คน ในปี 2563 จากการเสพติดชนิดอื่นๆ ที่ไม่ใช่ยาบ้าในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 และปรับลดลงเป็น 339,732 คน ในปี 2565 เนื่องจากภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนอย่างจริงจังและเข้มงวด

5.5 ประเทศไทยยังมีความเสี่ยงจากการถูกโจมตีจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ สำหรับอันดับความเสี่ยงจากการโจมตีด้านไซเบอร์ พบว่า ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในอันดับที่ 22 ในปี 2560 อันดับที่ 35 ในปี 2561 และอันดับที่ 44 ในปี 2563 ตามลำดับ ซึ่งห่างจากเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ ต่ำกว่าอันดับที่ 10 ของโลก ภายในปี 2565 อย่างไรก็ตาม ดำเนินงานภายใต้โครงการพัฒนาศักยภาพสรรพกำลังของกระทรวงกลาโหม และแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2564 ของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ จัดให้มีการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ (C-MEX) เป็นประจำทุกปีเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ฝึกซ้อมร่วมกันภายใต้โจทย์การฝึกที่ครอบคลุมทั้งการระดมสรรพกำลัง และการรับมือกับภัยคุกคาม ทั้งการก่อการร้าย และการโจมตีด้านไซเบอร์ ทั้งนี้ International Telecommunication Union (ITU) ยังไม่มีการเผยแพร่ดัชนีความมั่นคงทางไซเบอร์ของโลกในปี 2564 - 2565 อย่างไรก็ตาม e-Governance Academy Foundation ได้เผยแพร่ National Cyber Security Index ซึ่งจัดอันดับความมั่นคงทางไซเบอร์ของประเทศไทย อยู่ในอันดับที่ 43 ในปี 2564 และอันดับที่ 41 ในปี 2565 จาก 161 ประเทศ ตามลำดับ

5.6 แผนงานด้านความมั่นคงที่มีการบูรณาการกับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาจากจำนวนแผนงานด้านความมั่นคงที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงและการต่างประเทศ ในเอกสารงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามโครงสร้างแผนงานตามยุทธศาสตร์ สำนักงบประมาณ พบว่า ในช่วงปี 2561 - 2565 จำนวนแผนงานด้านความมั่นคงที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงและการต่างประเทศในภาพรวมมีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 175 แผนงาน/โครงการ ในปี 2560 เป็น 226 แผนงาน/โครงการ ในปี 2565 เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

ยุทธศาสตร์ที่ 6

การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริต ประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย

6.1 ประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐของไทยอยู่ในอันดับ 2 ของอาเซียนและค่าใช้จ่ายด้านบุคคลากรภาครัฐลดลงและการให้บริการของภาครัฐ และประสิทธิภาพการประกอบธุรกิจของประเทศ

6.1.1 อันดับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของภาครัฐไทยอยู่ในอันดับที่ 2 ของอาเซียน รองจากสิงคโปร์ ตามด้วยมาเลเซีย อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ ซึ่งบรรลุเป้าหมายของแผนพัฒนาฉบับที่ 12 อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมประเทศไทยมีอันดับลดลง โดยสถาบันการจัดการนานาชาติ (International Institute for Management Development: IMD) ได้จัดอันดับประสิทธิภาพภาครัฐของนานาชาติ พบว่า ในปี 2565 ประเทศไทยมีอันดับประสิทธิภาพภาครัฐ (Government Efficiency)¹⁴ อยู่ที่อันดับที่ 31 (จากทั้งหมด 63 ประเทศ/เขตเศรษฐกิจ) ลดลงจากอันดับที่ 20 ในปี 2560 เป็นผลมาจากปัจจัยย่อยทางด้านฐานะการคลัง (Public finance) ที่มีการใช้จ่ายงบประมาณแบบขาดดุล และหนี้สาธารณะอยู่ในระดับสูง ในระยะที่ผ่านมารัฐบาลดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจที่มีการกู้เงินเพื่อนำมาเสริมสภาพคล่องและฟื้นฟูเศรษฐกิจ รักษาระดับการจ้างงาน และกระตุ้นการลงทุนและบริโภคในระบบเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 อย่างไรก็ตาม ในส่วนของกรอบการบริหารด้านสังคม พบว่า ในช่วงปีที่ผ่านมาการกระจายรายได้ของกลุ่มผู้มีรายได้น้อยที่สุดร้อยละ 40 ของประเทศไทยมีการพัฒนาในทิศทางที่ดีขึ้น ส่งผลให้ตัวชี้วัดดังกล่าวมีอันดับดีขึ้นมาอยู่ที่อันดับ 3 หรือดีขึ้น 26 อันดับจากปีก่อนหน้า ส่วนหนึ่งเป็นผลจากมาตรการภาครัฐในการลดค่าครองชีพของกลุ่มคนเปราะบาง และมีมาตรการบรรเทาช่วยเหลือด้านรายจ่ายให้แก่กลุ่มคนที่มีรายได้น้อยในประเทศผ่านโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และโครงการสำคัญ อาทิ “เราชนะ” และ “คนละครึ่ง”

อันดับประสิทธิภาพภาครัฐของไทย ปี 2560-2565

	2560	2561	2562	2563	2564	2565
สิงคโปร์	3	3	3	5	5	4
ไทย	20	22	20	23	20	31
อินโดนีเซีย	30	36	25	31	26	35
มาเลเซีย	25	23	24	30	30	38
ฟิลิปปินส์	37	44	41	42	45	48

ที่มา : World Competitiveness

¹⁴ การประเมินประสิทธิภาพภาครัฐของ IMD ประกอบด้วยกลุ่มตัวชี้วัด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบายการคลัง (Fiscal Policy) ด้านการเงินภาครัฐ (Public Finance) ด้านกรอบการบริหารภาครัฐ (Institutional Framework) ด้านกฎหมายธุรกิจ (Business Legislation) และด้านกรอบดำเนินการด้านสังคม (Society Framework)

6.1.2 สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรของรัฐต้องประมาณรายจ่ายประจำปีเป็นไปตามเป้าหมายของแผน ที่กำหนดให้มีสัดส่วนลดลง โดยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรของรัฐต้องประมาณรายจ่ายประจำปีมีสัดส่วนลดลงจากร้อยละ 21.6 ในปี 2560 เหลือร้อยละ 20.0 ในปี 2565

**สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรของรัฐต่อ
งบประมาณรายจ่าย ปี 2560-2565**

	2560	2561	2562	2563	2564	2565
สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรของรัฐ ต่อประมาณรายจ่าย	21.6	20.5	20.9	19.9	19.5	20.0

ที่มา : งบประมาณ (สัดส่วนต่อประมาณ) การจัดสรรงบประมาณตามงบรายจ่าย จากงบประมาณโดยสังเขป

6.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการที่ดีเพิ่มขึ้น พิจารณาจากสัดส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละประเภทที่ได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 1.68 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 3.45 ในปี 2565 ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

6.3 ดัชนีการรับรู้การทุจริตของไทยยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย

การรับรู้การทุจริตของไทยยังต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ให้ระดับคะแนนของดัชนีการรับรู้การทุจริตของไทยสูงกว่าร้อยละ 50 เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 โดยคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) ของไทยมีแนวโน้มลดลงจาก 37 คะแนนจากคะแนนเต็ม 100 ในปี 2560 และอยู่ในอันดับที่ 96 จากทั้งหมด 180 ประเทศทั่วโลก เป็น 36 คะแนนในปี 2565 และอยู่ในอันดับที่ 101 จากทั้งหมด 180 ประเทศทั่วโลก

ยุทธศาสตร์ที่ 7

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

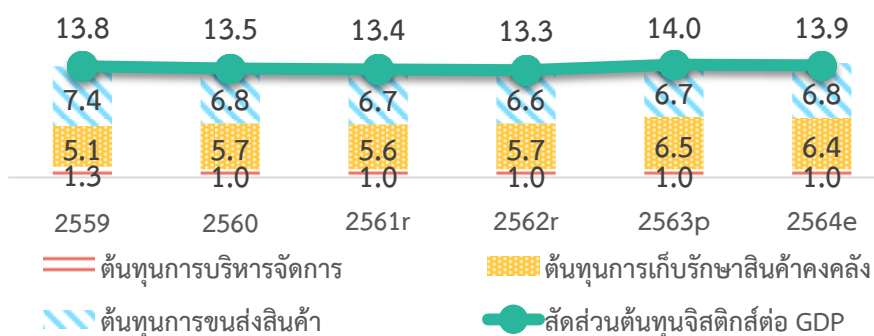
ในช่วงระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (ปี 2560-2565) ประเทศไทยได้เผชิญกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) และสถานการณ์ปัญหาความขัดแย้งในภูมิภาคยุโรป ซึ่งส่งผลกระทบต่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในภาพรวมไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

7.1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ในภาพรวม เพื่อลดความเข้มการใช้พลังงาน (Energy Intensity: EI) และต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศ ซึ่งจากการติดตามประเมินผลการพัฒนา พบว่าไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนี้

7.1.1 สัดส่วนการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) (Energy Intensity: EI) สูงกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ไม่เกิน 7.70 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ โดยปี 2565 มีสัดส่วนการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายต่อ GDP เท่ากับ 7.88 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ ซึ่งเป็นผลจากปริมาณการใช้พลังงานเริ่มกลับเข้าสู่ภาวะปกติ โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.14 จากปี 2564 ในขณะที่ GDP ขยายตัวร้อยละ 2.6 จากปี 2564

7.1.2 ต้นทุนโลจิสติกส์ต่อ GDP และต้นทุนค่าขนส่งต่อ GDP โดยในปี 2561 และ 2562 ประเทศไทยมีต้นทุนโลจิสติกส์ต่อ GDP ร้อยละ 13.4 และ 13.3 และต้นทุนค่าขนส่งต่อ GDP ร้อยละ 6.7 และ 6.6 ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามสถานะเศรษฐกิจของประเทศในช่วงเวลาดังกล่าว ต่อมาในปี 2563 ต้นทุนโลจิสติกส์ต่อ GDP ปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 14.0 และต้นทุนค่าขนส่งต่อ GDP ร้อยละ 6.7 โดยมีปัจจัยหลักจากเศรษฐกิจได้รับผลกระทบสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 รวมถึงปัญหาค่าระวางเรือขนส่งสินค้าระหว่างประเทศและราคาน้ำมันที่ปรับตัวสูงขึ้น ทั้งนี้ ในปี 2564 ต้นทุนโลจิสติกส์ ต่อ GDP ปรับตัวลดลงเป็นร้อยละ 13.9 และต้นทุนค่าขนส่งต่อ GDP ร้อยละ 6.8 โดยคาดว่าในปี 2565 สัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ต่อ GDP จะลดลงต่อเนื่องจากเศรษฐกิจที่กลับมาฟื้นตัวประกอบกับแรงขับเคลื่อนจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจและการส่งเสริมการท่องเที่ยวส่งผลให้การบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนรวมถึงการส่งออกกลับมาขยายตัว

สัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ ต่อ GDP ณ ราคาประจำปี

ต้นทุนโลจิสติกส์ต่อ GDP ปี 2564 ลดลง เป็นร้อยละ **13.8** ต่อ GDP

ที่มา : รายงานโลจิสติกส์ของประเทศไทย ประจำปี 2564 สศช.

7.2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบขนส่ง เพื่อเพิ่มปริมาณการขนส่งสินค้าทางรางและทางน้ำ และเพิ่มปริมาณการเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมือง รวมทั้งขยายขีดความสามารถในการรองรับปริมาณผู้โดยสารของท่าอากาศยานในกรุงเทพมหานครและท่าอากาศยานในภูมิภาคให้เพียงพอกับความต้องการ ซึ่งจากการติดตามประเมินผลการพัฒนาพบว่า ส่วนใหญ่ไม่บรรลุค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ ยกเว้น การเพิ่มขีดความสามารถในการรองรับปริมาณผู้โดยสารโดยรวมของท่าอากาศยานในภูมิภาค ดังนี้

7.2.1 สัดส่วนปริมาณการขนส่งสินค้าทางรางต่อปริมาณสินค้าทั้งหมดภายในประเทศ
ต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ร้อยละ 4 โดยปี 2565 มีสัดส่วนปริมาณการขนส่งสินค้าทางรางเท่ากับร้อยละ 1.44 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการรถไฟแห่งประเทศไทยประสบปัญหาขาดแคลนรถจักรและล้อเลื่อนในการให้บริการ ทำให้แม้ว่าที่ผ่านมาได้เปิดบริการรถไฟทางคู่ จำนวน 3 เส้นทาง ได้แก่ ชุมทางถนนจิระ – ขอนแก่น ระยะทาง 187 กิโลเมตร ช่วงฉะเชิงเทรา – คลองสิบเก้า – แก่งคอย ระยะทาง 106 กิโลเมตร และช่วงหัวหิน – ประจวบคีรีขันธ์ ระยะทาง 84 กิโลเมตร แล้ว แต่ก็ยังไม่สามารถยกระดับขีดความสามารถในการให้บริการได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

7.2.2 สัดส่วนปริมาณการขนส่งสินค้าทางน้ำภายในประเทศต่อปริมาณการขนส่งสินค้าทั้งหมดภายในประเทศต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่อย่างน้อยร้อยละ 15 ในปี 2564 มีสัดส่วนปริมาณการขนส่งสินค้าทางน้ำภายในประเทศเท่ากับร้อยละ 12.49 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลจากปัญหาต้นทุนซ้ำซ้อนจากการขนถ่ายหลายครั้ง (Double Handling) และผู้ประกอบการขนส่งหลายรูปแบบภายในประเทศยังขาดการประสานงานที่เพียงพอในการบริหารจัดการร่วมกัน ปัญหาทางด้านกายภาพของท่าเรือ และระดับของร่องน้ำเดินเรือ ประกอบกับความพร้อมของเครื่องมืออุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ของโครงการพัฒนาที่สำคัญในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ซึ่งส่วนใหญ่มีความล่าช้ากว่าแผนที่กำหนด

7.2.3 สัดส่วนผู้ใช้ระบบรถไฟต่อปริมาณการเดินทางในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายของแผนฯ ต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 15 โดยปี 2564 มีสัดส่วนผู้ใช้ระบบรถไฟที่อยู่ในที่ประมาณร้อยละ 3 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลมาจากปริมาณการเดินทางในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ในภาพรวมที่ลดลงเนื่องจากได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 ประกอบกับการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเดินทางโดยเฉพาะระบบตั๋วร่วมและอัตราค่าโดยสารร่วมยังไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม แม้ว่าที่ผ่านมาจะมีการเปิดให้บริการระบบรถไฟฟ้าเพิ่มขึ้น ได้แก่ สายสีเขียวส่วนต่อขยาย ช่วงแบริ่ง – สมุทรปราการ (ปี 2561) และช่วงหมอชิต – สะพานใหม่ – คูคต (ปี 2563) สายสีน้ำเงินส่วนต่อขยาย ช่วงหัวลำโพง – บางแค (ปี 2562) และช่วงบางซื่อ – ท่าพระ (ปี 2563) สายสีทอง ช่วงธนบุรี – คลองสาน (ปี 2563) และระบบรถไฟชานเมืองสายสีแดง ช่วงบางซื่อ – ตลิ่งชัน และช่วงบางซื่อ – รังสิต (ปี 2564)

7.2.4 ความสามารถในการรองรับปริมาณผู้โดยสารโดยรวมของท่าอากาศยานในกรุงเทพมหานคร ต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่ 120 ล้านคนต่อปี โดยในปี 2565 มีความสามารถในการรองรับผู้โดยสารเท่ากับ 75 ล้านคนต่อปี (ท่าอากาศยานดอนเมือง 30 ล้านคนต่อปี และท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (ทสภ.) 45 ล้านคนต่อปี) ซึ่งเป็นผลมาจากความล่าช้าในการพัฒนา ทสภ. ระยะที่ 2 และความชัดเจนของแนวทางการพัฒนา ทสภ. ระยะที่ 3 โดยเฉพาะโครงการก่อสร้างส่วนต่อขยายด้านทิศเหนือ (North Expansion) ตามแผนแม่บทการพัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ในขณะที่ความสามารถในการรองรับปริมาณผู้โดยสารโดยรวมของท่าอากาศยานในภูมิภาคสูงกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่ 55 ล้านคนต่อปี โดยปี 2565 มีขีดความสามารถในการรองรับผู้โดยสารได้ประมาณ 73.4 ล้านคนต่อปี ซึ่งเป็นผลมาจากการปรับปรุงและพัฒนาท่าอากาศยาน เพื่อบำรุงและเพิ่มขีดความสามารถของท่าอากาศยาน อาทิ ท่าอากาศยานกระบี่ อุดรธานี สุราษฎร์ธานี ขอนแก่น และพิษณุโลก รวมทั้งมีการเปิดให้บริการท่าอากาศยานในภูมิภาคแห่งใหม่ ได้แก่ ท่าอากาศยานเบตง

7.3 การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เพื่อให้ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันด้านโลจิสติกส์ และการอำนวยความสะดวกทางการค้ามีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ระบบ National Single Window (NSW) สามารถเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการนำเข้าส่งออกและโลจิสติกส์ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้กระดาษได้อย่างสมบูรณ์ บุคลากรด้านโลจิสติกส์ได้รับการพัฒนาให้มีผลิตภาพสูงขึ้น รวมทั้งการขนส่งสินค้าผ่านเข้า-ออก ณ ด่านการค้าชายแดนสำคัญที่เชื่อมต่อกับโครงข่ายทางหลักมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจากการติดตามประเมินผลการพัฒนาพบว่า ไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

7.3.1 ดัชนีความสามารถในการแข่งขันด้านโลจิสติกส์ โดยใช้ดัชนีประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ (International LPI) โดยในปี 2566 ไทยอยู่ในอันดับที่ 34 ลดลงจากปี 2561 ที่อยู่ในอันดับที่ 32 ในขณะที่คะแนนปรับเพิ่มขึ้นเป็น 3.50 คะแนน จากเดิมที่ 3.41 คะแนนในปี 2561 (คะแนนเต็ม 5 คะแนน) สะท้อนจากผลการพัฒนาด้านพิธีการศุลกากร โครงสร้างพื้นฐานด้านขนส่งและเทคโนโลยีสารสนเทศ การเตรียมการขนส่งระหว่างประเทศ สมรรถนะผู้ให้บริการโลจิสติกส์ทั้งภาครัฐและธุรกิจและระบบการติดตามและตรวจสอบสินค้า อย่างไรก็ตาม ไทยจะต้องเร่งพัฒนาด้านความตรงต่อเวลาของการบริการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้ การจัดอันดับดัชนีประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ (International LPI) จะมีทุก 2 ปี แต่ในปี 2563 ไม่มีการประกาศผลการจัดอันดับเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19

7.3.2 จำนวนธุรกรรมการให้บริการการนำเข้าและส่งออกด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ มีผลการพัฒนาที่ร้อยละ 94.25 (ข้อมูล ณ วันที่ 2 ธันวาคม 2565) โดยมีจำนวนธุรกรรมที่พัฒนาผ่านระบบ National Single Window (NSW) จำนวน 443 กระบวนงานจากทั้งหมด 470 กระบวนงาน ทั้งนี้การพัฒนาการให้บริการนำเข้าและส่งออกในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ มีการพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อเชื่อมโยงระหว่างกระทรวง/กรมในการบริหารจัดการโลจิสติกส์ผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลกับระบบ NSW เพื่อสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้าน e-Authentication หรือ e-Document สำหรับ Trade Facilitation ซึ่งนำไปใช้ได้จริงในภาคอุตสาหกรรมเพื่อให้สามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการปรับปรุงแนวทางกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับศุลกากรในการตรวจปล่อยสินค้าตามแนวทางของศุลกากรโลก

7.4 การพัฒนาด้านพลังงาน เพื่อเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนต่อปริมาณการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย และลดการพึ่งพาก๊าซธรรมชาติในการผลิตไฟฟ้า ซึ่งจากการติดตามประเมินผลการพัฒนา พบว่า ไม่บรรลุค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนี้

7.4.1 สัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนต่อปริมาณการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 17.34 โดยในปี 2565 มีสัดส่วนพลังงานทดแทน ร้อยละ 13.38 ซึ่งเป็นผลจากการใช้พลังงานทดแทนจากความร้อนและเชื้อเพลิงชีวภาพลดลงมากกว่าปริมาณการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย เนื่องจากการดำเนินมาตรการเพื่อควบคุมและป้องกันสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศมีการชะลอตัว รวมทั้งปริมาณพืชผลทางการเกษตรลดลงจากปีก่อนหน้า อาทิ อ้อย

7.4.2 สัดส่วนการใช้ก๊าซธรรมชาติในการผลิตไฟฟ้าสูงกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ไม่เกินร้อยละ 47 โดยในปี 2565 มีสัดส่วนการใช้ก๊าซธรรมชาติในการผลิตไฟฟ้าเท่ากับร้อยละ 53.1 เนื่องจากโรงไฟฟ้าส่วนใหญ่ยังเป็นโรงไฟฟ้าที่ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง และการซื้อ-ขายก๊าซธรรมชาติเป็นสัญญาระยะยาว

7.5 การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล เพื่อขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศ และสร้างผู้ประกอบการธุรกิจดิจิทัลรายใหม่เพิ่มขึ้น รวมทั้งพัฒนาระบบความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องตามมาตรฐานสากลเพื่อรับมือภัยคุกคามทางออนไลน์ ซึ่งจากการติดตามประเมินผลการพัฒนาพบว่า ส่วนใหญ่บรรลุค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนี้

7.5.1 อันดับความพร้อมใช้ของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Network Readiness Index: NRI) ดีขึ้น โดยได้รับอันดับที่ 46 ในปี 2565 จากอันดับที่ 62 ในปี 2560 ซึ่งบรรลุเป้าหมายของแผนฯ ที่กำหนดให้มีอันดับที่ดีขึ้น

7.5.2 หมู่บ้านที่มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเข้าถึงสูงกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 80 โดยปี 2565 มีหมู่บ้านที่มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเข้าถึงคิดเป็นร้อยละ 100

7.5.3 จำนวนผู้ประกอบการธุรกิจดิจิทัลเพิ่มขึ้นตามกรอบเป้าหมายของแผนที่กำหนดให้จำนวนผู้ประกอบการธุรกิจดิจิทัลเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 1,000 ราย ในปี 2565 อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบกับปีแรกของแผน พบว่า จำนวนผู้ประกอบการธุรกิจดิจิทัลลดลงจาก 1,183 ราย ในปี 2560 เป็นจำนวน 1,006 ราย ในปี 2565

7.5.4 จำนวนหน่วยงานภาครัฐที่มีระบบความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์เพิ่มขึ้น โดยปี 2565 มีจำนวน 350 แห่ง เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 25

7.6 การพัฒนาด้านสาธารณูปการ (น้ำประปา) เพื่อขยายกำลังการผลิตน้ำประปาและกระจายโครงข่ายการให้บริการน้ำประปาให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ และบริหารจัดการลดน้ำสูญเสียในระบบส่งน้ำและระบบจำหน่ายน้ำ ซึ่งจากการติดตามประเมินผลการพัฒนาพบว่า ไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ยกเว้นการให้บริการน้ำประปาแก่ครัวเรือนในเขตนครหลวง ดังนี้

7.6.1 จำนวนครัวเรือนในเขตนครหลวงได้รับบริการน้ำประปาทุกครัวเรือน ซึ่งบรรลุค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่ ร้อยละ 100 โดยในปี 2565 การประปานครหลวง (กปน.) ให้บริการน้ำประปาครอบคลุมครัวเรือนในเขตพื้นที่บริการ (กทม. นนทบุรี และสมุทรปราการ) แล้ว คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 100

7.6.2 จำนวนครัวเรือนในเขตภูมิภาค/เทศบาลได้รับบริการน้ำประปาต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่ ร้อยละ 80 โดยในปี 2554 การประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) ให้บริการน้ำประปาครอบคลุมครัวเรือนในเขตพื้นที่บริการทั่วประเทศ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 56.08 ซึ่งคาดว่าในปี 2565 จะไม่สามารถบรรลุค่าเป้าหมายของแผนฯ ที่กำหนดไว้ เนื่องจากครัวเรือนบางแห่งตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกลจากโครงข่ายการให้บริการน้ำประปา รวมทั้งขาดแคลนแหล่งน้ำดิบที่ใช้ในการผลิตน้ำประปา

7.6.3 จำนวนหมู่บ้านทั่วประเทศได้รับบริการน้ำสะอาดต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่ ร้อยละ 100 โดยในปี 2564 มีจำนวนหมู่บ้านทั่วประเทศที่มีน้ำประปาใช้เป็นจำนวนทั้งสิ้น 67,321 หมู่บ้าน จากจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด 70,460 หมู่บ้าน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 95.54 เนื่องจากโครงข่ายการให้บริการ

7.6.4 อัตราน้ำสูญเสียในระบบส่งและจำหน่ายน้ำทั้งประเทศต่ำกว่าเป้าหมาย โดยในเขตนครหลวงมีอัตราสูญเสียเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 31.75 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 33.09 ในปี 2564 ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดให้น้อยกว่าร้อยละ 20 ในขณะที่ อัตราน้ำสูญเสียในระบบส่งและจำหน่ายน้ำในเขตภูมิภาค/เทศบาล เพิ่มขึ้นจาก 28.45 ในปี 2560 เป็น 28.78 ในปี 2564 ไม่เป็นไปตามเป้าหมายของแผนฯ ที่กำหนดให้น้อยกว่าร้อยละ 25 เช่นกัน

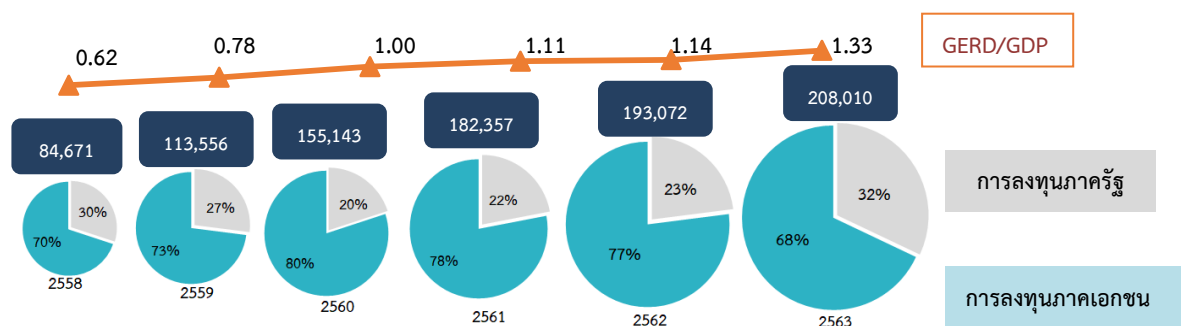
ยุทธศาสตร์ที่ 8

การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

8.1 ประเทศไทยมีการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม (วทน.) ที่ดีขึ้น โดยมีแนวโน้มการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา (R&D) เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 โดยผลการพัฒนาที่ผ่านมาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 สะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพด้านวิจัยและพัฒนาของไทยที่พัฒนาดีขึ้น ดังนี้

8.1.1 ประเทศไทยมีค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนา (R&D) ที่เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากผลสำรวจในปี 2563 (รอบสำรวจปี 2564) พบว่า ประเทศไทยมีค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนา (R&D) ที่เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 84,671 ล้านบาท ในปี 2558 เพิ่มขึ้นเป็น 208,010 ล้านบาท ในปี 2563 ซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจของสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ประจำปี 2564¹⁵ ที่พบว่า ค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศไทยในช่วงปี 2558-2563 มีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปีอยู่ที่ร้อยละ 19.69 และค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศไทยต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GERD/GDP) มีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปีอยู่ที่ร้อยละ 16.49 และเมื่อพิจารณาแนวโน้มในช่วงปี 2562-2563 ซึ่งเกิดการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 การลงทุนวิจัยและพัฒนา (R&D) ของประเทศไทยยังคงมีการเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องในอัตราที่ชะลอลงเล็กน้อย และจากข้อมูลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยของสถาบัน IMD ในปี 2565 ค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนา เปรียบเทียบ ปี 2564 – 2565 พบว่า ค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศไทยเพิ่มขึ้นจาก 6,219 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ใน 2564 เป็น 6,647 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2565 และค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GERD/GDP) เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 1.14 ในปี 2562 เป็นร้อยละ 1.33 ในปี 2563 เข้าใกล้เป้าหมายที่กำหนด ณ สิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่ร้อยละ 1.5

สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนต่อภาคอื่นๆ ของประเทศไทย ปี 2558 – 2563

ที่มา : สำนักงานวิจัยแห่งชาติ (วช.)

¹⁵ รายงานการสำรวจค่าใช้จ่ายและบุคลากรทางการวิจัยและพัฒนาของประเทศไทย ประจำปี 2564 สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สืบค้นได้ที่ <https://www.nrct.go.th/RandIndex>

8.1.2 การลงทุนวิจัยและพัฒนาภาคเอกชนลดลง ผลกระทบจากโควิด 19 แม้ภาพรวมค่าใช้จ่ายและพัฒนาของประเทศจะเพิ่มสูงขึ้น แต่สัดส่วนการลงทุนวิจัยและพัฒนาภาคเอกชนที่เพิ่มขึ้นมาอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 70 ในปี 2558 เป็นร้อยละ 77 ในปี 2562 และได้ปรับลดลงเป็นร้อยละ 68 ในปี 2563 เนื่องผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 อย่างไรก็ตาม เพื่อรักษาสมดุลของการลงทุนวิจัยและพัฒนาของประเทศไว้ให้ทัดเทียมกับนานาประเทศ ในปี 2563 ภาครัฐจึงได้ลงทุนเพิ่มขึ้นจากปี 2562 เกือบร้อยละ 10 เป็นจำนวนเงิน 66,304 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 32 และการลงทุนของภาคเอกชนจำนวน 141,705 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 68 ตามลำดับ หรือคิดเป็นสัดส่วนการลงทุนวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนต่อภาครัฐเป็น 68: 32 ในปี 2563

ค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนา เปรียบเทียบปี 2563 และ 2564

ตัวชี้วัด	2563		2564		เปลี่ยนแปลง อันดับ
	อันดับ	จำนวน /	อันดับ	จำนวน /	
ค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของ ทั้งประเทศ	28	6,219 ล้าน เหรียญสหรัฐ	27	6,647 ล้าน เหรียญสหรัฐ	
ค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของ ทั้งประเทศต่อ GDP	36	1.14%	33	1.33%	
ค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของ ทั้งประเทศต่อประชากร	46	93.4 เหรียญ สหรัฐต่อหัว	45	100.4 เหรียญ สหรัฐต่อหัว	
ค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของ ภาคเอกชน	26	4,807 ล้าน เหรียญสหรัฐ	25	4,528 ล้าน เหรียญสหรัฐ	
ค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของ ธุรกิจเอกชนต่อ GDP	26	0.88%	28	0.91%	
จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและ พัฒนาแบบทำงานเต็มเวลาของทั้ง ประเทศ	14	166.8 พันคน (แบบ FTE)	14	168.4 พันคน (แบบ FTE)	-
จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและ พัฒนาแบบทำงานเต็มเวลาของทั้ง ประเทศต่อประชากร 1,000 คน	40	2.51	39	2.54	
จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและ พัฒนาแบบทำงานเต็มเวลาใน ภาคเอกชน	14	115.5 พันคน (แบบ FTE)	13	119.3 พันคน (แบบ FTE)	

ที่มา : IMD, World Competitiveness Yearbook 2022

8.1.3 บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นได้ตามเป้าหมาย โดยสัดส่วนบุคลากรด้าน

การวิจัยและพัฒนาทำงานเทียบเท่าเต็มเวลา (Full-time Equivalent: FTE) ต่อประชากร 10,000 คนก็เพิ่มขึ้นตามเป้าหมายที่กำหนด 25 คนต่อประชากร 10,000 คน โดยเพิ่มจากจำนวน 24 คนต่อประชากร 10,000 คน/ปี ในปี 2561 เป็นจำนวน 25 คนต่อประชากร 10,000 คน/ปี ในปี 2562 และในปี 2563 หรือมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปีอยู่ที่ร้อยละ 19.32 และการที่ภาคเอกชนมีบทบาทในการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2557 ส่งผลให้สัดส่วนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา (แบบ FTE) ของภาคเอกชน : ภาครัฐและภาคอื่นๆ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 71:29 ในปี 2563

8.2 ประเทศไทยมีความสามารถในการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (วทน.) เพื่อยกระดับความสามารถของภาคการผลิตและบริการ และคุณภาพชีวิตของประชาชนเพิ่มขึ้น จากข้อมูลการจัดอันดับของสถาบัน IMD ในปี 2565 พบว่า ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ อยู่ในอันดับที่ 38 คงที่เท่ากับปี 2564 ในส่วนของโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น 3 อันดับ จากอันดับที่ 37 ในปี 2564 เป็นอันดับที่ 34 ในปี 2565 โดยตัวชี้วัดที่สะท้อนความสามารถของไทยในการประยุกต์ใช้ วทน. ที่สำคัญ ดังนี้

8.2.1 ผลงานวิจัยและเทคโนโลยีถูกนำไปใช้ในการสร้างมูลค่าเชิงพาณิชย์ให้กับภาคการผลิตและบริการ และภาครัฐก็มีสัดส่วนเพิ่มขึ้น และมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นเกินค่าเป้าหมาย จากร้อยละ 25.94 ในปี 2559 เป็นร้อยละ 82.48 ในปี 2562 และลดลงเป็นร้อยละ 53.80 และร้อยละ 34.34 ในปี 2563 และปี 2564 ตามลำดับ แม้ว่าสัดส่วนการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยจะลดลงในปี 2563 และปี 2564 แต่ยังคงอยู่ในระดับที่บรรลุเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ซึ่งกำหนดให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของผลงานทั้งหมด

8.2.2 ผลงานวิจัยนวัตกรรมทางสังคมและนวัตกรรมสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการที่ผลิตได้เองภายในประเทศ มีจำนวนเพิ่มขึ้น จาก 28 ผลงานในปี 2560 เพิ่มขึ้นเป็น 59 ผลงานในปี 2563 ซึ่งบรรลุเป้าหมายให้เพิ่มเป็น 1 เท่า อย่างไรก็ตามเนื่องจากในปี 2563 ได้รับการจัดสรรงบประมาณลดลงร้อยละ 29 จึงทำให้ผลงานวิจัยฯ ลดลงเป็น 43 ผลงานในปี 2564

8.2.3 การลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับค่าใช้จ่ายวิจัยและพัฒนาอยู่ในกรอบของเป้าหมายที่กำหนดให้มีการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับค่าใช้จ่ายวิจัยและพัฒนา เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ต่อปี โดยภาครัฐได้ออกมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับค่าใช้จ่ายด้านวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยี และนวัตกรรมโครงการรับรองภาษี 300% หรือ 3 เท่าให้แก่งานวิจัย และพัฒนาเทคโนโลยี จากการออกมาตรการดังกล่าวมีภาคเอกชนจำนวนมากให้ความสนใจทำให้ในปี 2560 มีการลดหย่อนภาษีให้กับภาคเอกชนสูงถึงร้อยละ 195.45 (มูลค่าลดหย่อน 1,081,834,885.07 บาท) เมื่อเทียบกับปี 2559 ที่มีมูลค่าลดหย่อน 366,159,799.97 บาท และในปี 2561 และ 2563 มีการลดหย่อนภาษีให้ภาคเอกชนร้อยละ 45.33 และ 93.91 ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

อย่างไรก็ตาม ในปี 2562 และ 2564 มีภาคเอกชนขอลดหย่อนภาษีน้อยกว่าที่กำหนดไว้ในแผน โดยในปี 2562 มีการขอลดหย่อนภาษীর้อยละ -71.85 (มูลค่าการลดหย่อน 442,613,540.19) และปี 2564 ขอลดหย่อนภาษীর้อยละ -8.79 (มูลค่าการลดหย่อน 782,803,304.63) เนื่องจากในช่วงเวลาที่มีการจัดเก็บข้อมูลในแต่ละปีมีระยะเวลาไม่เท่ากัน ไม่ได้จัดเก็บตามปีปฏิทิน ประกอบกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ในปลายปี 2562 ทำให้ภาคเอกชนจำเป็นต้องปรับลดค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนา เพื่อให้ธุรกิจอยู่รอดและสามารถแข่งขันได้

ยุทธศาสตร์ที่ 9

การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

9.1 ช่องว่างรายได้ระหว่างภาค และการกระจายรายได้ภายในภาคมีแนวโน้มดีขึ้นเล็กน้อย ภาพรวมผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัว (GRP per capita) ในปี 2559 – 2564 ภาคตะวันออกมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในขณะที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อย่างไรก็ตามสัดส่วนความแตกต่างระหว่างภาคที่มีผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวสูงที่สุดต่อภาคที่มีผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวต่ำที่สุดมีการปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อย โดยในปี 2559 ความแตกต่างอยู่ที่ 5.94 เท่า และลดลงเป็น 5.16 เท่าในปี 2564 อย่างไรก็ตามจังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวอยู่ในระดับสูง ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออก กรุงเทพฯ และปริมณฑล และภาคกลาง ซึ่งเมื่อพิจารณาในระดับจังหวัดพบว่า ในปี 2564 จังหวัดระยองมีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวสูงสุดที่ 904,857 บาทต่อคนต่อปี ส่วนจังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวต่ำสุดคือจังหวัดนราธิวาส มีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวที่ 61,787 บาทต่อคนต่อปี หรือมีความแตกต่างระหว่างจังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวสูงสุดและต่ำสุด 14.6 เท่า สอดคล้องกับสัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ระดับภาคที่ลดลงจากร้อยละ 0.453 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 0.430 ในปี 2564

9.2 เพิ่มจำนวนเมืองศูนย์กลางของจังหวัดเป็นเมืองนำอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคม ให้มีความสำคัญกับ เมืองนำอยู่สำหรับคนทุกกลุ่ม มุ่งเน้นการพัฒนาเมืองให้มีความปลอดภัย สิ่งแวดล้อมดี เศรษฐกิจดี เดินทางสะดวก ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการมีคุณภาพและทั่วถึง มุ่งเน้นการพัฒนาเมืองให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ ความหลากหลาย และศักยภาพของเมือง บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม ซึ่งแนวทางการพัฒนาดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิด “เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน” ซึ่งเป็นแนวคิดการพัฒนาเมืองที่กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมพัฒนาต่อยอดมาจาก “เทศบาลเมืองนำอยู่อย่างยั่งยืน” โดยกรอบแนวคิด เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ประกอบด้วย (1) เมืองอยู่ดี (2) คนมีสุข (3) สิ่งแวดล้อมยั่งยืน และ (4) เมืองแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี โดยจากประกาศกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เรื่อง ผลการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ประจำปี 2562-2565 พบว่า ในปี 2562 มีเทศบาลนครและเทศบาลเมืองจำนวน 18 เมือง ได้รับรางวัลเทศบาลนำอยู่อย่างยั่งยืน และในปี 2563 2564 2565 มีเทศบาลนคร และเทศบาลเมืองได้รับรางวัลเพิ่มขึ้นอีก 10 7 และ 7 เมือง ตามลำดับ โดยในปี 2565 มีเทศบาลนครและเทศบาลเมือง ได้รับรางวัลรวม 42 เมือง แบ่งเป็น ภาคเหนือ 6 เมือง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 10 เมือง ภาคกลาง 9 เมือง ภาคตะวันออก 5 เมือง ภาคใต้ 8 เมือง และภาคใต้ชายแดน 4 เมือง

9.3 พื้นที่อุตสาหกรรมยังมีปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า ตั้งแต่ปี 2560-2565 ค่าเฉลี่ยสารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศ (Volatile Organic Compounds: VOCs) ในพื้นที่อุตสาหกรรมหลักบริเวณมาบตาพุดและบริเวณใกล้เคียง จังหวัดระยอง โดยเฉพาะสารเบนซีนมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.8-3.2 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร ยังสูงกว่าค่ามาตรฐานที่ไม่เกิน 1.7 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นบางปี นอกจากนี้ มีข้อร้องเรียนของประชาชนเกี่ยวกับประเด็นด้านมลพิษในพื้นที่จังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 80 ของภาคตะวันออก (ประมาณร้อยละ 8 ของทั้งประเทศ) โดยส่วนใหญ่เป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาด้านกลิ่นเหม็น ฝุ่นละออง เสียงดัง และน้ำเสีย จากโรงงานอุตสาหกรรม จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดมาตรการที่เข้มงวดมากขึ้นเพื่อเฝ้าระวัง ควบคุม และกำกับดูแลภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่อย่างต่อเนื่องต่อไป

9.4 พื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายแดนมีมูลค่าการลงทุนและจำนวนการประกอบกิจการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง การขับเคลื่อนการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนทั้งในด้านการให้สิทธิประโยชน์ส่งเสริมการลงทุน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและด้านศุลกากร การบริหารจัดการแรงงาน และการจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านการลงทุนและด้านแรงงาน ได้ส่งผลให้เกิดการลงทุนและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในเขตฯ ชายแดน โดยในช่วงปี 2560 -2565 มูลค่าการลงทุนของเอกชนในเขตฯ ชายแดนเพิ่มขึ้นจาก 17,204 ล้านบาท ในปี 2560 เป็น 49,430 ล้านบาท ในปี 2565 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 23.9 ต่อปี บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ร้อยละ 20 และจำนวนสถานประกอบการที่จดทะเบียนในพื้นที่เขตฯ ชายแดนเพิ่มขึ้นรวมทั้งสิ้น 5,073 ราย โดยกว่าร้อยละ 90 เป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) และมีการเติบโตของธุรกิจด้านอสังหาริมทรัพย์และธุรกิจบริการ อาทิ ที่อยู่อาศัย ห้างสรรพสินค้า ร้านอาหาร ซึ่งการพัฒนาและการลงทุนในพื้นที่ได้ช่วยกระตุ้นการบริโภคและสนับสนุนให้เกิดการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่อเนื่อง สร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ ยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้งในเขตฯ ชายแดนและพื้นที่โดยรอบ

ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

10.1 การพัฒนาโครงข่ายความเชื่อมโยงทางด้านโลจิสติกส์ของไทยดีขึ้น ผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานของสถาบันการศึกษานานาชาติ (International Institute for Management Development: IMD) ในปี 2565 พบว่า ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 44 (จาก 64 ประเทศ)¹⁶ ดีขึ้น 5 อันดับจากปี 2560 ซึ่งอยู่ในอันดับที่ 49¹⁷

10.2 ระบบห่วงโซ่มูลค่าในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียนเพิ่มขึ้น

10.2.1 ดัชนีย่อยความสามารถในการบริหารจัดการ ณ พรมแดนของประเทศไทย ในดัชนีการอำนวยความสะดวกทางการค้า (Enabling Trade Index) พบว่าอันดับการบริการด้านการค้าระหว่างประเทศ (Trading Across Border) ของไทย ปรับตัวดีขึ้นอย่างก้าวกระโดดจากอันดับที่ 92 (190 ประเทศ) ในปี 2559 เป็นอันดับที่ 57 (190 ประเทศ) ในปี 2561 หรือมีคะแนนเพิ่มขึ้นจาก 70.35 คะแนน ในปี 2559 เป็น 84.10 คะแนน ในปี 2561 หลังจากนั้นในปี 2562 มีคะแนนเพิ่มเป็น 84.65 และลดลงเล็กน้อยเหลือ 84.60 ในปี 2562

10.2.2 มูลค่าสินค้าขั้นกลางที่ผ่านแดนระหว่างประเทศ สินค้าขั้นกลางที่ผ่านด่านชายแดนระหว่างประเทศมีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากข้อมูลธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งประมวลผลจากข้อมูลกรมศุลกากร พบว่า สินค้าขั้นกลางที่ผ่านด่านชายแดนระหว่างประเทศมีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากมูลค่า 4,541,024.14 ล้านบาท ในปี 2560 เป็นมูลค่า 7,092,929.72 ล้านบาท ในปี 2565

10.2.3 มูลค่าการค้าการลงทุนระหว่างไทยกับประเทศในภูมิภาคมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยการค้าระหว่างไทยกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคอาเซียน (อาเซียน 9 ประเทศ) มีมูลค่าเพิ่มขึ้นจาก 3,428 พันล้านบาท เป็น 4,351 พันล้านบาท และการค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศในอนุภูมิภาค (ประเทศกัมพูชา ลาว เมียนมา และมาเลเซีย) มีมูลค่าเพิ่มขึ้นจาก 1,397 พันล้านบาท เป็น 1,850 พันล้านบาท

10.2.4 มูลค่าการค้าภาคบริการของไทยกับต่างประเทศมีแนวโน้มลดลง พิจารณาจากการค้าภาคบริการระหว่างไทยกับโลกมีมูลค่าลดลงจาก 117,632.48 ล้านดอลลาร์ สรอ. (ราว 3,764,239.36 พันล้านบาท) ในปี 2560 เป็น 88,757.17 ล้านดอลลาร์ สรอ. (2,840,229.44 พันล้านบาท) ในปี 2564¹⁸

10.2.5 การเข้าไปมีส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าโลกของประเทศไทย มีสัดส่วนสูงขึ้นในช่วง 3 ปีแรกของแผน อันเป็นผลมาจากการส่งเสริมการเปิดตลาดและดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ ส่งผลให้ประเทศไทยสามารถเพิ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้ ทั้งในเชิงปริมาณของการส่งออกและผลผลิตทั้งหมด (Total Output) โดยมีสัดส่วนของ GVC Output ไทยต่อโลกเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.73 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 0.81 ในปี 2562 อย่างไรก็ดี ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลให้ GVC Output

¹⁶ http://nscr.nesdc.go.th/wp-content/uploads/2023/02/13_NS07-final.pdf

¹⁷ http://nscr.nesdc.go.th/wp-content/uploads/2023/02/13_NS07-final.pdf

¹⁸ <https://data.aseanstats.org/sits-by-reporters-and-services>

ไทยลดลงไปอยู่ที่ร้อยละ 0.75 ในปี 2563 และ 0.67 ในปี 2564 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาภาพรวมผลผลิตทั้งหมดของประเทศจะพบว่าโครงสร้างเศรษฐกิจของไทยมีส่วนของผลผลิตที่มาจากการค้าระหว่างประเทศ (International Trade Output) และผลผลิตที่มีความเกี่ยวข้องกับห่วงโซ่คุณค่าโลก (GVC-related Output) เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 32.90 และ 22.65 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 39.43 และ 24.83 ในปี 2564 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม การเข้าร่วมใน GVC ที่มากขึ้นของไทย มาพร้อมกับการพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศในระดับที่สูงขึ้น โดยส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าปัจจัยในกระบวนการผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอุตสาหกรรมซึ่งมีระดับการสร้างผลประโยชน์ต่อเศรษฐกิจสาขาอื่น ๆ ในภาพรวมในระดับที่ไม่สูงมากนัก และยังเป็นภาคการผลิตที่ใช้ปัจจัยทุนเป็นสำคัญ (Capital Intensive) มีการจ้างงานน้อย และเป็นการลงทุนจากต่างประเทศเป็นหลัก อาทิ อุตสาหกรรมยานยนต์และอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งการเข้าร่วมในห่วงโซ่คุณค่าโลกที่ขาดสมดุลนี้ ส่งผลให้การปฏิรูปโครงสร้างทางเศรษฐกิจไปสู่การเติบโตที่ขับเคลื่อนโดยผลิตภาพและนวัตกรรมของประเทศไทยเป็นไปได้ช้ากว่าที่ควร

10.3 ประเทศไทยเป็นฐานเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนที่สำคัญในภูมิภาค อนุภูมิภาค อาเซียน และเอเชีย รวมทั้งมีการพัฒนาส่วนขยายจากแนวระเบียงเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคให้ครอบคลุมภูมิภาคอาเซียน เอเชียตะวันออก และเอเชียใต้

10.3.1 ปริมาณการขนส่งสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น ปริมาณส่งออกและนำเข้าสินค้าและบริการขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยปริมาณการส่งออกสินค้าและบริการขยายตัวจากร้อยละ 5.5 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 10.4 ในปี 2564 ขณะที่ ปริมาณการนำเข้าเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 6.2 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 17.9 ในปี 2564

10.3.2 มูลค่าการค้าชายแดนระหว่างไทยกับประเทศในภูมิภาค การค้าชายแดนระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในอนุภูมิภาคขยายตัวเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยในปี 2565 การค้าชายแดน (มาเลเซีย เมียนมา สปป.ลาว และกัมพูชา) และการค้าผ่านแดน (สิงคโปร์ จีนตอนใต้ และเวียดนาม) ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาค มีมูลค่าการค้ารวม 1,790 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 1,081 พันล้านบาท ในปี 2560

10.3.3 มูลค่าการลงทุนของผู้ประกอบการไทยในประเทศในภูมิภาค การลงทุนของผู้ประกอบการไทยในภูมิภาคมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 จากข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทย พบว่า มูลค่าการลงทุนของผู้ประกอบการไทยในภูมิภาค เมื่อพิจารณาจากยอดคงค้างเงินลงทุนโดยตรงของไทยในอาเซียนมีมูลค่าเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยในปี 2560 มีมูลค่าการลงทุนอยู่ที่ 33.56 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในปี 2560 และเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็น 58.30 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในปี 2565

10.3.4 กฎหมายและระเบียบต่างๆ ได้รับการปรับปรุงให้เอื้อต่อการเป็นศูนย์กลางการผลิต การลงทุนและบริการ ได้มีการดำเนินการที่สำคัญ อาทิ การทบทวนคุณสมบัติหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับการตรวจลงตราประเภทคนอยู่ชั่วคราวเป็นกรณีพิเศษ (Smart Visa) โดยกำหนดมาตรการจูงใจให้ผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มสตาร์ทอัพ และนักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาทำงานและพักอาศัยในประเทศไทย การปรับปรุงมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนให้เทียบเท่าประเทศคู่แข่ง และการปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการดำเนินธุรกิจด้านการเงิน การประกันภัยและการบริโภคให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

10.4 ประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่สำคัญทั้งในระดับ

10.4.1 มูลค่าการให้ความช่วยเหลือของไทยในอนุภูมิภาคและภูมิภาค โดยสะท้อนจากมูลค่าความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ประเทศไทยให้แก่ต่างประเทศ (Thailand's Official Development Assistance: ODA) พบว่าในปี 2564 มีมูลค่า รวม 2,519.98 ล้านบาท ลดลงจาก 4,508.73 ล้านบาทในปี 2560

10.4.2 ความก้าวหน้าในการดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน การดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของไทยมีความก้าวหน้า โดยข้อมูลจากรายงาน Sustainable Development Report 2022 ระบุว่า ในปี 2565 ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 44 (จาก 163 ประเทศ) และมีดัชนีคะแนนการพัฒนายั่งยืน (SDGs Index) ที่ 74.1 คะแนน (จาก 100 คะแนน) แม้ว่าจะลดลงเล็กน้อยจากปี 2564 ซึ่งอยู่ในอันดับที่ 43 (จาก 165 ประเทศ) ที่ 74.2 คะแนน แต่เพิ่มขึ้นจากอันดับที่ 55 (จาก 157 ประเทศ) ที่ 69.5 คะแนน ในปี 2560 ทั้งนี้ ในปี 2565 ประเทศไทยได้รับการประเมินว่า บรรลุเป้าหมาย SDG แล้ว ในหัวข้อ SDG 1 ว่าด้วยการขจัดความยากจน ซึ่งวัดจากการที่ไทยมีสัดส่วนประชากรที่มีรายได้ต่อวันต่ำกว่า 1.9 ดอลลาร์สหรัฐ ไม่เกินร้อยละ 2 ของจำนวนประชากรทั้งหมด อีกทั้งยังมีแนวโน้มจะบรรลุตามเป้าประสงค์ระยะยาว อันประกอบด้วย SDG 4 คุณภาพการศึกษา SDG 6 การจัดการน้ำ และสุขภาพ และ SDG 9 อุตสาหกรรม นวัตกรรม โครงสร้างพื้นฐาน ในอนาคตอันใกล้

ส่วนที่ 3

ประเด็นการพัฒนาในระยะต่อไป สู่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13

ผลการพัฒนาประเทศในช่วง 6 ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2565) ที่ผ่านมา ประเทศไทยมีการดำเนินงานที่มีความก้าวหน้าในการพัฒนาหลายด้าน เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ใน แผนฯ แต่ยังคงมีประเด็นที่จะต้องให้ความสำคัญมากขึ้น เพื่อให้การพัฒนาประเทศเป็นไปตามกรอบเป้าหมาย การพัฒนาประเทศภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยแบ่งออกได้เป็น 3 มิติ ดังนี้

มิติด้านเศรษฐกิจ

การติดตามประเมินผลการพัฒนาประเทศมิติเศรษฐกิจตลอดช่วง 6 ปีที่ผ่านมา พบว่า การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยมุ่งการเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ ประชาชนมีความเป็นอยู่และชีวิตที่ดีขึ้น ทำให้ปัจจัยในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหลายประการมีทิศทางเป็นไปตามกรอบเป้าหมายของแผนฯ ที่กำหนดไว้ อาทิ รายได้ต่อหัวของประชากรที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง การลงทุนในภาคเอกชนที่มีแนวโน้มดีขึ้น และสัดส่วนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เพิ่มขึ้นจากการสนับสนุนของภาครัฐ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม การเติบโตของเศรษฐกิจไทยในภาพรวมปรับตัวลดลงจากปีแรกของแผนฯ เนื่องจาก ในช่วง 6 ปีที่ผ่านมา ภาวะเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอกประเทศมีความผันผวนอย่างมาก จากสถานการณ์สงครามการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีน ความไม่เสถียรภาพทางการเมืองไทย รวมทั้งในปลายปี 2562 ประเทศประสบภาวะวิกฤตการณ์ครั้งใหญ่จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) หรือโรคโควิด 19 ส่งผลกระทบอย่างมากต่อภาคการส่งออก การลงทุน และการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นภาคส่วนที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยที่มีการพึ่งพาการค้าการลงทุนระหว่างประเทศสูง นอกจากนี้ วิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นยังกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของไทย (IMD) ที่ลดลงจนไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมายเมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

ดังนั้น การพัฒนาในระยะต่อไป ประเทศไทยต้องสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจเตรียมพร้อมรับมือหากเกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจในอนาคต อาทิ เปลี่ยนภาคการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง บริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีมาตรฐานมุ่งเน้นความปลอดภัย พร้อมทั้งสร้างความเข้มแข็งของการท่องเที่ยวภายในประเทศ สร้างมูลค่าเพิ่มจากภาคการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง เพื่อกระจายความเสี่ยงจากการพึ่งพานักท่องเที่ยวต่างชาติ นอกจากนี้ ประเทศไทยต้องมุ่งเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตามบริบทโลกยุคใหม่ โดยเร่งส่งเสริมการลงทุนเชิงคุณภาพและใช้โอกาสจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในโลกเพื่อพัฒนาศักยภาพทางเทคโนโลยีของประเทศ นอกจากนี้ ต้องให้ความสำคัญกับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของเศรษฐกิจท้องถิ่น ผ่านการพัฒนาทักษะ และยกระดับศักยภาพของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งผู้ประกอบการรายย่อย พร้อมทั้งส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเติบโตของชุมชนและกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพจะนำไปสู่การขับเคลื่อนเศรษฐกิจสู่ประเทศที่มีรายได้สูงและเติบโตอย่างมีเสถียรภาพตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

มิติด้านสังคมและทรัพยากรมนุษย์

การติดตามประเมินผลการพัฒนาประเทศมิติด้านสังคมและทรัพยากรมนุษย์ในช่วง 6 ปีที่ผ่านมาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 พบว่า มีความก้าวหน้าตามเป้าหมายของแผนหลายประการ และเป็นไปตามกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี อาทิ สถานการณ์ด้านความยากจนปรับตัวดีขึ้น สัดส่วนคนยากจนลดลงอย่างต่อเนื่อง รายได้ต่อหัวประชากรเพิ่มขึ้น ช่องว่างสัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยและคนจนมีแนวโน้มไปในทิศทางที่ดีขึ้น และคนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จากการส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้ และการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพที่เพิ่มขึ้น

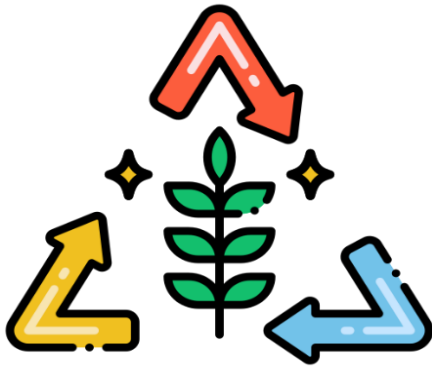

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาในด้านความเสมอภาคและความเท่าเทียมพบว่า ความเหลื่อมล้ำยังเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งแก้ไข การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในระยะที่ผ่านมายังไม่เท่าเทียมกัน ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำในหลายรูปแบบ ทั้งความเหลื่อมล้ำด้านความมั่นคงและรายได้ และด้านการกระจายโอกาส อาทิ ช่องว่างรายได้ระหว่างคนรวยที่สุดและคนจนที่สุดยังแตกต่างกันมากกว่า 15 เท่า คนจนเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้น้อยกว่าคนรายนอกจากนี้ ผู้ที่มีรายได้น้อย หรืออยู่ในพื้นที่ห่างไกลมีโอกาสน้อยที่จะเข้าถึงบริการสาธารณะและสวัสดิการทางสังคมต่างๆ ที่มีคุณภาพ

ดังนั้น เพื่อเสริมสร้างความเสมอภาคและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศ การพัฒนาในระยะต่อไปต้องมุ่งเน้นการบูรณาการการทำงานของภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดสวัสดิการและมาตรการช่วยเหลือแก่ประชาชนในแต่ละกลุ่มอย่างเหมาะสมกับสภาพปัญหา อาทิ การเพิ่มช่องทางในการสร้างอาชีพแก่กลุ่มเปราะบางในสังคม เพื่อให้สามารถสร้างรายได้และพึ่งพาตนเองได้ สนับสนุนให้ผู้มีรายได้น้อยออมและลงทุนในสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น โดยเพิ่มโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบที่มีดอกเบี้ยต่ำ ลดการกีดกันในระบบ และปลูกฝังทัศนคติการวางแผนการออมและการใช้จ่ายได้อย่างเหมาะสม พร้อมทั้งเร่งเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขในพื้นที่ห่างไกล โดยการกระจายบุคลากรและทรัพยากรทางการแพทย์สู่ทุกภูมิภาคอย่างครอบคลุมทั่วถึง ประชาชนได้รับบริการทางการแพทย์ที่มีคุณภาพและมาตรฐานในระดับเดียวกันทั่วประเทศ ควบคู่กับการรักษาเสถียรภาพทางการคลังจากงบประมาณรายจ่ายด้านสุขภาพที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากการเข้าสู่สังคมสูงวัยและการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง นอกจากนี้ต้องเร่งปรับปรุงคุณภาพและเพิ่มโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันในทุกภูมิภาค โดยปรับปรุงการบริหารจัดการการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาสู่ทุกภูมิภาคอย่างเท่าเทียม และเพิ่มโอกาสทางการศึกษาแก่เด็กในภูมิภาคต่างๆ โดยเฉพาะกลุ่มเด็กด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าการศึกษาภาคบังคับ รวมทั้ง พัฒนาศักยภาพครูให้มีสมรรถนะพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสำหรับยุคใหม่ และเพิ่มอัตรากำลังครูคุณภาพให้กระจายสู่ทั่วทุกภูมิภาคในประเทศอย่างเหมาะสม

มิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผลการดำเนินการในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 เป็นไปตามเป้าหมาย มีความก้าวหน้ามากขึ้น และบรรลุผลเป็นรูปธรรมหลายประการ โดยสามารถรักษาฐานทรัพยากรธรรมชาติเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ พื้นที่ป่าอนุรักษ์ได้มากขึ้น อีกทั้ง สามารถฟื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลนได้เพิ่มขึ้นและบรรลุเป้าหมายของแผนฯ มีการจัดการระบบน้ำเพื่อบรรเทาการขาดแคลนน้ำและเพื่อการเกษตรกรรม โดยเพิ่มพื้นที่ชลประทานขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กให้ครอบคลุมพื้นที่รับประโยชน์ได้มากขึ้น

อย่างไรก็ตาม จากสภาพความเป็นเมืองที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น วิถีชีวิตของประชาชนและพฤติกรรมการใช้บริโภคเปลี่ยนแปลงไป ทำให้รูปแบบการผลิตสินค้าและบริการมีการปรับเปลี่ยนเพื่อตอบสนองต่อความต้องการความรวดเร็วและสะดวกสบายในการบริโภค ส่งผลให้การลดมลพิษในรูปแบบต่างๆ เพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ยังไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมาย อาทิ ปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้น และการกำจัดขยะมูลฝอยชุมชนอย่างถูกต้องและการนำกลับมาใช้ประโยชน์ยังดำเนินการได้น้อยและไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ คุณภาพน้ำและคุณภาพอากาศยังมีปัญหาในบางพื้นที่

อันเนื่องมาจากการป้องกัน ฟื้นฟู อนุรักษ์ทรัพยากรที่ไม่เหมาะสม ประชาชนยังขาดจิตสำนึกและยังมีการร่วมมือกับภาครัฐน้อยในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งหน่วยงานที่มีหน้าที่บริหารจัดการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยังขาดความพร้อมในการบริหารจัดการ

ดังนั้น การพัฒนาในระยะต่อไปจึงควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของ **คนในสังคมให้บริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม** ส่งเสริมตลาดสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการส่งเสริมและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสะอาด (Clean Technology) ในกระบวนการผลิตที่ไม่ก่อให้เกิดมลพิษและส่งเสริมให้มีการใช้วัตถุดิบจากธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ในด้านการเกษตรควรส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์และการทำเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อลดการใช้สารเคมีที่ก่อให้เกิดปัญหาสารตกค้างในสิ่งแวดล้อมและในอาหาร รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้วยการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจ ปลุกจิตสำนึกของประชาชนในทุกภาคส่วนซึ่งจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้บริโภค รวมทั้งบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดและรณรงค์ให้ผู้ประกอบการลดการใช้วัตถุดิบและบริหารจัดการของเสียจากกระบวนการผลิตอย่างเหมาะสมและไม่ส่งผลกระทบต่อชุมชนและ

สิ่งแวดล้อม และที่สำคัญคือ การส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศที่มีความเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อาทิ พื้นที่แนวปะการัง ป่าชายเลน พื้นที่ชุ่มน้ำ มีมาตรการการรักษาป่าธรรมชาติให้คงสภาพสมบูรณ์ และฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรมในเขตต้นน้ำและลุ่มน้ำสาขาให้กลับคืนเป็นแหล่งน้ำ ต้นน้ำตามธรรมชาติดั้งเดิม รวมทั้งเร่งดำเนินการอย่างเคร่งครัดเพื่อลดและควบคุมมลพิษ ส่งเสริมให้มีการคัดแยกและนำขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายมาใช้ประโยชน์ใหม่ให้มากที่สุด โดยผลักดันให้เกิดการแปรรูปขยะมูลฝอยเป็นพลังงาน เพื่อลดการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลและช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ลดการเกิดขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ณ แหล่งกำเนิด จัดระบบการเรียกคืนซากผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ตามหลักการขยายความรับผิดชอบของผู้ผลิต สนับสนุนให้เกิดการบริหารจัดการมลพิษเชิงพื้นที่ มีการกำหนดประเภทและจำนวนอุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ เพื่อควบคุมการระบายมลพิษตั้งแต่เริ่มกระบวนการไปจนถึงการบำบัดที่สามารถเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ

โดยสรุป การพัฒนาประเทศตลอดช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ในภาพรวมสะท้อนให้เห็นผลการพัฒนาที่ดีขึ้น แต่ยังมีประเด็นการพัฒนาหลายด้านที่ยังมีปัญหอุปสรรคและข้อจำกัดบางประการที่ทำให้ยังไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งประเด็นต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นจำเป็นต้องให้ความสำคัญสำหรับการขับเคลื่อนการพัฒนาในระยะต่อไปในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 เพื่อให้สามารถพัฒนาประเทศไปตามทิศทางที่กำหนดและบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาคผนวก

ผลการพัฒนารายยุทธศาสตร์ของ
แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2565)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ผลการพัฒนาในช่วงแผนฯ 12					
		2560	2561	2562	2563	2564	2565
1. คนไทยส่วนใหญ่มีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม	1. ประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไปมีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรม (จัดทำทุก 4 ปี)						
	1.1 การช่วยเหลือผู้อื่น	N/A	56.5	N/A	N/A	N/A	N/A
	1.2 การตอบแทนผู้มีพระคุณ	N/A	83.2	N/A	N/A	N/A	N/A
	1.3 การให้อภัย	N/A	65.7	N/A	N/A	N/A	N/A
	1.4 การยอมรับผิด	N/A	69.8	N/A	N/A	N/A	N/A
	2. สัดส่วนคดีอาญาต่อประชากรหนึ่งแสนคน	122.32	113.52	103.23	97.17	101.88	
2. คนในสังคมไทยทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้น							
2.1 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพ	3. เด็กมีพัฒนาการสมวัยไม่น้อยกว่าร้อยละ 85	95.90	96.59	97.61	97.78	97.33	97.78
2.2 เด็กวัยเรียนและวัยรุ่นมีสติปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มขึ้น	4. คะแนน IQ เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (เกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 100)	N/A	94.73	N/A	N/A	102.80	N/A
	5. เด็กมีคะแนน EQ ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานภาคการเมืองระดับท้องถิ่น (เกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 70)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	83.4
2.3 วัยแรงงานมีความรู้และทักษะเป็นไปตามความต้องการของตลาดงานและมีทักษะทางการเงินเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ	6. ผู้เรียนในระบบทวิภาคีเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 30 ต่อปี	125,896	139,727	146,119	144,509	161,206	
	อัตราการเปลี่ยนแปลง	10.70	10.99	4.57	-1.1	11.55	
	7. ผู้ที่ได้รับการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพและผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติเพิ่มขึ้น (คน)	83,004	56,641	25,544	25,186	27,586	
	8. การออมส่วนบุคคลต่อรายได้พึงจ่ายใช้สอยเพิ่มขึ้น	11.16	10.24	10.04	10.02		
2.4 ผู้สูงอายุวัยต้นมีงานทำและรายได้ที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้สูงอายุ	9. การมีงานทำของผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) เพิ่มขึ้น	35.8	36.9	34.5	36.9	34.7	

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ผลการพัฒนาในช่วงแผนฯ 12					
		2560	2561	2562	2563	2564	2565
3. คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลและมีความสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง	10. ผลคะแนนสอบ PISA ในแต่ละวิชา ไม่ต่ำกว่า 500						
	- คณิตศาสตร์	N/A	419	N/A	N/A		
	- วิทยาศาสตร์	N/A	426	N/A	N/A		
	- การอ่าน	N/A	393	N/A	N/A		
	11. การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการอ่านหาความรู้เพิ่มขึ้น	29.80	29.82	15.09	11.69		
	12. การอ่านของคนไทยเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 85 (สำรวจทุก 2 ปี)	N/A	78.80	N/A	N/A		
	13. แรงงานที่ขอเทียบโอนประสบการณ์และความรู้เพื่อขอรับวุฒิ ปวช. และ ปวส. เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 20 ต่อปี	19,774	10,008	5,847	N/A		
4. คนไทยมีสุขภาพที่ดีขึ้น	14. ประชากรอายุ 15 – 79 ปีมีภาวะน้ำหนักเกินลดลง	N/A	N/A	42.2	N/A	N/A	N/A
	15. การตายจากอุบัติเหตุทางถนนต่ำกว่า 18 คน ต่อประชากรแสนคน	33.11	31.22	30.53	27.07	26.86	26.60
	16. ประชาชนเล่นกีฬาและเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการเพิ่มขึ้น	72.9	N/A	74.6	54.3	63.0	
	17. อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จต่อประชากรแสนคนลดลง	6.03	6.32	6.64	7.35	7.38	
	18. การคลอດในผู้หญิงกลุ่มอายุ 15 – 19 ปี ลดลง	39.60	35.0	30.2	28.5	24.4	
	19. รายจ่ายสุขภาพทั้งหมดต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไม่เกินร้อยละ 5	5.4	5.4	5.5	6.4	7.3	
	20. ผู้สูงอายุที่อาศัยในบ้านที่มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเป็นร้อยละ 20	N/A	N/A	N/A	N/A	6.12	
5. สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันทางศาสนา ชุมชน สื่อมวลชน และภาคเอกชน	21. ดัชนีครอบครัวอบอุ่นอยู่ในระดับดีขึ้น (ไม่จัดทำตัวชี้วัดนี้แล้ว)	85.43	85.04	85.50	85.60	85.81	85.47
	22. ประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไปมีการปฏิบัติตามหลักคำสอนทางศาสนาเพิ่มขึ้น	N/A	N/A	N/A	92.64	94.49	94.62
	23. ธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมเพิ่มขึ้น	N/A	N/A	116	35	69	

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ผลการพัฒนาในช่วงแผนฯ 12					
		2560	2561	2562	2563	2564	2565
1. ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของกลุ่มคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมที่แตกต่างกัน และแก้ไขปัญหาคะยากจน	1. รายได้เฉลี่ยต่อหัวของกลุ่มประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุด เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 15 ต่อปี อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	3,425	N/A	3,719	N/A	3,921	
		1.0	N/A	4.3	N/A	2.7	
	2. ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ด้านรายได้ลดลงเหลือ 0.41 เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12	0.453	N/A	0.429	N/A	0.430	
	3. การถือครองสินทรัพย์ทางการเงินของกลุ่มประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุดเพิ่มขึ้น	9.3	N/A	9.4	N/A	8.7	
	4. สัดส่วนประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจนลดลงเหลือร้อยละ 6.5 ณ สิ้นแผนพัฒนาฯ	7.83	8.30	6.26	6.83	6.32	
2. เพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการพื้นฐานทางสังคมของภาครัฐ	5. สัดส่วนหนี้สินต่อรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนของกลุ่มครัวเรือนที่ยากจนที่สุด ลดลง						
	5.1 กลุ่มครัวเรือน 10% ล่างรายได้ต่ำที่สุด (เท่า)	19.1	N/A	18.2	N/A	18.6	
	5.2 กลุ่มครัวเรือน 40% ล่างรายได้ต่ำที่สุด (เท่า)	11.4	N/A	12.1	N/A	12.9	
	6. อัตราการเข้าเรียนสุทธิ (ที่ปรับปรุง) ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่ากับร้อยละ 90 โดยไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มนักเรียน/นักศึกษาที่ครอบครัวยากจนทางเศรษฐกิจสังคมและระหว่างพื้นที่						
	6.1 อัตราการเข้าเรียนสุทธิระดับประถมศึกษา จำแนกตามกลุ่มประชากรตามระดับรายได้ (%)						
	กลุ่มประชากร 10% ที่จนสุด	87.1	N/A	86.5	N/A	85.8	
	กลุ่มประชากร 10% ที่รวยสุด	91.8	N/A	84.0	N/A	92.7	
	รวมทั้งสิ้น	88.3	N/A	86.8	N/A	87.6	
	6.2 อัตราการเข้าเรียนสุทธิระดับมัธยมศึกษา จำแนกตามกลุ่มประชากรตามระดับรายได้ (%)						
	กลุ่มประชากร 10% ที่จนสุด	62.9	N/A	63.5	N/A	64.9	
	กลุ่มประชากร 10% ที่รวยสุด	80.7	N/A	76.8	N/A	80.8	
	รวมทั้งสิ้น	68.2	N/A	66.4	N/A	69.5	
	6.3 อัตราการเข้าเรียนสุทธิระดับอุดมศึกษา จำแนกตามกลุ่มประชากรตามระดับรายได้ (%)						
	กลุ่มประชากร 10% ที่จนสุด	49.7	N/A	48.8	N/A	51.1	
	กลุ่มประชากร 10% ที่รวยสุด	78.2	N/A	77.3	N/A	78.7	
	รวมทั้งสิ้น	57.8	N/A	60.3	N/A	64.1	

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ผลการพัฒนาในช่วงแผนฯ 12					
		2560	2561	2562	2563	2564	2565
	7. สัดส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาทุกระดับชั้นผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 50 มีจำนวนเพิ่มขึ้นและความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ระหว่างพื้นที่ และภูมิภาคลดลง คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินขั้นพื้นฐาน หรือ O-NET ทุกระดับชั้น (ป.6 ม.3 และ ม.6) เฉพาะใน 4 วิชาหลัก คือภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ (%) - ทั่วประเทศ 36.25 39.26 35.97 37.68 36.75 - กรุงเทพมหานคร 42.71 46.00 42.26 44.44 44.60 - ภาคกลาง 37.32 40.38 36.92 39.27 38.81 - ภาคเหนือ 35.99 39.00 35.69 37.68 36.96 - ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 33.92 36.85 33.92 35.38 34.74 - ภาคใต้ 35.20 37.97 34.62 36.58 35.52						
	8. สัดส่วนแรงงานนอกระบบที่อยู่ภายใต้ประกันสังคม (ผู้ประกันตนตามมาตรา 40) และที่เข้าร่วมกองทุนการออมแห่งชาติต่อกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น	7.82	8.96	14.61			
	9. ความแตกต่างของสัดส่วนบุคลากรทางการแพทย์ต่อประชากรระหว่างพื้นที่ลดลง						
	9.1 อัตราแพทย์ 1 คน ต่อ ประชากร (สัดส่วนประชากรระดับภาคต่อทั่วประเทศ) - ทั่วประเทศ 1,843 1,771 1,674 1,794 1,680 - กรุงเทพมหานคร 630 601 565 548 515 (0.34) (0.34) (0.34) (0.31) (0.31) - ภาคกลาง 1,869 1,839 1,705 1,798 1,723 (1.01) (1.04) (1.02) (1.00) (1.03) - ภาคเหนือ 2,074 1,944 1,843 2,094 1,944 (1.13) (1.10) (1.10) (1.17) (1.16) - ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2,846 2,719 2,623 2,951 2,761 (1.54) (1.54) (1.57) (1.65) (1.64) - ภาคใต้ 2,191 2,115 2,015 2,358 2,081 (1.19) (1.19) (1.20) (1.31) (1.24)						
	9.2 อัตราทันตแพทย์ 1 คน ต่อ ประชากร (สัดส่วนประชากรระดับภาคต่อทั่วประเทศ) - ทั่วประเทศ 6,681 8,472 8,151 8,652 8,057 - กรุงเทพมหานคร 2,340 5,381 5,278 5,104 5,351 (0.35) (0.64) (0.65) (0.59) (0.66) - ภาคกลาง 6,872 8,779 7,870 8,660 8,207 (1.03) (1.04) (0.97) (1.00) (1.02)						

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ผลการพัฒนาในช่วงแผนฯ 12					
		2560	2561	2562	2563	2564	2565
	- ภาคเหนือ	7,151 (1.07)	7,593 (0.90)	7,151 (0.88)	7,465 (0.86)	6,732 (0.84)	
	- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	10,628 (1.60)	10,941 (1.30)	11,163 (1.37)	11,609 (1.34)	10,346 (1.28)	
	- ภาคใต้	7,470 (1.12)	7,665 (0.90)	7,613 (0.93)	8,743 (1.01)	7,973 (0.99)	
	9.3 อัตราเภสัชกร 1 คน ต่อ ประชากร (สัดส่วนประชากรระดับภาคต่อ ทั่วประเทศ)						
	- ทั่วประเทศ	4,750	4,569	4,358	4,273	4,053	
	- กรุงเทพมหานคร	2,196 (0.46)	2,112 (0.46)	1,890 (0.43)	1,846 (0.43)	1,727 (0.43)	
	- ภาคกลาง	4,442 (9.35)	4,235 (0.93)	4,020 (0.92)	3,984 (0.93)	3,727 (0.92)	
	- ภาคเหนือ	5,050 (1.06)	4,870 (1.07)	4,637 (1.06)	4,533 (1.06)	4,344 (1.07)	
	- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	6,835 (1.44)	6,472 (1.42)	6,395 (1.47)	6,217 (1.45)	5,938 (1.47)	
	- ภาคใต้	5,155 (1.09)	4,906 (1.07)	4,868 (1.12)	4,775 (1.12)	4,616 (1.14)	
	9.4 อัตราพยาบาลวิชาชีพ 1 คน ต่อ ประชากร (สัดส่วนประชากรระดับ ภาคต่อทั่วประเทศ)						
	- ทั่วประเทศ	405	395	379	371	353	
	- กรุงเทพมหานคร	172 (0.42)	168 (0.43)	160 (0.42)	148 (0.40)	145 (0.41)	
	- ภาคกลาง	437 (1.08)	427 (1.08)	397 (1.05)	399 (1.08)	375 (1.06)	
	- ภาคเหนือ	423 (1.04)	422 (1.07)	404 (1.07)	401 (1.08)	382 (1.08)	
	- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	559 (1.38)	533 (1.35)	520 (1.38)	510 (1.38)	471 (1.33)	
	- ภาคใต้	399 (0.99)	390 (0.99)	383 (1.01)	384 (1.03)	371 (1.05)	
	9.5 อัตราพยาบาลเทคนิค 1 คน ต่อ ประชากร (สัดส่วนประชากรระดับ ภาคต่อทั่วประเทศ)						
	- ทั่วประเทศ	10,998	9,013	14,735	13,379	15,933	
	- กรุงเทพมหานคร	1,711 (0.16)	1,173 (0.13)	2,591 (0.18)	2,005 (0.15)	2,608 (0.16)	
	- ภาคกลาง	27,078 (1.83)	26,628 (2.95)	21,585 (1.46)	20,646 (1.54)	22,683 (1.42)	
	- ภาคเหนือ	31,040 (2.82)	30,731 (3.41)	50,307 (3.41)	56,076 (4.19)	52,688 (3.31)	
	- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	17,987 (1.64)	19,161 (2.13)	21,686 (1.47)	24,100 (1.80)	25,694 (1.61)	
	- ภาคใต้	23,403 (2.13)	26,992 (2.99)	34,596 (2.35)	47,558 (3.55)	51,452 (3.23)	

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ผลการพัฒนาในช่วงแผนฯ 12					
		2560	2561	2562	2563	2564	2565
	10. การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของกลุ่มประชากรที่มีฐานะยากจนเพิ่มขึ้น ประชากรที่มีฐานะยากจนได้รับอนุมัติการช่วยเหลือสนับสนุนจากกองทุนยุติธรรม (ราย)	2,795	3,209	2,794	2,345	2,213	2,489
3. เพิ่มศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเองและได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากขึ้น	11. สัดส่วนครัวเรือนที่เข้าถึงแหล่งเงินทุนเพิ่มขึ้น	83.9	N/A	82.0	N/A	82.38	N/A
	12. ดัชนีชุมชนเข้มแข็งเพิ่มขึ้นในทุกภาค	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
	13. มูลค่าสินค้าชุมชนเพิ่มขึ้น รายได้จากการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ หรือ OTOP (ล้านบาท)	153,467	190,854	237,726	258,394	276,559	244,778

ที่มา : กองพัฒนาข้อมูลและตัวชี้วัดสังคม สศช.

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและ แข่งขันได้อย่างยั่งยืน

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ผลการพัฒนาในช่วงแผนฯ 12					
		2560	2561	2562	2563	2564	2565
1. เศรษฐกิจขยายตัวอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน 1.1 เศรษฐกิจเติบโตได้ตามศักยภาพ ประชาชนมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	1. อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจเฉลี่ยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 (CVM)	4.2	4.2	2.1	-6.1	1.5	2.6
	2. รายได้ต่อหัวไม่ต่ำกว่า 8,200 ดอลลาร์ สรอ. ณ สิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (ปี 2564)	6,632.2	7,328.3	7,849.6	7,200.7	7,254.1	7,230
	รายได้สุทธิของรัฐบาลต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไม่ต่ำกว่าร้อยละ 19.0	15.21	15.79	15.26	14.76	14.86	
1.2 การลงทุนภาครัฐและเอกชนขยายตัวอย่างต่อเนื่อง	3. อัตราการขยายตัวของการลงทุนภาครัฐไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10 ต่อปี	-1.4	2.8	0.1	5.1	3.4	-4.9
	4. อัตราการขยายตัวของการลงทุนภาคเอกชนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 7.5 ต่อปี	2.9	4.1	2.6	-8.1	3.0	5.1
1.3 พัฒนากาส่งออกให้ขยายตัวและเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย	5. อัตราการขยายตัวของการส่งออกเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.0	9.5	7.5	-3.3	-6.5	19.2	5.5
1.4 เพิ่มผลิตภาพการผลิตของประเทศ	6. ผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตไม่ต่ำกว่าร้อยละ 2.5 ต่อปี	2.95	1.83	1.53	-5.67	1.05	
	7. ผลิตภาพการผลิตของปัจจัยแรงงานไม่ต่ำกว่าร้อยละ 2.5 ต่อปี	N/A	N/A	N/A	N/A		
1.5 รักษาเสถียรภาพของการขยายตัวทางเศรษฐกิจ	8. อัตราเงินเฟ้อระยะปานกลางอยู่ที่ร้อยละ 2.5 ± 1.5	0.7	1.1	0.7	-0.8	1.2	6.1
	9. หนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ไม่เกินร้อยละ 55 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	41.14	41.75	41.17	52.03	59.61	60.96
	10. คุลบัญชีเดินสะพัดไม่เกินร้อยละ 2 ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	9.6	5.6	7.0	4.2	-2.1	-3.4

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ผลการพัฒนาในช่วงแผนฯ 12					
		2560	2561	2562	2563	2564	2565
1.6 เพิ่มการลงทุนจากความร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ	11. การลงทุนจากความร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาโครงการโครงสร้างพื้นฐานเฉลี่ยปีละ 47,000 ล้านบาท	146,114 ล้านบาท	103,306 ล้านบาท	242,419 ล้านบาท	18,961 ล้านบาท	14,671 ล้านบาท	46,450 ล้านบาท
1.7 ประชาชนและผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบภาษีมากขึ้น	12. จำนวนการยื่นแบบเพื่อชำระภาษีประชาชนและผู้ประกอบการที่เข้าข่ายต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้น	10.70 ล้านราย	11.24 ล้านราย	11.55 ล้านราย	11.02 ล้านราย	11.21 ล้านราย	
1.8 ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจสูงขึ้น	13. อันดับความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศโดย IMD เลื่อนขึ้นไปอยู่ในกลุ่ม 1 ใน 25 ของประเทศแรกที่ได้รับการจัดอันดับทั้งหมด	27 (63 ประเทศ)	30 (63 ประเทศ)	25 (63 ประเทศ)	29 (63 ประเทศ)	28 (63 ประเทศ)	34 (63 ประเทศ)
2. การสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจรายสาขา 2.1 เศรษฐกิจรายสาขาเติบโตอย่างเข้มแข็งและเป็นฐานในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ	14. อัตราการขยายตัวของภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ (นอกเหนือจากบริการภาครัฐ) ขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3, 4.5 และ 6 ต่อปี ตามลำดับ - ภาคเกษตร - ภาคอุตสาหกรรม - ภาคบริการ (นอกเหนือจากบริการภาครัฐ)						
		4.8	6.1	-1.0	-3.3	2.3	
		2.1	2.9	-0.1	-5.8	3.7	
		5.2	4.7	3.8	-6.6	0.3	
2.2 เกษตรกรมีรายได้เงินสุทธิตามการเกษตรเพิ่มขึ้นและพื้นที่การทำเกษตรยั่งยืนเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง	15. รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นเป็น 59,460 บาทต่อครัวเรือนในปี 2564 16. พื้นที่การทำเกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้นเป็น 5,000,000 ไร่ ในปี 2564	58,975	74,483	78,604	79,486	78,322	
		1,080,343	2,101,462	3,233,711	4,379,887	6,146,156	
2.3 พัฒนาพื้นที่ไปสู่เมืองอุตสาหกรรมนิเวศ	17. จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมนิเวศจำนวน 15 พื้นที่ - จัดตั้งศูนย์พัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ - มีระบบฐานข้อมูล - มีกลไกการพัฒนาในระดับจังหวัด และระดับพื้นที่ - มีแผนแม่บทแผนปฏิบัติ	มีการประเมินระดับความเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของ 18 พื้นที่	มีพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศเป้าหมายจำนวน 15 จังหวัด 18 พื้นที่ มี 2 พื้นที่ 1 จังหวัดได้รับการประเมินในระดับที่ 4 อีก 16 พื้นที่ใน 14	ผ่านระดับความเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับ 4 จำนวน 2 จังหวัด 3 พื้นที่ ผ่านระดับ 3 จำนวน 2 จังหวัด 2 พื้นที่ ส่วน 13 พื้นที่ที่	1. กำหนดกรอบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 2. กำหนดขั้นตอนการพัฒนา 3. กำหนดโครงสร้างการบริหารการพัฒนา 4. จัดทำแผน		

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ผลการพัฒนาในช่วงแผนฯ 12					
		2560	2561	2562	2563	2564	2565
		การ และ ตัวชี้วัด		จังหวัดได้รับ การประเมินใน ระดับ 2	เหลือผ่าน ระดับ 2	แม่บทและ แผนปฏิบัติ การ 5. ติดตามและ ประเมิน ผล	
2.4 ประเทศไทยมีรายได้ จากการท่องเที่ยว เพิ่มขึ้นและมี ขีดความสามารถใน การแข่งขันด้านการ ท่องเที่ยวสูงขึ้น	18. รายได้จากการท่องเที่ยว ไม่ต่ำกว่า 3 ล้านล้านบาท	2.75	3.08	3.01	0.88	0.33	
	19. อันดับความสามารถในการ แข่งขันด้านการท่องเที่ยว (The Travel & Tourism Competitiveness Index: TTCI) ไม่ต่ำกว่าอันดับที่ 30	34 (136 ประเทศ) 4.4 คะแนน	N/A	31 (140 ประเทศ) 4.5 คะแนน	N/A	36 (117 ประเทศ 4.3 คะแนน) *TTDI	
2.5 วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมมี บทบาทต่อระบบ เศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น	20. สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมใน ประเทศของวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อมต่อ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ทั้งประเทศเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 45 เมื่อสิ้นสุด แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (นิยามใหม่)	41.6	41.9	42.1	41.4	41.0	41.5.
2.6 เพิ่มประสิทธิภาพของ ภาคการเงินเพื่อให้เป็น กลไกสนับสนุนการ พัฒนาทางเศรษฐกิจ และสังคม	21. อันดับขีดความสามารถในการ แข่งขันในภาคการเงินปรับตัว ดีขึ้น (IMD)	24	24	19	24	24	27
	22. คะแนนทักษะทางการเงินของ คนไทยเท่ากับคะแนนเฉลี่ย ของโลก - ค่าเฉลี่ยทักษะทางการเงิน ของประเทศไทย - ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะทาง การเงินของ OECD	N/A N/A	66.2 N/A	N/A N/A	71.0 60.5	N/A N/A	
	23. สัดส่วนการกู้เงินนอกระบบ ลดลง ¹ - สัดส่วนครัวเรือนที่มีหนี้สิน นอกระบบอย่างเดียว (ร้อยละ) - สัดส่วนครัวเรือนที่มีทั้ง หนี้สินในระบบและ นอกระบบ (ร้อยละ)	5.8 4.2	N/A N/A	4.7 3.5	N/A N/A	5.2 4.0	
	24. เพิ่มปริมาณการใช้บริการ ชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็น 200 ครั้ง/ปี/คน	63	89	135	202	312	425

หมายเหตุ : 1. คำนวณจากครัวเรือนที่มีหนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ผลการพัฒนาในช่วงแผนฯ 12					
		2560	2561	2562	2563	2564	2565
1. รักษา และฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติ เพิ่มพื้นที่ป่าไม้เพื่อการอนุรักษ์ป่าเศรษฐกิจ และป่าชายเลน ลดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ แก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ และจัดที่ดินทำกินให้ผู้อยากไร้โดยให้สิทธิร่วม	1. สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้เป็นร้อยละ 40 ของพื้นที่ประเทศ	31.58	31.68	31.68	31.64	31.59	31.57
	- พื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ร้อยละ 25	20.73	20.78	20.09	20.97	20.97	
	- พื้นที่ป่าเศรษฐกิจร้อยละ 15	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
	2. พื้นที่ป่าชายเลนเพิ่มจาก 1.53 ล้านไร่ เป็น 1.58 ล้านไร่	1.53	1.53	N/A	1.74	1.74	
	3. จำนวนชนิดพันธุ์และประชากรของสิ่งมีชีวิตที่อยู่ในภาวะถูกคุกคาม หรือใกล้สูญพันธุ์ ¹	13	13	N/A	676	361	
2. สร้างความมั่นคงด้านน้ำ และบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน ให้มีประสิทธิภาพ บริหารจัดการน้ำในระดับลุ่มน้ำ ให้มีความสมดุล ระหว่างความต้องการใช้น้ำทุกกิจกรรมกับปริมาณน้ำต้นทุน เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ และลดจำนวนประชาชนที่ประสบปัญหาจากการขาดแคลนน้ำ ควบคู่กับการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำทั้งภาคการผลิตและการบริโภค ป้องกันและลดความเสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้งมี	4. แผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐ (โครงการ One Map) ² ที่แล้วเสร็จมีการประกาศใช้	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	กรม. เห็นชอบพื้นที่กลุ่มที่ 1 และ 2
	และจำนวนพื้นที่จัดที่ดินทำกินให้ชุมชน (จำนวนแปลงที่ดินที่ประชาชนได้รับการจัดที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย) ³ (ไร่)	235,459	225,937	211,587	118,584	1,119,069	2,107
	5. มีระบบประปาหมู่บ้านครบทุกหมู่บ้าน (ร้อยละ/จำนวนหมู่บ้าน)	94.83 (66,764)	-	N/A	N/A	95.54 (67,264)	
	6. ลุ่มน้ำสำคัญของประเทศ 25 ลุ่มน้ำ มีแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างสมดุล	อยู่ระหว่าง การจัดทำ แผนบริหาร จัดการ ทรัพยากรน้ำ	กรม.เห็นชอบ แผนแม่บท การบริหาร จัดการ ทรัพยากรน้ำ 20 ปี	ราชกิจจา เผยแพร่ ประกาศ บังคับใช้แผน แม่บท การ บริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำ 20 ปี	มีแผนแม่บท การบริหาร จัดการ ทรัพยากรน้ำ 20 ปี	มีแผนแม่บท การบริหาร จัดการ ทรัพยากรน้ำ 20 ปี	
	7. ประสิทธิภาพการใช้น้ำในพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
8. ประสิทธิภาพการใช้น้ำทั้งภาคการผลิตและการบริโภคเพิ่มขึ้น	8. ประสิทธิภาพการใช้น้ำทั้งภาคการผลิตและการบริโภคเพิ่มขึ้น	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
	9. มูลค่าความเสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้งมี	1,123.76	542.07	2,682.93	460.56	N/A	N/A

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ผลการพัฒนาในช่วงแผนฯ 12					
		2560	2561	2562	2563	2564	2565
อุทกภัยและภัยแล้ง	แนวโน้มลดลง (ล้านบาท) ⁴						
	10. พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น ปีละ 350,000 ไร่ (ไร่)	195,259	274,824	238,897	71,792	149,222	120,688
3. สร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่ดี ลดมลพิษ และลด ผลกระทบต่อสุขภาพของ ประชาชนและระบบนิเวศ	11. สัดส่วนของขยะ มูลฝอยชุมชนได้รับการ จัดการอย่างถูกต้องและ นำไปใช้ประโยชน์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75	73.80	73.60	77.78	68.94	68.73	72.37
	12. สัดส่วนของเสียอันตราย ชุมชนที่ได้รับการกำจัด อย่างถูกต้องไม่น้อยกว่า ร้อยละ 30	10.51	13.10	16.12	18.48	22	
	13. กากอุตสาหกรรม อันตรายทั้งหมดเข้าสู่ ระบบการจัดการที่ ถูกต้อง (ล้านตัน)	1.95	1.20	1.33	1.24	1.50	
	14. คุณภาพน้ำของแม่น้ำ สายหลักที่อยู่ในเกณฑ์ดี เพิ่มขึ้น	28	46	34	39	40	
	15. คุณภาพอากาศในพื้นที่ วิกฤติหมอกควันได้รับ การแก้ไขและมีค่าอยู่ ในเกณฑ์มาตรฐาน (ร้อยละจำนวนวันที่ PM ₁₀ ใน 9 จังหวัด ภาคเหนืออยู่ในเกณฑ์ มาตรฐาน)	95.95	94.61	95.23	82.24	82.50	
4. เพิ่มประสิทธิภาพการลด ก๊าซเรือนกระจกและขีด ความสามารถในการ ปรับตัวต่อการ เปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ มีกลไกจัดการ เพื่อลดผลกระทบจากการ เปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศในด้านต่างๆ หรือในพื้นที่หรือสาขาที่มี ความเสี่ยงจะได้รับ ผลกระทบสูง	16. ปริมาณการปล่อยก๊าซ เรือนกระจกในภาค พลังงาน หน่วย : ล้านตัน คาร์บอนไดออกไซด์ (อัตราการเปลี่ยนแปลง) คมนาคมขนส่งลดลง ไม่น้อยกว่าร้อยละ 7 ของการปล่อยในกรณี ปกติ ภายในปี 2563	258.5 (-0.1)	263.4 (1.9)	250.4 (-4.9)	248.3 (-0.8)	246.9 (-0.6)	
	17. ต้นทุนการลดการปล่อย ก๊าซเรือนกระจกต่อ หน่วย (บาทต่อตัน คาร์บอนไดออกไซด์ เทียบเท่า) มีแนวโน้ม ลดลง						

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ผลการพัฒนาในช่วงแผนฯ 12					
		2560	2561	2562	2563	2564	2565
	18. แผนปฏิบัติการการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในรายสาขาที่จำเป็น	อยู่ระหว่างการจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	กรมเห็นชอบแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี	ราชกิจจานุเบกษาเผยแพร่ประกาศบังคับใช้แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี	มีแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี	มีแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี	อยู่ระหว่างการจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
	19. การจัดตั้งกลไกภายในประเทศเพื่อสนับสนุนด้านการเงิน เทคโนโลยีและการเสริมสร้างศักยภาพ	อยู่ระหว่างการจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	กรมเห็นชอบแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี	ราชกิจจานุเบกษาเผยแพร่ประกาศบังคับใช้แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี	มีแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี	มีแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี	อยู่ระหว่างการจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
5. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินที่เกิดจากสาธารณภัยลดลง	20. ระบบพยากรณ์และเตือนภัยล่วงหน้าสำหรับภาคเกษตรและการจัดการภัยพิบัติทางธรรมชาติในพื้นที่เสี่ยงภัย	จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการพยากรณ์อากาศ (WAR ROOM) สำหรับเฝ้าระวังติดตามสภาวะอากาศตลอด 24 ชั่วโมง พัฒนาระบบติดตาม เตือนภัยมลพิษ และภัยพิบัติทางทะเล ครอบคลุมพื้นที่ทั้งอ่าวไทยและอันดามัน ติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย – ดินถล่มในพื้นที่ลาดชันและพื้นที่ราบเชิงเขา รวม 1,095 สถานี 4,046 หมู่บ้าน จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยระยะ 5 ปี ภายใต้แผนยุทธศาสตร์กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2560 – 2564 และกำหนดตัวชี้วัด ค่าเป้าหมายที่สอดคล้องกับการดำเนินงานตามกรอบเซนไดแล้วเสร็จ					
	21. สัดส่วนของพื้นที่เสี่ยงภัยที่ได้รับการจัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังภัยธรรมชาติ	จัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยในพื้นที่เสี่ยงภัยครอบคลุมทั้งระบบต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำไม่น้อยกว่า 55 ตำบล มีสมิเตอร์เตือนภัย 31,558 คน ในพื้นที่เสี่ยงดินโคลนถล่มจำนวน 6,445 หมู่ พื้นที่ 50 จังหวัด เครือข่ายแจ้งเตือนภัยจำนวน 5,813 คน ในพื้นที่ 76 จังหวัด					
	22. จำนวนผู้เสียชีวิต (ราย) และมูลค่าความเสียหายจากภัยธรรมชาติ ⁵ (ล้านบาท) ค่าใช้จ่ายในการชดเชยผู้ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติในพื้นที่เสี่ยงภัยซ้ำซาก (ล้านบาท) ลดลง	171 1,178.14	52 549.69	64 2,813.02	56 536.95	100 N/A	
		1,556.37	1,888.81	N/A	519.07	829.54	

- หมายเหตุ :
1. จำนวนชนิดพันธุ์และประชากรของสิ่งมีชีวิตที่อยู่ในภาวะถูกคุกคาม หรือใกล้สูญพันธุ์ 671 ชนิด ประกอบด้วย สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม นก สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก และปลา ที่อยู่ในสถานภาพใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง (Critically Endangered : CR) ใกล้สูญพันธุ์ (Endangered : EN) และมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable : VU) แหล่งข้อมูล : กองคุ้มครองพันธุ์สัตว์ป่าและพืชป่าตามอนุสัญญา
 2. คณะรัฐมนตรีเห็นชอบแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐ (One Map) พื้นที่กลุ่มที่ 3 เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2566
 3. จำนวนพื้นที่จัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ใช้ข้อมูลพื้นที่ที่ได้รับการออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์แล้ว
 4. ที่มาข้อมูลจาก ศูนย์ข้อมูลสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 5. ภัยธรรมชาติ ประกอบด้วย อุทกภัย ภัยแล้ง วาตภัย และภัยหนาว โดยที่มาข้อมูลจาก ศูนย์ข้อมูลสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ผลการพัฒนาในช่วงแผนฯ 12					
		2560	2561	2562	2563	2564	2565
1. ปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ให้เป็นสถาบันหลักของประเทศ	1. จำนวนกิจกรรมเทิดพระเกียรติและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์เพิ่มขึ้น	21	38	29	171	190	205
	2. จำนวนกิจกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับโครงการพระราชดำริเพิ่มขึ้น	115	33	10	304	1,867	677
2. สังคมมีความสมานฉันท์ ผู้เห็นต่างทางความคิดของคนในชาติสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ ประชาชนมีส่วนร่วมป้องกันแก้ไขปัญหามันคง	3. ดัชนีความไม่มีเสถียรภาพทางการเมืองลดลง (ดัชนีสันติภาพโลก : Global Peace Index) คะแนนเต็ม 5	3.1	3.0	3.0	2.5	2.38	2.75
	4. จำนวนผู้เสียชีวิตจากความขัดแย้งภายในประเทศลดลง (ดัชนีสันติภาพโลก) คะแนนเต็ม 5	2.5	2.5	2.5	2.09	2.1	2.0
2. ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมีโอกาสในการศึกษาและการประกอบอาชีพที่สร้างรายได้เพิ่มขึ้น	6. ความเสียหายและจำนวนการก่อการร้ายที่มีมูลเหตุจากความไม่สงบลดลง						
	6.1 จำนวนเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ครั้ง)*	166	136	125	54	88	108
	6.2 งบประมาณแผ่นดินเพื่อการแก้ปัญหาและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ล้านบาท)	12,692.0	13,255.7	12,729.01	10,641.91	9,322.04	
	6.1 มูลค่าความเสียหายจากความไม่สงบ (ล้านบาท) (งบประมาณในการช่วยเหลือเยียวยา)	150.27	72.38	61.21	29.73	34.56	76.15
	7. รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เพิ่มขึ้น (บาท)						
	7.1 ปีตตานี	19,496		22,904		20,692	
	7.2 ยะลา	18,018		16,588		19,182	
	7.3 นราธิวาส	17,180		17,717		17,512	

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ผลการพัฒนาในช่วงแผนฯ 12					
		2560	2561	2562	2563	2564	2565
และจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เพิ่มขึ้น	8. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เพิ่มขึ้น (ปี)	7.98	7.87	7.85	8.04	8.20	8.44
	8.1 ปัตตานี	8.17	7.92	7.70	7.96	8.20	8.00
	8.2 ยะลา	8.46	8.38	8.63	8.66	8.62	9.17
	8.3 นราธิวาส	7.32	7.32	7.23	7.49	7.78	8.15
3. ประเทศไทยมีความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน มิตรประเทศ และนานาชาติในการป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบต่างๆ ควบคู่ไปกับการรักษาผลประโยชน์ของชาติ	10. ดัชนีความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านเพิ่มขึ้น (ตัวชี้วัดย่อยของดัชนีสันติภาพโลก)	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0	1.9
	13. จำนวนคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดลดลง						
	- จำนวนผู้ติดสารเสพติด	205,957	272,249	279,071	474,826	360,615	339,732
4. ประเทศไทยมีความพร้อมต่อการรับมือภัยคุกคาม ทั้งภัยคุกคามทางทหารและภัยคุกคามอื่นๆ	- จำนวนคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	261,112	331,941	363,769	324,552	337,186	258,629
	16. อันดับความเสี่ยงจากการโจมตีด้านไซเบอร์/ต่ำกว่าอันดับที่ 10 ของโลก (ดัชนีความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ของโลก : Global Cybersecurity Index)	22	35	N/A	44	N/A	N/A
6. แผนงานด้านความมั่นคงมีการบูรณาการสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	13. จำนวนแผนงานด้านความมั่นคงที่สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น	175	192	191	231	228	226

หมายเหตุ : * จำนวนเหตุการณ์ที่ผ่านการรองรับ 3 ฝ่าย (ปกครอง ตำรวจ ทหาร) โดยกลุ่มงานเชี่ยวชาญ ศอ.บต.

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริต ประพจน์มิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ผลการพัฒนาในช่วงแผนฯ 12					
		2560	2561	2562	2563	2564	2565
1. ลดสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการให้บริการของภาครัฐ และประสิทธิภาพการประกอบธุรกิจของประเทศ	1. อันดับประสิทธิภาพภาครัฐ จัดทำโดยสถาบันการจัดการนานาชาติ อยู่ในอันดับสองของอาเซียน เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12	20	22	20	23	20	31
	อันดับในอาเซียน	2	2	2	2	2	2
	2. อันดับความยากง่ายในการดำเนินธุรกิจจัดทำโดยธนาคารโลก อยู่ในอันดับสองของอาเซียน เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12	46	26	27	21	N/A*	N/A*
	อันดับในอาเซียน	3	3	3	3	N/A*	N/A*
	3. สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรของรัฐต่องบประมาณรายจ่ายประจำปี ลดลง ¹	21.6	20.5	20.9	19.9	19.5	20.0
2. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	4. สัดส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละประเภทที่ได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดเพิ่มขึ้น ²	1.68	1.89	2.27	2.79	3.52	3.45
	5. ข้อร้องเรียนและคดีเกี่ยวกับการดำเนินงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลดลง	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
3. เพิ่มคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตให้สูงขึ้น	6. ระดับคะแนนของดัชนีการรับรู้การทุจริต Corruption Perceptions Index (CPI) (หรือดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชัน) สูงกว่าร้อยละ 50 เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (อันดับที่/ จำนวนประเทศ)	37 (96/180)	36 (99/180)	36 (101/180)	36 (104/180)	35 (110/180)	36 (101/180)
4. ลดจำนวนการดำเนินคดีกับผู้ได้กระทำความผิด	7. จำนวนคดีที่รัฐดำเนินคดีกับผู้ได้กระทำความผิด ซึ่งต้องชดเชยความเสียหายลดลง	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

หมายเหตุ : 1. งบประมาณ (สัดส่วนต่องบประมาณ) การจัดสรรงบประมาณตามงบรายจ่าย จากงบประมาณโดยสังเขป

2. ไม่รวม กทม. และเมืองพัทยา อบท. มีจำนวนทั้งสิ้น 7,850 แห่ง

3. ธนาคารโลก (World bank) ได้ประกาศยกเลิกการจัดทำรายงานความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ (Doing Business) ในเดือนกันยายน 2564 อย่างไรก็ตาม ธนาคารโลกอยู่ระหว่างการจัดทำโครงการ Business Enabling Environment (BEE) เพื่อทดแทนการประเมินตามรายงานความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ โดยคาดว่าโครงการ Business Enabling Environment (BEE) จะกำหนดแนวทางการประเมินบรรยากาศของการดำเนินธุรกิจและการลงทุนขึ้นใหม่ ตั้งแต่การเริ่มก่อตั้งธุรกิจ การดำเนินธุรกิจ จนกระทั่งการเลิกธุรกิจ ผ่านการให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของกฎหมายและกฎเกณฑ์ในการประกอบธุรกิจของประเทศต่างๆ

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ผลการพัฒนาในช่วงแผนฯ 12					
		2560	2561	2562	2563	2564	2565
1. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ในภาพรวม มีเป้าหมายเพื่อลดความเข้มการใช้พลังงาน (Energy Intensity: EI) และลดต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศ	1. สัดส่วนการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศลดลงจาก 8.22 เป็น 7.70 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ/พันล้านบาท ในปี 2564	7.87	7.87	7.85	7.49	6.92	7.88
	2. สัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ลดลงจากร้อยละ 14 เป็นร้อยละ 12 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ โดยในส่วนของต้นทุนค่าขนส่งสินค้าต่ำกว่าร้อยละ 7 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ในปี 2564	13.5	13.4	13.3	14.0	13.9	
		6.8	6.7	6.6	6.7	6.8	
2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบขนส่ง เพื่อเพิ่มปริมาณการขนส่งสินค้าทางรางและทางน้ำ และเพิ่มปริมาณการเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมือง รวมทั้งขยายขีดความสามารถในการรองรับปริมาณผู้โดยสารของท่าอากาศยานในกรุงเทพมหานครและท่าอากาศยานในภูมิภาคให้เพียงพอกับความต้องการ	3. สัดส่วนปริมาณการขนส่งสินค้าทางรางต่อปริมาณการขนส่งสินค้าทั้งหมดภายในประเทศ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 1.4 เป็นร้อยละ 4 และสัดส่วนปริมาณการขนส่งสินค้าทางน้ำต่อปริมาณการขนส่งสินค้าทั้งหมดภายในประเทศ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 12 เป็นร้อยละ 15 ในปี 2564	1.43	1.43	1.24	1.22	1.40	1.44
		12.45	14.06	14.26	13.88	12.49	N/A
	4. สัดส่วนของผู้ใช้ระบบรถไฟฟ้าต่อปริมาณการเดินทางในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลจากร้อยละ 5 เป็นร้อยละ 15 ในปี 2564	3.30	3.38	3.41	3.46	1.91	3.05
	5. ความสามารถในการรองรับปริมาณผู้โดยสารโดยรวมของท่าอากาศยานในกรุงเทพมหานครและท่าอากาศยานในภูมิภาค เพิ่มขึ้นเป็น 120 และ 55 ล้านคนต่อปีตามลำดับ ในปี 2564	75	75	75	75	75	75
		63	63	64	64	66.3	73.4

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ผลการพัฒนาในช่วงแผนฯ 12					
		2560	2561	2562	2563	2564	2565
3. การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เพื่อให้ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันด้านโลจิสติกส์ และการอำนวยความสะดวกทางการค้ามีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ระบบ National Single Window (NSW) สามารถเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการนำเข้าส่งออกและโลจิสติกส์ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้กระดาษได้อย่างสมบูรณ์ บุคลากรด้านโลจิสติกส์ได้รับการพัฒนาให้มีผลิตภาพสูงขึ้น รวมทั้งการขนส่งสินค้าผ่านเข้า-ออก ณ ด่านการค้าชายแดนสำคัญที่เชื่อมต่อกับโครงข่ายทางหลักมีประสิทธิภาพมากขึ้น	6. อันดับดัชนีความสามารถในการแข่งขันด้านโลจิสติกส์ (จัดอันดับทุก 2 ปี)	N/A	32 (3.41 คะแนน)	N/A	N/A	N/A	34 (3.5 คะแนน)
	7. จำนวนธุรกรรมการให้บริการการนำเข้าและส่งออกด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์เป็นร้อยละ 100 ในปี 2564	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	94.25 ²
4. การพัฒนาด้านพลังงาน เพื่อเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนต่อปริมาณการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย และลดการพึ่งพาก๊าซธรรมชาติในการผลิตไฟฟ้า	8. สัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนต่อปริมาณการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 12.94 เป็นร้อยละ 17.34 ในปี 2564	14.49	15.48	16.49	15.51	14.49	13.38
	9. สัดส่วนการใช้ก๊าซธรรมชาติในการผลิตไฟฟ้าลดลงจากร้อยละ 65 เป็นร้อยละ 47 ในปี 2564	60.2	56.9	57.5	55.3	53.9	53.1
5. การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล	10. อันดับความพร้อมใช้ของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Network Readiness Index: NRI) ดีขึ้น	62	62	56	51	54	46
	11. จำนวนหมู่บ้านที่มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเข้าถึง เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 30 เป็นมากกว่าร้อยละ 85 ในปี 2564	73.79	73.79	99.99	100	100	100
	12. จำนวนผู้ประกอบการธุรกิจดิจิทัลเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 1,000 ราย ในปี 2564	1,183	1,076	465	1,006	1,006	1,006
	13. สัดส่วนหน่วยงานภาครัฐมีระบบความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 47 เป็นมากกว่าร้อยละ 80 ในปี 2564	58	66	68	67.1		

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ผลการพัฒนาในช่วงแผนฯ 12					
		2560	2561	2562	2563	2564	2565
	14. จำนวนหน่วยงานภาครัฐมีระบบความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์					280 แห่ง ¹	350 แห่ง ¹
6. การพัฒนาด้านสาธารณูปการ (น้ำประปา) เพื่อขยายกำลังการผลิตน้ำประปาและกระจายโครงข่ายการให้บริการน้ำประปาให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ และบริหารจัดการลดน้ำสูญเสียในระบบส่งน้ำและระบบจำหน่ายน้ำ	15. จำนวนครัวเรือนในเขตนครหลวงได้รับบริการน้ำประปาร้อยละ 100 ภายในปี 2561 และจำนวนครัวเรือนในเขตภูมิภาค/เทศบาลได้รับบริการน้ำประปาครอบคลุมมากกว่าร้อยละ 80 ในปี 2565 ²	100	100	100	100	100	100
		57.03	N/A	56.64	N/A	56.08	N/A
	16. จำนวนหมู่บ้านทั่วประเทศได้รับบริการน้ำสะอาดร้อยละ 100 ในปี 2564	95.10		95.57		95.54	
	17. อัตราน้ำสูญเสียในระบบส่งและจำหน่ายน้ำในเขตนครหลวงน้อยกว่าร้อยละ 20 และในเขตภูมิภาค/เทศบาลน้อยกว่าร้อยละ 25 ในปี 2564 ³	31.80 33.00	29.80 34.4	29.30 30.20	31.30 30.50	33.10 30.20	31.64 35.25

หมายเหตุ: ¹ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มีข้อมูลจำนวนหน่วยงานภาครัฐมีระบบความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ ในปี 2564 จำนวน 280 แห่ง และจากการประสานสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์พบว่า หน่วยงานไม่มีข้อมูลในช่วงปีที่ผ่านมาทำให้ไม่สามารถคำนวณข้อมูลในรูปแบบร้อยละได้

² จำนวนครัวเรือนที่ได้รับบริการน้ำประปา คำนวณมาจากข้อมูลของการประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) และกรมการพัฒนาชุมชน (พช.) โดย พช. สํารวจข้อมูลทุก 2 ปี ทั้งนี้ไม่รวมพื้นที่เขต กทม.

³ ข้อมูลเฉพาะของ กปภ.

ยุทธศาสตร์ที่ 8 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ผลการพัฒนาในช่วงแผนฯ 12					
		2560	2561	2562	2563	2564	2565
1. เพิ่มความเข้มแข็งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ	1. สัดส่วนค่าใช้จ่ายการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาเพิ่มสู่ร้อยละ 1.5 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	1.0	1.11	1.14	1.33	N/A	
	2. สัดส่วนการลงทุนวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนต่อภาครัฐ เพิ่มเป็น 70 : 30 มูลค่าการลงทุนรวม	80:20 155,143	78:22 181,657	77:23 193,072	68:32 208,010	N/A N/A	
	3. จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มเป็น 25 คนต่อประชากร 10,000 คน	21.0	24.0	25.0	25.0	N/A	
2. เพิ่มความสามารถในการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ นวัตกรรมเพื่อยกระดับความสามารถการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ และคุณภาพชีวิตของประชาชน	4. อันดับความสามารถการแข่งขันโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ จัดโดย IMD อยู่ในลำดับ 1 ใน 30	48	42	38	39	38	38
	5. อันดับความสามารถการแข่งขันโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี จัดโดย IMD อยู่ในลำดับ 1 ใน 30	36	36	38	34	37	34
	6. ผลงานวิจัยและเทคโนโลยีพร้อมใช้ที่ถูกนำไปใช้ในการสร้างมูลค่าเชิงพาณิชย์ให้กับภาคการผลิตและบริการ และภาคธุรกิจ มีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของผลงานทั้งหมด	37.17 (31.42,5.75)	41.18 (31.42, 9.76)	82.48	53.80	34.34	N/A
	7. มูลค่าการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับค่าใช้จ่ายวิจัยและพัฒนา มีจำนวนเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ต่อปี	195.45	45.33	-71.85	93.91	-8.97	N/A
	8. นวัตกรรมทางสังคมและนวัตกรรมสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการที่ผลิตได้เองภายในประเทศ มีจำนวนเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 1 เท่าตัว	28 (22, 6)	58 (4, 54)	20	59	43	N/A

ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ผลการพัฒนาในช่วงแผนฯ 12					
		2560	2561	2562	2563	2564	2565
1. ลดช่องว่างรายได้ระหว่างภาคและมีการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมมากขึ้น	1. ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวระหว่างภาคลดลง (บาท)						
	ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	80,927	84,434	86,105	86,233	90,998	
	ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวภาคเหนือ	103,634	110,656	114,225	108,472	111,018	
	ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวภาคใต้	144,694	147,600	152,112	132,857	131,807	
	ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวภาคตะวันออก	485,616	502,492	501,429	436,255	469,872	
	ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวภาคตะวันตก	150,147	160,253	161,214	153,790	156,223	
	ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวภาคกลาง	264,429	271,731	273,517	265,663	277,952	
	ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวกรุงเทพและปริมณฑล	435,082	458,549	475,041	435,356	438,760	
	2. สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ระดับภาคลดลง						
	ค่าสัมประสิทธิ์จีนิ (ร้อยละ)	0.453	-	0.430	-	0.430	
	สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ภาคเหนือ	0.417	-	0.411	-	0.404	
	สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ภาคกลาง	0.403	-	0.387	-	0.386	
	สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.446	-	0.432	-	0.423	
	สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ภาคใต้	0.445	-	0.444	-	0.434	
	สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้กรุงเทพมหานคร	0.405	-	0.339	-	0.375	
2. เพิ่มจำนวนเมืองศูนย์กลางของจังหวัดเป็นเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคม	3. เมืองศูนย์กลางของจังหวัดที่ได้รับการพัฒนาเป็นเมืองน่าอยู่เพิ่มขึ้น (หากเมืองเคยได้รับรางวัลแล้วจะไม่นับซ้ำ)	N/A	N/A	18	10	7	7
3. พื้นฐานเศรษฐกิจหลักมีระบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูงและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	4. ค่าเฉลี่ยสารอินทรีย์ระเหยง่ายในพื้นที่อุตสาหกรรมหลักบริเวณมาบตาพุดไม่เกินเกณฑ์มาตรฐาน (ค่าเฉลี่ยสารเบนซีนในพื้นที่จระยอง : มคก/ลบ.ม.)	2.6	2.95	1.8	2.6	3.2	2.3

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ผลการพัฒนาในช่วงแผนฯ 12					
		2560	2561	2562	2563	2564	2565
	(มาตรฐานไม่เกิน 1.7 มคก./ลบ.ม)						
4.เพิ่มมูลค่าการลงทุนในพื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายแดน	6. มูลค่าการลงทุนในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพิ่มขึ้นร้อยละ 20	47.5%	14.7%	30.6%	32.1%	32.2%	9.7%
	7.มูลค่าการลงทุนในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดน (ล้านบาท)	17,203.87	19,739.66	25,781.87	34,069.78	45,046.33	49,429.90
	8. สถานประกอบการที่จดทะเบียนในพื้นที่เศรษฐกิจใหม่เพิ่มขึ้น(ราย)	944	794	818	702	910	905

ยุทธศาสตร์ที่ 10 ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ผลการพัฒนาในช่วงแผนฯ 12					
		2560	2561	2562	2563	2564	2565
1. เครือข่ายการเชื่อมโยงตามแนวระเบียงเศรษฐกิจที่ครอบคลุมและมีการใช้ประโยชน์ได้เต็มศักยภาพ	1.อันดับความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานของสถาบันการจัดการนานาชาติ	49 (จาก 64 ประเทศ)	48 (จาก 64 ประเทศ)	45 (จาก 64 ประเทศ)	44 (จาก 64 ประเทศ)	43 (จาก 64 ประเทศ)	44 (จาก 64 ประเทศ)
2. ระบบห่วงโซ่มูลค่าในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียนเพิ่มขึ้น	2. ดัชนีย่อยความสามารถในการบริหารจัดการพรมแดนของประเทศไทย (อันดับการบริการด้านการค้าระหว่างประเทศ (Trading Across Borders))	84.10 (56)	84.10 (57)	84.65 (59)	84.6 (62)		
	3. มูลค่าสินค้าขั้นกลางที่ผ่านด่านชายแดนระหว่างประเทศ (พินลันบาท) (สินค้าเข้าจำแนกตามภาคเศรษฐกิจ : ธปท.)	4,541	5,044	4,533	3,969	5,498	7,092
	4. มูลค่าการค้าการลงทุนระหว่างไทยกับประเทศในภูมิภาค						
	4.1 มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับอาเซียน 9 ประเทศ (ล้านบาท)	3,428	3,668	3,354	2,948	3,511	4,351
	4.2 มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศในอนุภูมิภาค: มาเลเซีย เมียนมา สปป. ลาว และ กัมพูชา (ล้านบาท)	1,397	1,536	1,451	1,216	1,471	1,850
	4.3 มูลค่าเงินลงทุนโดยตรงของไทยในภูมิภาคอาเซียน (พินลันบาท)	147.71	151.73	93.36	351.33	175.88	119.57
	5. มูลค่าการค้าภาคบริการของไทยกับต่างประเทศ (ล้านดอลลาร์ สรอ)	117,632.48	132,412.74	138,032.13	76,269.41	88,757.17	
	6. สัดส่วนการเข้าไปมีส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าโลก (GVC) ของประเทศไทย	0.73	0.74	0.81	0.75	0.67	

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ผลการพัฒนาในช่วงแผนฯ 12					
		2560	2561	2562	2563	2564	2565
	(ปริมาณ, ร้อยละ)						
3. ประเทศไทยเป็นฐานเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนที่สำคัญในภูมิภาคอาเซียนและเอเชีย รวมทั้งมีการพัฒนาส่วนขยายจากแนวระเบียงเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคให้ครอบคลุมภูมิภาคอาเซียน เอเชียตะวันออก และเอเชียใต้	7. ปริมาณการขนส่งสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น (พันตัน)						
	- ปริมาณการส่งออกสินค้าและบริการ (ปริมาณ ร้อยละ)	5.5	4.2	-5.2	-13.3	10.4	
	- ปริมาณการนำเข้าสินค้าและบริการ (ปริมาณ, ร้อยละ)	6.2	8.6	-5.8	-10.1	17.9	
	8. มูลค่าการค้าชายแดนระหว่างไทยกับประเทศในภูมิภาค (พันล้านบาท)	1,081	1,125	1,337	1,319	1,715	1,790
	9. มูลค่าการลงทุนของผู้ประกอบการไทยในประเทศในภูมิภาค						
	9.1 มูลค่าการลงทุนของผู้ประกอบการ ไทยในประเทศในภูมิภาค (ยอดคงค้างเงินลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศ (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)	117.730	131.198	145.466	171.843	178.029	181.787
	9.2 มูลค่าการลงทุนของผู้ประกอบการ ไทยในประเทศในภูมิภาค (ยอดคงค้างเงินลงทุนโดยตรงของไทยในอาเซียน (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)	33.56	38.08	43.21	57.70	57.83	58.30
4. ประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่สำคัญทั้งในทุกระดับ	10. มูลค่าความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ประเทศไทยให้แก่ต่างประเทศ (ล้านบาท)	4,508.73	4,561.77	4,530.65	1,726.78	2,519.98	
	11. จำนวนโครงการ/ความร่วมมือ/ความตกลงระหว่างประเทศที่จัดเก็บข้อมูลโดยกระทรวงการต่างประเทศ		404	343	230	254	388
	12. สัดส่วนเป้าหมายย่อย (Targets) ของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ที่บรรลุ				52 เป้าหมายย่อย (จากทั้งหมด 55 เป้าหมายย่อย) หรือคิด		

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ผลการพัฒนาในช่วงแผนฯ 12					
		2560	2561	2562	2563	2564	2565
	เป้าหมายของไทยในระดับไม่น้อยกว่าระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายต่อเป้าหมายย่อยทั้งหมด (เฉลี่ยร้อยละ)				เป็นร้อยละ 94.5		
	13. อันดับและคะแนนดัชนีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs Index) จาก Sustainable Development Report	อันดับที่ 55 (157 ประเทศ) 69.5 คะแนน	อันดับที่ 59 (156 ประเทศ) 69.2 คะแนน	อันดับที่ 40 (162 ประเทศ) 73.0 คะแนน	อันดับที่ 41 (166 ประเทศ) 74.5 คะแนน	อันดับที่ 43 (165 ประเทศ) 74.2 คะแนน	อันดับที่ 44 (163 ประเทศ) 74.1 คะแนน

หมายเหตุ : 1. ปี 2561 WEF ได้ปรับปรุงตัวชี้วัด องค์ประกอบย่อยและวิธีคำนวณดัชนี GCI เดิม ประกอบด้วย 3 กลุ่มดัชนี 12 เสาหลัก (รวมทั้งสิ้น 114 ตัวชี้วัดย่อย) เป็น GCI 4.0 ประกอบด้วย 4 กลุ่มดัชนี 12 เสาหลัก (รวมทั้งสิ้น 98 ตัวชี้วัดย่อย)